

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

Desio.

Budapest, július 15.

Ez a szépen csengő szó egy talián falu neve. Milánó mellett fürdik az olasz nap forró sugaraiban. A kis község tegnap ünneplőbe öltözött, és ami pompát, fényt ki tudott fejteni, kifejtette, hogy az osztrák-magyar monarchia külügyminiszterét méltóképen fogadhassa. A tűzoltók legragyonabb sisakjait nyomták fejükbe, a fehérruhás szüzek piros rózsákat tűztek hajukba, a harangok — ha ugyan lehet a desiói harangokról többszámaban beszélni, — zúgtak, az állomásfőnök mereven szalutált: így lépett Aehrenthal Desio földjére és szoritotta meg az olasz külügyminiszter kezét.

E külsőségek leírása azért nyulik ki ennyire, mert a két diplomata találkozása alig vált ki olyan gondolatot, mely súlyánál és terjedelménél fogva nyomban első intrádára eltakarhatná ezt a vasárnapi kirándulást. A monarchia és Olaszország között levő viszony annyira tiszta, hogy a két külügyminiszter entrevue-je nem sokkal járulhat a viszony vonásainak kiélesítéséhez vagy elhomályosításá-

hoz. És azért, ha az ember a találkozásról szóló telegramokat elolvassa, az első impressziója az, hogy Desio község derék község, ki kényes vendéglátó becsületére. Csak azután eszmél arra, hogy külügyminiszterek találkozását fontos eseményként szokás elkönyvelni a diplomácia annaleseiben.

Valóban, ilyen állami férfiak diskurzusa fölülemelkedik azon a színvonalon, melyen két, az utcán összeakadó ember beszélgetése áll. De az a figyelmeztetés, hogy Aehrenthal csak meg akarta ösmerni olasz kollégáját és így az entrevue mögött nem kell világfölgörgető terveket keresni: majdnem fölösleges. Igen jól tudjuk, hogy Desio után Bécsben és Rómában nem fognak új külügyi politikai alapokat lerakni. Itália törtétni fog ezután is azután a cél után, melyet geográfiai fekvése és népének érzülete megjelölt.

Ne téveszsen meg senkit az a néhány esztendő, melyet Olaszország a hármasszövetségben, mint őszinte és lojális társ eltöltött. Csak a hivatalos Olaszország volt az; maga az olasz nemzet mindig gyűlölettel gondolt Ausztriára és ezt az érzését soha el nem tarta. Lám, a kis Desio csak elég udvarias volt exczellenciás vendégével; de sem az udvariasság, sem a magas helyről jövő szép és kemény szó nem tudta megakadályozni abban, hogy a fölhangozó osztrák himnusz ellen ne tiltakozzék. Az olasz gyűlöli az osztrákot, és most, mikor Itália félig-meddig latin

festvéreinek karjaiba esett, ez a gyűlölet még izzóbb, még tartósabb.

Nemcsak a mult keserű emlékeiből fakad ez az érzés; a jelen is szolgáltat tárgyi okokat rá. Trentino és Albánia oly hatalmas választófal, hogy azt a desiói villában nem lehet lerombolni. Trentinot nem tudják elfelejteni és Albániáról nem fognak lemondani. Hogy figyelmüket másfelé terelje, minő rekompenciációt képes lenne nekik följánlani Aerenthal ur? Ő nincs abban a helyzetben, mint volt Delcassé, mikor a francia-angol viszonyt rendezte, vagy amikor az olasz-francia entente-ot szabályozták. Ott mindkét részről adhattak és kaphattak engedményeket; de itt a konfliktusokat ilyen módon megoldani nem lehet; itt a „vagy-vagy“ a lehető legridegebben van föllállítva: amit Olaszország kíván, arról Aehrenthal le nem mondhat — s ennél fogva a külügyminiszterek találkozása udvariassági aktusnál igazán nem lehet egyéb.

Magyarország, természetesen, szóba sem kerülhet. A mi viszonyunk Olaszországgal szemben, Ausztriához való kötöttségünknel fogva, ki sem rajzolódhattott igazában. Bennünket Itáliához olyan érzelmi kapcsok fűznek, melyek egyhamar nem fognak elenyészni. Olaszország irányunkban szintén többet érez közönséges szimpátiánál; de ez az érzése természetesen csak platonikus lehet. Hiszen mi is szolgáltatjuk a katonát és a pénzt ahhoz a politi-

Vízy Gábor levele feleségéhez Olgához, a lakáskérdéssel kapcsolatosan a szabályrendelet divatról, bécsi, ischli és hasonló utazásokról a Tátráktól az Adriáig, elintézt és függő ügyekről és ögyelgésekről, melyek panamákkal kapcsolatosak, a falusi nyaralók reformjáról, a túlkölés beszűntetéséről és találkozásról Fiumében.

Kedves feleségem, Olga!

Kívánom, hogy ezen levellem téged friss jó egészségben találjon, nyári időben, mivelhogy itt Pesten szigorú ősz van, hideg, mely fagygyal fenyegető és a szén árát már emelik a nagy és kis szénáremelő akrobaták. Küldd vissza kérlek azokat a felöltőket és téli ruhákat, melyeket a kertütem szegényei közt való szétosztásra küldtem; majd postára teszek helyette nyáriakat, mert inkább ezekre nincs szükség, míg amazok nélkül mindennap hétszer kirázna a hideg, ha a dunna alá nem bujnék, avagy ha a korcsolyapályán nem szednék egy kis melegítőt magamba. Végre azonban találtam lakást, egy kétszobást, gyönyörű erkélyest, emeletest, éppen olyat, aminőt óhajtottam. Nincs benne lift, tehát nem kell boszankodnunk, hogy nem jár. Az egész háznak csak egy lépcsője van s így nem lesz láma az udvaron és nem lesz elégedetlenség a cselédek, hordárok és koldusok között, amiért hogy őket az első lépcsőről

lekergetnék és a hátulsó lépcsőre üznék, ha kettő lenne. És maga a házmester eszményi alak; süket ugyan, de egyuttal sántít is. A csengetyű tehát nem fogja őt idegessé tenni s ezt tulajdonképpen egy két kilós vassúly helyettesíti, amelyik minden alkalommal a házmester mellére ereszkedik, valahányszor a kapunál a csengetyű-gombot megnyomják. A némasága viszont azért hasznos, mert ha gorbáskodunk vele, ő nem viszonozhatja. Már alkudni is kezdtem. 2,678.935.41 koronát kértek egy évre a lakásért és én már ígertem is 13,425 koronát, amikor hallom, hogy a vicznégy kiáltoz:

— De sleppes dámának ide nem szabad beköltözni...

Nem érttem eléggé a feltételt, becsület-sértésnek is vettem, tehát kérdezősködtem. Megtudtam, hogy nem amugy értették. Ők a Népülési Lapokban olvastak valamely ismertést arról, hogy a tudóvést tulajdonképpen nem a szegény és piszkos néposztály terjeszti és nem is az, amelyik beteg, hanem az uri és egészséges osztály előkelő hölgyei okozzák a tudóvést. Tudod, édesem, a mostani világban előbb-utóbb mindenre, ami elegáns, rájár a rud. Most az előkelő hölgyek sleppje van soron. Ki van mondva, meg van állapítva, hogy az első rangú uszályok, amelyek a hölgyek ruhájához tartoznak, terjesztik a tudóvést. Az uszályok az utcán, a sétautakon, a táncz helyiségekben, a szalonokban és a fiakkerekben, a cukrászdában meg a boltban, valamint a feminista gyűléseken és Tulipánkertben felverik és felszedik a port és a szemetet és elhurcolják magukkal a házmesteri lakásokba, a pinczehelyi-

segekbe, a gyárak kantineiba, a varróleányok és a csaposlegények közé, a kaszárnyákba és a hajléktalanok menhelyébe. Az igaz, hogy akiknek uszályos ruhája van, attól inkább a magánfertályt lehetne féltetni, mert a csaposlegények és a dohánygyári műhelyek legritkább esetben élvezhetik az ily uszály felett lévő tüneleményt, de a Népülési Lapok, mint általában a lapok, kissé tájékozatlanok és „mindent a néperért“ jelszóval okvetlen a mi sleppünkbe akarnak kapaszkodni és a ti örömeiket akarják megrontani. Ennek a fejtegetésnek a következménye lön, hogy jeles reformatorunk Boda Dezső főkapitány, aki leginkább a női nem utcai viselkedésében talál módosítani valót és tevékenységében leginkább itt áll a helyzet magaslatán: most rávetette magát a sleppekre és ezeket akarja kiirtani. Kellő indokolással szabályrendelet készül tehát az uszályviselés eltiltásáról. Meg akarják szabni, hogy a nők sarkától kezdve hány centiméternyire végződjen a hölgyek ruhája. Mademoiselle Clotilde de Boda, aki remek női toiletteteket készít s kinek ezen a réven az arisztokrata hölgyeknél való összeköttetései hozzájárultak ahhoz, hogy Monsieur Boda, a darabontok távozása után is főkapitány maradjon, tiltakozott a reform ellen, mert ő erre a szezónra is uszályosan készítette a ruhákat és általában néha egy uszálylyal többet lehet behozni, mint egy egész ruhával. A közgazdasági és műtanrendőri szakosztály azonban e kifogással szemben konstátálta, hogy a divatváltozás bármely irányba terelődjen is általa, a ruhák formája a forgalomra nézve csak előnyös lehet, mert a meglévő ruha helyett újat kell készíttetni, ezen-

kához, melyet ők szívük mélyéből gyűlölnék. S ezen a helyzeten mindaddig nem változtathatunk, amíg Ausztriától menten nem rendezhetjük viszonyainkat a külső országokkal. Mindez nem újság. Olaszország és a monarchia között levő relációk meg vannak szabva és ezek követik természetes fejlődésük útját. Ezzel körülbelül mindenki tisztában van és a desioi tüzoltóknak nem kellett diszbe öltözködniök, hogy a mindenkitől tudott dolog erősebb világításba kerüljön. Ebből az entrevueből csak azt érdemes visszafogni, hogy a derék Desio kitétt magát.

A horvátok lázongása.

Írta: Herczegh Mihály
egyetemi tanár, udvari tanácsos.

Az a valódi tényállás és a tiszta igazság, hogy a vasuti alkalmazottak Horvátországban eddigé nem voltak kötelesek horvátul tudni és beszélni.

Azon rendelkezés szerint azonban, mely most már országos határozattá vált, ezentul Horvátország területén a vasuti alkalmazottaknak nemcsak magyarul, de horvátul is kell tudni és beszélni.

Kézelfoghatólag bizonyítja ezzel Kossuth Ferencz, hogy nemcsak hogy semmit sem vettünk el a horvát nyelv jogaiból, sőt ellenkezőleg, poltron nagylelkűségünkkel olyan jogosítványt engedtünk a horvát nyelvnek, milyennel az eddig felruházva nem volt.

A horvát nyelvre nézve tehát nem jogszfzról, hanem jogszfzról, jogkiterjesztésről, újabb jogérvényesítésről van szó. Amiből önként következik, hogy a horvát mozgalomnak, horvát izgatásnak, horvát bujtogatásnak Horvátország területén sem törvényes, sem jogos, sem igazságos alapja nincs. Mint amiként nem volt a horvát obstrukciónak sem a magyar országgyűlésen.

Nem a magyar kormány és a magyar országgyűlés sértette meg a horvát törvényt és

horvát alkotmányt. Hanem a horvátok sértik a magyar állam törvényét és alkotmányát akkor, mikor Magyarország állami nyelvét támadják; midőn ezt a Szent korona területén hivatalosnak, diplomatikusnak elismerni, elfogadni nem akarják és midőn a magyar rokonszenvet, a magyar barátságot félremagyarázzák; ezzel visszaélnék és ezt képzelt jogaik kiterjesztésére, kibővítésére, egy önálló horvát állam alakítására akarják felhasználni.

A magyar kormány félreismerné hivatását, vagy legalább is nem felelne meg annak, ha minden törvényes és alkalmas eszközt fel nem használna az ilyen délszláv birodalmi álmok, rögeszmék, aspirációk és izgatások ellen. Az ilyen politikai rajongásnak idejekorán és a leg-erélyesebben kell utját állani. Az ilyen izgatásban és bujtogatásban utazó horvát képviselőket meg kell fékezni szigoruan, mert az általuk hirdetett tanok és irányzatok veszedelmek.

Allam elleni hűtlenséget, összeesküvést, lázadást, honárulást foglalnak magukban: a közös haza ellen, főleg pedig ennek politikai és területi integritása, sőt egész állami exisztenciája, önálló joghatósága, függetlensége ellen. Már is nyíltan hirdetik a Magyarországtól való teljes elszakadást és Szent István birodalmának megcsönkítését.

A horvát koalíció vezérő-bizottsága egész Horvátországban olyan felhívást osztogattat szét mindenfelé, mely a horvát népet egyenesen a Magyarország és a magyar nemzet ellen való fegyverforgásra szólítja föl.

A horvátoknak ezen hazaáruló törekvése nem csupán Dalmáciát, Boszniát, Herczegovínát reklamálja Horvátországnak, hanem Fiumét is, meg a katonai határörvidéket is. Sőt állítólag már amellett is bujtogat, hogy a szerb vajdaság és temesi bánóság visszaállítsák és az unio megszüntetésével Erdélyország függetlenítsék Magyarországtól.

Mintha csak 1861-ben vagy 1865-ben élénk, midőn mindezen kérdések napirenden voltak, országgyűléseinken is tárgyaltattak. Megtoldva az éjszakai tót megyék kikerekítésével. Amelyek azonban akkor az ezeréves Magyarország sérelme nélkül intéztettek el.

kívül pedig, ami elvész a sleppben, azt be lehet hozni ránczban és fodorban. A hölgyek előnye továbbá, hogy az udvarlók sleppjét könnyebben lehet megszerezni rövid szoknyával, amit nem is kell megemelni, mint az uszályt, hogy a formás léb látszódjék és amelyben csak egyet kell fordulnia a hölgynek, már megbolondul, aki látja a láthatót. Tehát az uszályellenes szabályrendelet már készült s amint a lakáskeresésnél tapasztaltam, a házmeztetek tudomást is szereztek róla. Ennélfogva a lakást nem béreltem ki. Várok addig, amíg te, édes Olgám, a már elküldött uszályos ruhákat otthon elviseled. Otthon, ahol még nagyobb szabadság virul és ahol az eddig megrendszabályozott hölgyek intézménye ismeretlen és az uri nő nincs kitéve a veszedelemnek, hogy sleppjére ilyen megjegyzést tegyenek: „Eddig csak minket kergettek Bodáék, de most rátok kerül a sor, ti sleppes dámák, titeket is fel fog irni a rendőr és titeket is bevisz a kerületi dutyiba, mutyiba.”

Az én holmim már egészen be volt pakkolva s arra készültem, hogy hazamenjek. Nevezetesen bizonyára te is olvastad a lapokban azt a hírt, hogy a képviselőházat becsukták és október tizedikéig vakáció lesz. Az értesítéshez az a kommentár volt csatolva, hogy most tehát a politika szünetel és a politikusokat naftalinba pakkolják, hogy őszig meg ne egye őket a moly. Álhir volt kedves Olgám, álhir, amelyet álhírlapírók koholtak, mint annak idején a velencei rémes éjet, Romeo és Julia halálát, vagy Jackot, a hasfelmetasztót és Mátyás király igazságát. Dehogyn is szünetel a politika!

Szó sincs róla, hogy a politikusok naftalinba valók. Igen, a buták azt hiszik, hogy a parlament bezárulván, itt az özvív. De mi, akik a jövőért dolgozunk, mi, akik az érvényesülést keressük, most jutunk igazán munkához. Mi résen vagyunk és fel tudjuk használni azt a körülményt, hogy a miniszterek Bécsbe mennek kiegyezést csinálni és onnan hazajönnek egymásközt egyezkedni. Mi velük megyünk és velük jövünk. Mi első kézből kapjuk az információkat s ha valaki valamit tud, azt csak tőlünk tudhatja. Engem politikai dolgokban a legritkább esetben interwievoltak meg közgazdasági, kereskedelmi és ipari tényezők. Most ellenben, amikor ugyanazon vonattal megyek Bécsbe, amelylyel a miniszterek mennek és ugyanazon vonattal érkezem meg, azóta nevezetes egyéniség lettem! Már a pályaudvaron várnak a tőzsérek, akik kérdezik: „Hogy méltóztatik lenni” nagyságos Víz Gábor képviselő ur?” És ha azt felelem: „Köszönöm jól vagyok” akkor másnapra, sőt már az esti forgalomban emelkednek az értékek, mert az én hogyléteket kérdezők, tulajdonképpen a kiegyezés állásáról tudakozódtak. Te nevedsz, Olgám! Arra az elhatározásomra emlékeztetsz, hogy ősszel, ha nem kapjuk meg az alkotmánybiztosítókat, az önálló vámtérületet és a nemzeti vivmányokat, hát esetleg ellenzékbe megyek. No igen. De ez az elhatározás nem zárja ki, hogy addig a kormány bizalmasa legyek. Ime, jelenlegi helyzetemben információimmal éppen új összeköttetéseket szereztem bankoknál, részvénytársaságoknál, vállalatoknál. Most ezek engem beválasztanak felügyelőbizottságba, választmányba, igazgatóságba. Mindegyik husz-

Valamint tehát a multban nem okoztak életbevágó bajt ezen kérdések: ugy nem okoznak ma sem, ha a magyar kormány erélyesebben lép föl; az ország közvéleménye pedig éberen örködik ezen „külföldről importált” szakadár törekvések fölött és hatalmas erejével hanglejtően buzditja, lelkesíti, támogatja a vezető férfiakat, az országnagyokat. Ami pedig különösen az államnyelvvel illeti: addig, míg Horvátország Magyarországhoz tartozik, pedig idetartozik, ennek alkotórésze és addig, míg a horvátok magyar állampolgárok (nativi hungari), pedig ilyenek, mert külön horvát állampolgárság nem létezik: addig az államnyelvnek Horvátországban is magyarnak kell lenni. Ép úgy, mint a latin nyelv idejében; midőn a latin nyelv nemcsak Magyarország területén volt államnyelv, hivatalos, diplomatikus nyelv, hanem Horvátországban is.

Minden államban kell egy közös nyelvnek, egy államnyelvnek lenni. Ép oly lényeges kelléke, alkotórésze ez az állam fogalmának, mint az embersokaság, illetve a nép, a főhatalom, a terület és az alkotmány. Ahol tehát közös államnyelv nem létezik, ott állam sem létezik. Közös államnyelv nélkül bizonyos ország területén csak népek lakhatnak, de hazát és nemzetet nem alkothatnak.

Allamnyelv nélkül nincs állami élet, nincs állami függetlenség. Mert az állam léte, függetlensége csak a közös államnyelvben nyilatkozik meg. Ez minden állam ősjoga, veleszületett, természeti joga. Nemcsak joga, de kötelessége. Arról tehát az állam le sem mondhat — öngyilkosság nélkül. Ha pedig lemondana, vagy a gyáva ösapák talán lemondtak volna róla, avagy az erőszakos hatalom által megszüntetett volna: ezen lemondás, jogszfztás vagy elidegenítés érvénytelennek tekintetik és alkalomadtán a hű utódok által ismét visszaszerezhető. Mert a velünk született természetjogok csak felüggeszthetők, de el nem évithetők.

Igy vagyunk a magyar államnyelvvél Horvátország területén is, mely Magyarországnak kétségbevonhatatlanul kiegészítő része; a horvátok pedig, mint alattvalók, épp olyan magyar

harmincezer korona évi fizetéssel jár. Ha csak tíz ily állást is szerzek, az már kétszáz-háromszázezer forint évi mellékkereset. És hogy ha ez őszig meg van, akkor miattam akár megaszalhatják a mélyen tisztelt kormányt. Akkor aztán könnyebben mehetek ellenzékbe — lesz miből. Egyelőre persze, befektetésekre van szükség, tehát küldj vagy kettőt az értékpapirokból, melyeknek szelvényeit júliusban amugy is be kellene váltani. A költségek tete-menek, amiatt, mert jórészt bankár társaságokba kell járnom, akik most szalma-özvegyek és minden kulturális intézmény iránt érdeklődnek, felkarolják a nyári mu-zsát és felöltöztetik a ruhátlanokat. Ők különös módon tanulják a világhistóriát. Például Amerika felszabadításának dátumát attól számítják, hogy Ős-Budavárában igazgatósági születésnapot ünnepelnek s ugyancsak ott tudják meg, hogy mely napon szokás lerombolni a Bastillet. (Némelyik meg annyira kezdetleges műveltségű, hogy azt hiszi, hogy a Bastille pezsgős üvegekből áll, melyeket könnyelmű hölgyek lábukkal rugnak fel.) Szemet kell hunynom e gyengéik felett, karrierem érdekében, a kilátásban lévő igazgatósági állások miatt és tettetnem kell magam, mintha én is ily módszerrel tanulnám a világhistóriát. Ennek a körülménynek tulajdonítsd az anziksz-kártyákat, melyeket eddig előttem ösmeretlen nevű barátaim: Pufi és Decskó, valamint Kokszi és Bokszi, Simi és Vili is aláírtak. Csak a lábam fáj egy kicsit, amióta én is akceptáltam ama szokást, hogy a mulatság legtetejében egyszerre az összes mulatozók a cigányokkal, primással, cimbal-mossal és nagybögössel együtt a földre kupo-rognak és amikor a cigányok kara énekelni

állampolgárok, mint akárcsak a magyar ajkuak, magyar születésűek.

Az a lemondás tehát, mely állítólag a magyar államnnyelvre nézve az 1868:XXX. törvény-cikkben foglaltatik, az állam *fogalmi* kellékeibe, az állam életébe, függetlenségébe ütközik, az önálló államot egyik leglényegesebb alkatrészétől, életföltételétől fosztja meg. Magyar honosra, magyar alattvalóra, magyar állampolgárra és magyar nemzeti kormányra nézve tehát a természeti ősjog elvei szerint *állandó* kötelező erővel nem bír. Legfőlegbb czélszerűségi okok javasolhatják, hogy az államterület bizonyos részében a közös államnnyelv felfüggesztését, vagy visszaszorítását ideiglenesen türjük — az állami *közbékesség* kedvéért.

A magyar nemzet törhetlenül és tántoríthatatlanul ragaszkodott mindig azokhoz az életföltételekhez, melyek a magyar állam alkotrészeit képezik: mint a nyelv, a nép, a főhatalom birtokosa, az államterület és az alkotmány. Ha egyiktől, vagy másiktól bármi oknál fogva el-esett: mindig *óvással* és *jogfentartással* élt. Reservo reservanda.

Ezért kötelezte a nemzet *I. Ferdinánd* királytól elkezdve ennek úgy választott, mint utóbb *örökös* ivadékaikat is, hogy Magyarország nyelvét, területei és politikai teljes integritását épségben tartásák; a hódítás vagy a helyzet és a körülmények kényszere folytán történt lemondás által elvesztett részeket és tartományokat pedig visszacsatolják.

Azért van kimondva úgy az 1723-i pragmatika szankciónban, mint az ezt követő 1741, 1791-i később alkotott törvényekben is, hogy Magyarország önálló, független ország s mint ilyen, más országok módja és szokásai szerint nem kormányozható. Azért kötelezte a királyt, hogy az ország belbékéjét, állami közrendjét megőrizze és Magyarországot úgy a belső polgárháboru, mint a kültámadások ellen is, még az *ausztriai örökös tartományok* erejével is megvédelmezze. A magyar királyok erre úgy a hitlevelekkel, mint a koronázási esküvel is ünnepélyesen kötelezték magukat.

Éppen azért semmi értelme sincs annak,

kezdi „Szomjas a banda...” akkor minekünk fel kell ugrálnunk és bort tölteni a cigányok torkába s amelyik azt mondja „Bankót kéne ragasztani”, azt hátba kell rugnunk. Bizony, az én lábaim már nehezen bírják ezt a „fáj de fáj”-t. De minden fáradtságnak megjön a jutalma.

Tudniillik most egy kis pihenő következik, amíg Ischlbe megyek, ahol a király nyaral s ahová meg fognak érkezni az elsőrangú miniszterek, úgy Magyarhonból, mint Ausztriából, valamint nagykövetek a világ minden tájáról. Ott lesz aztán az igazi nagy politika és a jó kereset. Ha én egyszer két hétig Ischlben leszek és a Kurliisztán szerepelek, az irigység se mossa le rólam, hogy az udvarnál és a nagy diplomáciában is bentfentes vagyok. Akkor az ágyugyárok, meg a bakkanesszállítók és a prófuntszállítók is mind hozzám fognak fordulni és ha valakinek kegyelmi kérvénye van, nekem adja át és az én kezembe nyomja az ezrest. Azt is tudom, hogy a magamszörű embert nem igen szokták Ischlben sem meghívni alkalom nélkül a király asztalához. De én majd keresek alkalmat. Mindenekelőtt nem a Hoiagerbe megyek, hanem a Burgszínházbeli nagy művésznőt, Schrott Katalin asszonyt keresem fel, akit Ischlben is a malheure ért, hogy a csónakból a vízbe fordult, de szerencsére baj nélkül kiszabadították. Kellően előkészültem: Ujházi mestertől néhány leczkét vettem a Schrott Katalin által kreált szerepekből, úgy, hogy méltathatom és dicsérhetem Bécsrendítő alakításait. Aztán tetetni fogom, mintha megbolondultam volna, a lábaim elé vetem magamat és örjögve kiáltom: „Nagy művésznő gyere hozzánk Budapestre, ott van méltó helyed, ha Bécshez

de semmi okunk sincs félni sem az annyiszor hangoztatott „nagy délszláv birodalomtól”, sem a horvátok azon hazaáruló törekvésétől, hogy Magyarországtól elszakadnak, különválnak és Horvátországot Dalmáciával, Boszniával, Herzegovinával, Fiumével és a szerb határörvidékekkel együtt odaragasztják *Gross-Oesterreich*hez, az ausztriai császár osztrák birodalmához.

Ennek az álomlátásnak, politikai merénylnek és maniatikus rögeszmének első és leg-hatalmasabb gátja az 1723-iki *pragmatika szankció*, melynek épségben tartására az osztrák örökös tartományok népei is törvényesen kötelezve vannak. A nagy-horvátoknak ezen szétkalandozó és *állambontó* törekvése tehát nemcsak Magyarországgal, de az osztrák birodalommal is szemben találja magát.

Már Kölcsey Ferencz mondotta az 1835. évi országgyűlésen, hogy az állami nyelvvel való szabad és meg nem korlátolt élhetés a természeti jogok egyik legfontosabbika. Erre törekedni, ezt szüntelen, el nem fordított tekintettel kísélni — ugymond: a hazafiságnak és nemzeti érzületnek *elengedhetlen* kívánata.

A horvátok is magyar állampolgárok. Mint ilyenek, éppúgy részt vesznek a törvényhozásban, kormányzásban és közhivatalokban, mint a magyar ajkuak. Az államnnyelvet tehát ők is megtanulni, tudni és beszélni kötelesek. *Ez mindenféle nyelvű állampolgárnak elengedhetetlen, első közjogi kötelessége.*

Budapest, július 15.

A miniszterelnök utja. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap Bécsből való megérkezése után azonnal dánosi birtokára utazott. A miniszterelnök kedden visszatér a fővárosba, hogy a miniszteri tanácskozáson elnököljön.

Vizsgálat a bazini mandátum ügyében. A képviselőház bíráló-bizottsága által történt kijelölés alapján a képviselőház Buza Barna országgyűlési képviselőt küldte le a bazini választókerületbe, hogy meg-ejtse a vizsgálatot azon panasz tárgyában, amelyet a kisebbségben maradt *Dömötör*-párt nyújtott be *Ivánka* Milán képviselő mandátuma ellen. Mint értesülünk, Buza Barna képviselő leérkezett a bazini kerületbe és a vizsgálatot már ma megkezdte.

vagy szerződve, akkor is elszereződött téged Mader.” Majdnem lehetetlen, hogy be ne csapjam. És ha ez sem használ, akkor megvárom Ischlben, amíg ismét felfordul a csónakja és ebben az esetben én fogom kihuzni a vízből. Mikor pedig zsuron-vizesen kérdezni fogja: „Mit kívánsz óh, lovag?” azt fogom felelni: „Egy meghívót a király asztalához.” Így csak rendben leszünk valahogy. En semmit sem kockáztatok, mert hisz őszre amúgy is ellenzéki leszek.

A közbeeső időt Bécs és Ischl közt arra használom, hogy megtekintsem az ország vitás területeit a Tátráktól az Adriáig. Gróf Nákó Sándortól, az Adria melléki kormányzótól kölcsön kérem az autómobil. Mivelhogy a Tátrában az autómobil vagy megdobálják, vagy árokba eresztik, helyesnek gondolom, hogy a másén menjek. De ha a szerencsétlenségek krónikájában azt olvasod, hogy az autómobil felrobbant, attól se ijedj meg; van annyi eszem, hogy a Grand Hotel előtt üljek és a géppel másokat küldjek kirándulásra. Aztán lemegyek az adriai tengerre és egy pár fényképfelvételt csinált. A horvátok azt fogják hinni, hogy magyarón kém vagyok, elfognak, a magyar kormány diplomáciai uton beleavatkozik az ügybe és végre megjelennek az ágyuk és kitér az igazi háboru Magyarország és Horvátország között. Ez is előrelátó-politika, őszre az összes horvátokat lelövöldözzük és akkor aztán szükségből magyar ellenzéket kell szervezni a horvátok helyébe.

Addig Budapesten rajta leszünk, hogy a parlament által függőben hagyott ügyeket páros viaskodásokkal elintézzük. Olay Lajos bátyánk már javában párbajozik, különben nem lehetne

Mi van a kiegyezéssel ?

— A bécsi tárgyalások után. —

Budapest, július 15.

A kiegyezés dolgát sikertült a kormánynak a legtökéletesebb homályba burkolni. A szombati kommunikének a titoktartásra vonatkozó fogadalma idézte elő ezt a sötétséget, amelyből csak azt a czélatosságot lehet kiolvasni, hogy a kormány a függetlenségi pártot teljes tájékoztatásban hagyni és a többséget a kiegyezési törvényjavaslatok benyújtásával befejezett dolog elé állítani kívánja. Mert eligazodni most már nem lehet. A kormányok őszig nem tárgyalnak egymással, őszszel pedig a törvényhozások elé terjesztik a javaslatokat: ebből az következik, hogy a kiegyezés meg van, azonban osztrák részről azt hangoztatják, hogy a kiegyezési „komplexum” nagyon lényeges alkotórészei eddig még szóba sem kerültek, holott a kérdéseknek okvetlenül meg kell oldatniok, hogy a kiegyezési mű „egésze” a törvényhozások elé kerülhessen. Ebből az következik, hogy a kiegyezés még korántsem kész.

A titoktartási fogadalom lehetetlenné teszi, hogy ezután bármely részről is sugalmazott közleményeket hitelesnek fogadhasson el a közvélemény s így azt a helyzetet kell hitelesnek elfogadnunk, amelyet vasárnapi számunkban vázoltunk. Ebben pedig rámutatunk arra az osztrák híresztelésre, hogy a *kvóta fölemelése* és a *bankszabadság meghosszabbítása* nélkül szerintük a kiegyezés el sem képzelhető. Most pedig mindenféle sugalmazott közlemények magyarazzák, hogy a *kiegyezés még nem kész*, mert még nagyon fontos részletek várnak a megoldásra. Szembe is állíthatjuk itt a magyar és az osztrák kormány köreiből származó híreket, amelyekből aztán kitűnik, hogy a késznek hirdett kiegyezés még nagyon is sok dolgot fog adni a titoktartás köpenyegébe burkolódzó kormányoknak.

Az érdekesség szempontjából előbb az *osztrák* felfogást ismertetjük a következőkben:

A tanácskozások eredménye részben teljes *megegyezés*, részben *messzemenő közeledés*, úgy, hogy *plenáris tanácskozásra többé nincsen szük-*

eldönteni, hogy a fővárosi panamák csakugyan el vannak terjedve a vásárcsarnoktól kezdve a csillagvizsgáló toronyig s azontul a mennyboltotzat mint kiikk szövetkezetig. Bizonyos, hogy a demokraták kikezdték Olay Lajost is és már a multkor szervezkedtek ellene, hogy az Abbáziában beleköpjenek a feketekávéjába. Lajos bátyánk azonban elövette a kardját és közéjük suhintott. Akkor aztán kitűnt, hogy a demokraták csak egy feltétel mellett verekszenek, ha tudniillik huszonnégyet eresztenek egy ellen, másképen nem játszanak. Most valahányszor Olay Lajos sétálni megy az Andrássy-utra, mindig vannak körülötte vagy huszonnégyen, hanem hogyha az öreg ur hátramordul, hogy „Mit akarnak?” hátraarczot csinálnak s a legutolsóból lett legelső mondja, de már a Dunapart tájékán: „Jó reggelt akartunk kívánni.”

Egyébiránt nincs semmi baj. Csak egyre figyelmeztettek. Nevezetesen a vidéken időző budapestiek mozgalmat indítottak, hogy amely falvakban ők nyaralnak, ott a kondások hajnalban ne túlkölésével szólítsák a teheneiket, üszöket, ökröket és tinókat a legelőre. Több helyen már eredménynyel járt a mozgalom és a szolgabírák a túlkölést rendeltileg betiltották. Valószínű, hogy hozzánk elhuzódik ez a járvány. Erre bizonyára kérdezősködni fognak nálam, hogy (miután a barmokat mégis hajnalban kell kihajtani a legelőre és nem várhatnak, amíg a pesti nyaralók nyolcz-kilenc óra tájban felkelnek) mitévők legyenek? Hogy az utmutatás ne kessék, előre közlöm a következő tanácsot:

Nyomatott blankettákat kell csináltatni, melyeken a legelőre illetékes barmok szabály-

ség s ami akadály még fennforog, azt az egyes miniszterek és szakreferenseik egymás között fogják elintézni. A kiegyezés még nem jött létre, de elkészültének számottevőbb akadályok már nem állanak útjában. Még nem kész, de biztos, hogy el fog készülni. Hogy ez így van, az annak tulajdonítható, hogy a most lezajlott ötnapos kiegyezési tárgyaláson több közeledés történt, mint az eddigieken együttvéve. — A még elhárításra váró akadályok csak egyes részletkérdésekre vonatkoznak s ezek a kiegyezés sorsát többé nem veszélyeztetik. Az első szerződési tervezetben, amely a vám- és kereskedelmi viszonyokra vonatkozik, az összes kérdések, csekély kivétellel, rendezést nyertek. Megegyezés történt arra nézve, hogy a vám- és kereskedelmi szerződés csak a külfölddel kötött vám- és kereskedelmi szerződés lejártáig, azaz 1917-ig költetik meg, tehát csakis rövid lejáratu kiegyezésről van szó.

Teljesen megoldottnak tekinthető a választott bíróság kérdése is, ugyancsak a szabadalmi, minta- és védjegyvédalom ügye.

Különösen kedvező volt az elért eredmény azokban a kérdésekben, amelyek Ausztriában a vasutügyi, Magyarországon azonban a kereskedelmi miniszterium hatáskörébe tartoznak, azaz a vasúti tarifák és vasúti csatlakozások kérdése. Szombaton, a tárgyalások utolsó napján, elvi megegyezés jött létre a vasúti tarifák tekintetében s most már csak részletkérdések elintézéséről van szó, ami pusztán gépés munka, melyet a szakreferensek fognak elvégezni. Szerényi József magyar kereskedelmi államtitkár elnöke alatt szombaton reggel, még a tárgyalások megkezdése előtt, tanácskozára gyűltek össze a magyar szakreferensek s javaslatot készítettek, amelyhez osztrák részről rövid megvitatás után hozzájárultak.

A vasúti kérdések második csoportja, amely a vasúti csatlakozásokra és a közös vasutakra vonatkozik, mindezekig nem nyert megoldást és a tanácskozó felek belátták, hogy nem tudnak megegyezni. Ezek a kérdések azonban olyan természetűek, hogy abban az esetben, ha a megegyezés lehetetlennek mutatkozik, egyszerűen kihagyhatók a kiegyezés komplexumából. A földművelésügyi miniszteriumok hatáskörébe tartozó kérdések közül kétségteljesen az állategészségügyi egyezmény a legfontosabb. Erre nézve a megegyezés még nem mondható teljesnek és véglegesnek, de az az irány, amelyben a megegyezésnek létesülnie kell,

szzerűen megidézettnek. A szöveg körülbelül ilyen lehet:

Idézés.

... nevü tehén, ökör, üsző, tinó, disznó, kecske, juh (a meg nem felelő áthuzandó) ezennel hivatalosan megidézettik, hogy folyó hó ... napján hajnali négy órakor a községi legelőn, különbeni elővezetés terhe mellett pontosan megjelenjék.

A községi előjáróság.

Ezt az idézést a kondások mindig a megjelenési idő előtt 24 órával kézbesítsék sajátkezüleg a tehéneknek, ökröknek és a többieknek. Aztán ők menjenek ki a legelőre és várjanak.

Ha a pontos időre az idézettek nem jelennek meg, akkor a kondások menjenek érettkük és túlköszóval vezessék elő a barmokat. Ez a túlköszó már nem sértheti a nyaralókat, mivelhogynem az ő boszantásukra irányul, hanem büntetést képez az engedetlen háziállatokkal szemben.

Az eredményről, kérlek nyomban értesíts. Addig is ölel hü férjed

Gábor.

U. i. A mint levelemből láthatod, most még nem mehetek haza. De, ha gondolod, hogy unokaöcsém és a tánti gazdírozása mellett pár hetet Rímiben töltenél, ebben az esetben Fiumében találkozhatnánk, a mikor én az adriai kémszemlére megyek. Rímint azért gondolom, mert ott megismerkedhetsz Boda főkapitánnyal és megkonferálhatnátok az uszályreform kérdését.

már meg van állapítva és a végleges megegyezés már nem fog soká várni magára. A borkérdés is annyira amennyire elintéztnek tekinthető.

Megvan a megegyezés, egy kivételével az összes pénzügyi kérdésekben is. Különösen vonatkozik ez a magyar blokk konvertálására nézve, amelyben teljes a megegyezés. Ugyaníly teljes megegyezésről lehet beszélni a közvetett adók s a fogyasztási adók sokat vitatott kérdéseiben is, azzal a megegyezéssel, hogy a cukor-pótlétek tekintetében még nagy akadályok állnak fenn. Hátra van még a bank-, kvóta- és készfizes kérdéseinek elintézése. Ezeket a kérdéseket eddig csak futólag tárgyalták s jólehet nem tartoznak szorosán a kiegyezéshez, az őszre mégis elintézését fognak nyerni.

Ez az osztrák forrásból eredő beállítás tehát amíg egyrészt igen rózsásnak tünteti fel a helyzetet, másrészt pedig igen nyájas szavakban igen súlyos dolgokat mond el. Nemkülönb sulyos dolgok vannak a magyar kormány részéről inspirált helyzetképben is, amelyet a következőkben adunk vissza:

Kétségtelen, hogy a most lefolyt ötnapos tanácskozás nagy lépéssel vitte közelebb a megvalósuláshoz a kiegyezés ügyét, mert a legkényesebb kérdések egyikét, a tarifa-kérdést ezalatt az idő alatt sikerült kedvezően elintézniök a tárgyaló feleknek. A cukor-surtaxon kívül most már alig van több oly részletkérdés, melynek tárgyalása során nehézségek merülhetnének fel.

Ha csoportosítani akarjuk a kiegyezési szerződés anyagát, a következő képet nyerjük:

Végérvényesen megállapodtak a tárgyaló felek abban, hogy 1917. év végéig terjedő szerződést kötnek. Ez tehát annyit jelent, hogy a rövid lejárati és a szerződéses forma felett már kész a megegyezés. Függetlenül tartották eddig még azt a kérdést, hogy vajjon ne vegyenek-e fel a szerződésbe utolsó pont gyanánt egy oly klauzulát, mely az 1917. utáni időkre vonatkozólag rendelkezik, illetőleg irányt szab a később kötetendő szerződéseknek. A klauzulát az osztrák kormány pártolja, a magyar kormánynak ezzel szemben az az álláspontja, hogy a klauzula kimaradjon, s e helyett viszont arra kell törekedni, hogy Ausztria és Magyarország lejárati terminusai egy egymással, mint a külfölddel szemben 1917-ben mind összeessenek. A klauzula kérdése egyike azoknak, amelyeket a két miniszterelnök legközelebbi találkozásuk alkalmával elvi tárgyalás alá vesz.

Ami a részleteket illeti, végleges megállapodás van a következő kérdésekben:

A fogyasztási adók komplexuma.

Vasúti tarifák.

A közös államadósságok kérdése (kivéve a blockmegváltás terminusát).

Szabadalom és mintavédalom.

Borvédelem.

A választott bíróság kérdése.

Az állategészségügyi kérdések, egy részlet leszámításával.

Elintézetienek s még tárgyalásra szorulnak a surtax-kérdés, a spirituszadó-kérdés részletei és az állategészségügyi megállapodás egy pontja. Ezek közül a surtax-kérdésnek politikai oldala is van, mert eldöntendő, hogy miképpen viselkedjék a két állam a brüsszeli konvenczióval szemben, melyből Anglia tudvalevőleg kilépett. A két miniszterelnök tanácskozásának ez is egyik tárgya lesz.

Politikai, elvi jelentőségű döntés kell még az eddig felemlítetteteket is beleszámítva, a következő kérdésekben:

A klauzula eszméje.

A blockmegváltás terminusa.

A brüsszeli egyezmény kérdése.

A bankkérdés és a készfizesítés ügye.

A vasúti csatlakozások ügye.

A kvótakérdés.

A klauzula, a blockmegváltás s a surtax-ügyet már említettük. Ami a vasúti csatlakozások kérdéséről, megállapíthatjuk, hogy a két kormány a legutolsó pillanatig mendhatni kiereszközte a

megegyezést, de siker nélkül s a vasúti kérdésnek ez a része nyíll problémaként maradt meg s kerül a két miniszterelnök között ismét tárgyalásra. Bécsi politikai körök ugyan a közös vasutak kérdését állandóan olyan természetűnek mondják, hogy meg nem egyezés esetében bármely pillanatban kikapcsolható. A magyar kormány szempontjából azonban a sokat emlegetett annabergi csatlakozás kérdése igen fontos s kétségtelen, hogy a miniszterelnökök tanácskozása erre a kérdésre is kiterjeszkedik.

Marad a bank- és kvótakérdés. Értesüléstünk úgy szól, hogy ezt a két problémát a legutóbbi tanácskozás folyamán csak érintették, de a magyar kormány egy elvi jelentőségű nyilatkozata után napirendre tértek fölülte. Kétségtelen azonban, hogy az említett két kérdést báró Beck fogja ismét felvetni a két miniszterelnök tanácskozásán.

A két miniszterelnök tanácskozása tehát a klauzula-kérdésen kívül a block-megváltás terminusára, a bank- és kvótakérdésre, a surtax-kérdésre s a vasúti csatlakozások dolgára terjedhet ki. A klauzula-, bank- és kvótakérdést már érintettük. A block-megváltás terminusa tekintetében nem lesz nehéz megállapodnia a két kormányelnöknek, valamint a vasúti kérdés feletti vita sem lesz már hosszadalmas. A legnehezebb probléma egyike a cukor-kérdés, melynél bizonyos komplikációkat kell még megszüntetni.

Ez ma a kiegyezési tárgyalások mérlege.

Ime szembeállítva a magyar és az osztrák fölfogás. Mindkettőből kitűnik, hogy a kormányok még most is hangsúlyozzák, hogy a kiegyezés megkötése elé már alig emelkedik akadály. A függőben tartott kérdések azonban csodálatos módon mind olyanok, hogy megoldásuk a magyar érdekeknek felelne meg. Így egyszerűen képtelenség az az osztrák fölfogás, hogy a vasúti csatlakozások ügye a kiegyezés komplexumból kihagyható, mert ez csak annyit jelent, hogy a magyar kormány nem kívánja szerződésszerűen biztosítani a Németországgal való közvetlen vasúti csatlakozás kiépítését, amelynek óriási fontosságáról már annyit irtunk. Nemkülönbben érdekes, sőt szomorúan érdekes, hogy a kiegyezést mintegy befejezett dolognak mondják, amikor a cukor-kérdés, a block megváltás, és — utójára — a bank- és kvótakérdés még nincsen tisztázva. De nincsen tisztázva a klauzula sem, amely pedig nem egyéb a hosszú lejáratu kiegyezés legújabb formájánál. A magyar beállítás szerint a kormány ezt nem akarja elfogadni, de helyette följajánlja, hogy az összes lejárati terminusok 1917-re essenek. A lejáratok között van azonban a bankszabadalom is, tehát a magyar kormány az 1910-ben lejáró bankszabadalmat hajlandó meghosszabbítani és így az önálló magyar jegybanknak 1910-ben való föllállításáról lemondani.

És mindezeket a kérdéseket a két miniszterelnök fogja egymás között tisztázni a szakminiszterek nélkül. Vagyis az önálló magyar jegybank védelme Wekerle Sándorra, a berzsdásodott hatvanhetes politikusra van bízva. Mindezek olyan jelenségek, amelyekből bizvást megjósolhatjuk, hogy a kiegyezési törvényjavaslatok sorsa a benyújtásukkal még távolról sem lesz eldöntve, hanem a függetlenségi pártnak nagyon is sok szava lesz hozzá.

A nagy titoktartási fogadalom után ma este egy bécsi lapban ismét találunk nyilatkozatot egy olyan magyar államférfiutól, aki résztvett a kiegyezési tárgyalásokban. Szinte megszokott dologgá vált már, hogy Bécsből tudjuk meg a magyar kormány szándékát és munkájának eredményét. Ezuttal a N. W. T. közli mai esti lapjában egy magyar államférfiunak, aki a kiegyezési tárgyalásokban résztvett, nyilatkozatát, amelyben a következőket mondja a bécsi tárgyalások eredményéről:

— Nem lehet és nem is szabad arról beszélni, hogy az új kiegyezés a megkötés előtt áll, vagy pedig már teljesen készen van. Meg kell elégednünk a tényleges, kézzelfogható eredményekkel, amelyeknek lényege az, hogy a *Beck-Wekerle-féle kiegyezés biztosított* látszik. Az utolsó 24 óra alatt tartott utolsó értekezlet eredménye lett, hogy az összes nehézségeket elhárították. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az összes kérdéseket megoldották, mert a két főkérdést *függőben hagyták*. A kormányelnökök feladata lesz, hogy ezekben a kérdésekben megoldást találjanak, azonban határozottan mondható, hogy ezek a kérdések nem idézhetnek elő komplikációkat, mert *mindkét részről hajlandóság van a kompromisszumra és mert legrosszabb esetben önállóan a kiegyezéstől függetlenül is megoldhatók*.

Az eddigi tárgyalások eredménye abban csúszosodik ki, hogy a két állam között kötendő *vám- és kereskedelmi szerződés* tervezetét mindkét kormány véglegesen elfogadta. Megállapodtunk abban, hogy ennek a munkálatnak tartalmát a többi, a kiegyezéssel összefüggő javaslatok végleges megszövegezéséig nem hozzuk nyilvánosságra, tehát csak olyan fölvilágosításokat adhatok, melyek ezt a megállapodást nem sértik.

Magyarország és Ausztria mint két idegen állam *vám- és kereskedelmi szerződést* kötnek az 1917. év végéig, amely föl nem mondható. A szerződés a *vámközösséget fõntartja*; a vámbevételek közösen kezeltek és elsõ sorban a közös kiadások fedezésére szolgálnak. A külfölddel szemben mindkét állam önállóan lép föl, vagyis az idegen államokkal kötendő szerződéseket, amelyek különböztelen teljesen azonos tartalmúak lesznek és a közös külügyminiszter közvetítésével kezdeményeztetnek, minden állam önállóan ratifikálja és cikkelyezi be.

Ennek a vám- és kereskedelmi szerződésnek részletei a két állam gazdasági viszonyának minden kérdését rendezik. Vonatkoznak pedig ezek a részletes megállapodások: a *fogyasztási adó ügyre*, amely részben szétválasztatik; a *vasúti és hajzási kérdésekre*, amelyek a Szell-Körber-féle kiegyezéstõl teljesen eltérõ módon oldottak meg; a *posta-, távirat- és telefon-ügyre*, amely téren szintén új megállapodások jöttek létre; a két állam *ipari exportjának és importjának rendezésére*, ahova bizonyos adóügyek, czéggvédelmek, szabadalmi-, minta-védjegyügyek tartoznak; az *agrárkérdésekre*, nevezetesen az állatkivitelre és a borkérdésre és végül a *megszállított tartományokkal való gazdasági viszony* rendezésére.

A bank és a kvóta kérdésével az új vám- és kereskedelmi szerződés *egyáltalában nem foglalkozik*. Ezek az ügyek egészen önállóan kezelteknek, azonban *függõként a kiegyezéssel egyidejûleg fognak megoldásra kerülni*. A kiegyezés és a bank- és kvótakérdés között tehát *junctim* lett föllálítva, a melyet mindkét oldalról elfogadtak.

A magyar államférfiu a részletekbe nem mélyedt tovább, azonban bizonyos kijelentéseibõl nem volt nehéz megállapítani, hogy a *czukor-kérdést* és a *magyar-blokk megváltásának határidejét* még nem oldották meg és hogy az *annaberg-i csatlakozás* valamint a *dalmát vasutak* ügye szintén a két miniszterelnök által oldandó meg.

Ez a legújabb ismertetés mintegy összeköti a szembeállított két jellemzést s nagyon sok igen becses, de egyszersmind igen szomorú dolgot tudtunk meg belõle. A külfölddel szemben való önálló jelentkezés egyszerűen humbug, mert hiszen ezután is csak olyan módon fognak folyni a külállamokkal a tárgyalások, mint eddig és a magyar érdekeket csak úgy nem fogják figyelembe venni, mint ahogy eddig sem vették figyelembe. Az önálló becikkelyezés eddig is megtörtént és már volt eset arra, hogy amikor a függetlenségi párt a becikkelyezést ellenezte, a miniszterelnök egyszerűen kijelentette, hogy a szerződés már alá van írva, tehát be kell cikkelyezni. Ez a nevetéses állapot nem fog változni.

A gazdasági téren történt megállapodások

szintén nagyon szomorúak, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a magyar érdekeket legjobban érintõ kérdések vannak függõben tartva és a magyar kormány ezen a téren is hajlandó a kompromisszumra, vagy a teljes kikapcsolásra. A kiegyezés és a bank- és kvóta-ügyben föllállított junctim pedig egyszerűen a beismerése annak, hogy a magyar kormány elfogadta a kvóta fölemelését és a bankszabadság meg hosszabbítását. Mert hiszen ha ezeket nem teljesíti, nem is tudja ezeket a kérdéseket úgy megoldani, hogy az osztrák kormány elfogadja, ekkor pedig nincs is meg a kiegyezés.

A függetlenségi pártnak ezek után kétszeres kötelessége követelni, hogy a kiegyezési tárgyalásokat teljesen szakítsák meg, maradjon meg a reciprocitás amint van, de kezdjük meg rögtön az önálló magyar jegybank föllállítására az elõkészületeket és szõ se legyen a kvóta fölemelésérõl.

Osztrák félhivatalos jelentések szerint különböztelen báró Beck osztrák miniszterelnök még e hét folyamán Budapestre érkezik, hogy *Wekerle* miniszterelnökkel a függõben maradt kérdésekrõl tanácskozzék. A tárgyalások ezek után szeptemberig véget érnek, de úgy a részletek kidolgozását, mint a szõvegezés munkáját a nyáron folytatják a szakreferensek. Valószínű, hogy a két miniszterelnök is találkozik még a nyár folyamán. Fontos esemény lesz a kiegyezési munkálatok során a holnapi *minisztertanács*, melyen a kormány csaknem kizárólag a kiegyezéssel fog foglalkozni. Ez lesz különböztelen a nyári szünet elõtt az utolsó miniszteri tanácskozás.

Budapest, július 15.

Kossuth Ferencz Herkulosfürdõn. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter holnap, kedden délután több heti tartózkodásra Herkulosfürdõbe utazik.

Osztrák költségvetési bizottság. A költségvetési bizottság mai ülésén a költségvetési provizóriumot tárgyalta. Vukovics képviselõ Wekerle miniszterelnöknek Bosznia tárgyában tett enunuciációjára vonatkozó interpellációjára utal. E kérdés a monarchia szempontjából igen fontos. Behatóan tárgyalja a horvátoknak és szerbeknek Magyarországhoz való viszonyát és kifejti, hogy az osztrák kormány és törvényhozás törvényesen és jogosan gyakorolhatja e kérdésben ingerenciát. Horvátországnak, mint közjogilag önálló faktornak, a kiegyezés megkötésénél való részvétele igen komolyan veendő kérdés.

Malik képviselõ a czukor surtaxe-nak Magyarország kivására leendő törvényes megállapítása ellen foglal állást.

Korosec képviselõ kijelenti, hogy a szlovének, bár nem viseltetnek bizalommal a kormány iránt, a költségvetési provizórium mellett fognak szavazni. **Vukovics** képviselõnek Bosznia és a horvát kérdésre vonatkozó fejtegetéséhez teljesen csatlakoznak és határozott választ kérnek a kormánytól. A tárgyalások során a pénzügyminiszter kijelentette, hogy a czukor-surtaxe kérdését illetõleg a kiegyezési tárgyalásokra való tekintettel nem adhat fölvilágosítást. A vasútiügyi miniszter hangsúlyozza, hogy az államosított északi vasut eddigi költségvetési eredménye azt bizonyítja, hogy ez nem volt oly rossz üzlet, mint azt némelyek gondolták. A befektetések megkezdõdtek és a jövõ évben magasabb arányban fognak megtörténni. Hangsúlyozza, hogy a kormány mindenkor a legnagyobb nyomatékkal törekedett a Dalmáciával való vasúti összeköttetésre és ma is ugyancz az álláspontja. Az államosítási törvényjavaslat elkészült és ezidõszerint a miniszterek közötti tanácskozások tárgyát képezvén, valószínűleg a törvényhozás legközelebbi ülészakán terjesztetnek be. A miniszter hangsúlyozza, hogy az államosítási akciót közgazdasági szempontból oly fontosnak tartja, hogy azt csak akkor akarja megkezdeni, amikor meg van gyõzõdve arról, hogy végig is hajthatja.

Politikai hangulatok.

I. A prognózis.

Valahogyan beteljesedett mindenik politikai jóslat, amit a kiegyezési tanácskozások lefolyására a politikusok csináltak. Akárcsak mintha nem az lett volna a cél, hogy a kormányok egymással a parlamentek elé terjesztendõ javaslatokra megegyezzenek, hanem csak annyit, hogy az összes jósnak örömet szerezzenek. Ma mindenki vindikálhatja magának az érdemet, hogy eltalálta mi lesz a tárgyalások eredménye.

1. Például aki azt jóslta, hogy a két kormány megállapítja a kiegyezés feltételeit oly pontokban, melyek a differenciákat megszüntetik, az így szólhat:

— Ime a hivatalos közlés elõadja, hogy amely fõpontok vitások voltak, azokban megegyezés létesült. Az igaz, hogy ellenben más pontokban differenciák keletkeztek, de viszont konstátálva van, hogy ez újabb vitás pontokat kompromisszumokkal meg lehet szüntetni. Amit pedig meg lehet szüntetni, az már olybá tekinthetõ, mintha meg volna szüntetve. Ergo ami idõjelzõ jóslatunk bevált: enyhe megegyezés van, némely aligszámbevehetõ csapadékkal.

2. Mások, akik azt mondták, hogy lényeges kérdésekben semmi változás nem történik, így bizonykodnak jóslatunk igaza mellett:

— A megegyezésben a szerződéses forma szerepel, de hol van ettõl az önálló vámterület? Hol vannak az elõnyök, amelyeket meg kellett volna szerezni cserébe azért, hogy a király kívánságát teljesítjük? Avagy van-e olyan bolond, aki elõnynek nevezné azt, hogy a magyar kvóta felemelése kísért és hogy Bécsben biztosítani kell a követelõzõket afelõl, hogy a kvóta felemelése Magyarországon nem fog akadályokba ütközni, azaz, hogy az akadályok leküzdhetõk lesznek. (A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Lázár Pál országgyûlési (függetlenségi) képviselõnek ipari téren szerzett érdemeiért az udvari tanácsosi címet adományozta.) Hol van a nemzeti bank? Hol vannak a fejlõdést biztosító tételtek. Eddigél csak az az eredmény, hogy a malmok nyugtalankodnak és a pénz drága. Nem megmondtuk-e, hogy zivatáros idõ várható, szelekkel és viharokkal.

3. Hát aki azt jóslta, hogy semmi lényegest nem fognak nyilvánosságra hozni s inkább a tárgyalások folytatását állapítják meg, semhogy a javaslatokat az érdekelt ország bírálata elé bocsássák. Ime az õ igazuk:

— Kimondották, hogy kész a megegyezés, azonban vasúti csatlakozások és hasonlók miatt még igénybe kell venni a vasutat Budapest és Bécs között, tehát nincs perfektuálva az egész tárgyalási anyag és folytatni kell a konferenciákat, valamint a közös miniszteri ebédeket, melyek a nagy mérközést mindennapon ugy szakítják félbe, miként a narancsesõ az álarczos, báli dévajkodásokat. Megjósoltuk, hogy semmit sem szabad elárulni s ime alig hogy egyik miniszter információkat adott a nagy bécsi lapnak, már határozatilag kimondták, miszerint a tanácskozáson résztvevõk titoktartásra tettek fogadalmat. Ugy-e bár bevált a jóslat: a depresszió Magyarországra nyomult és legnagyobb volt a csapadék Ausztriában.

4. Tévedtek-e azok, akik jóslták, hogy Wekerle Ischlbe megy? Avagy azok tévedtek, kik úgy jövendõlték az eseményeket, hogy Wekerle nem megy Ischlbe. Nem. Sem azok, sem ezek nem tévedtek.

Mert ime az egyik így szól:

— Wekerle Bécsből Dánosra utazott s onnan Budapestre jön keddre minisztertanácsra. De visszavág a másik következőképen:

— Az igaz, hogy most Wekerle Dánosra ment és onnan Budapestre jön. De ez nem jelenti, hogy nem megy Ischlbe. Ellenkezőleg éppen azért jön Budapestre, hogy miniszter-társaival megbeszélvén a megállapodásokat, megtanácskozzák azon előterjesztéseket, melyeket ő Ischlbe vive a király asztalára letesz. Tehát Ischlbe megy.

Vagyis: az időjárás szeszélyes, egyik félórán a nap süt, a másik félórán esik az eső, amint az időjósok előre megjövendölték.

S ha elgondoljuk, hogy a nyári vakáció alig kezdődött s máris bevált egy sereg jóslat: könnyen megállapíthatjuk, hogy ezen a téren **bő** aratás lesz.

Hogy azonban ez az aratás pótolhatja vala-mit a nagy veszteségen, a mit az ország az igazi jó aratás elmaradása miatt szenved — nem hisszük.

* * *

Si duo faciunt idem . . .

A szocialisták ujabban azzal töltik az időt, hogy egymással kapnak hajba. Egyik gyűlésen be akarják verni elvtársuk fejét, mivelhogy a szervezetet bírálja. A másikon a keresztény-szocialisták kapnak hajba a szocialdemokratákkal, akik őket papszamaraknak és keresztspókóknak nevezik s aztán kövek röpülnek, furkósbotok argumentálnak és revolverlövészek jelzik az ün-nepies hangulatot.

Igy elkövetkezik az az állapot, amikor ma-guk a szocialisták üdvözlik örömmel a rendőr-lovak patáit, amelyek a rendet helyreállítják.

Hanem persze, a rendőrök úgy van ne-velve, hogy elgázolja, ami elgázolható és a rendőrkardra ez a mottó van vésvé: „Üsd, nem apád.“ Valaminthogy a bikacsók a rendőr kezében hasonlóan ezen elvet vallja: „Csak a fejét, hogy meg ne sántuljon.“

A végén azán mindkét párton a szocialis-ták isszák meg a baj levét, miután maguk szolgáltatták ki önmagukat a rendőrség be-avatkozásának.

Persze, hogy más az, ha a szocialisták gyilkolják egymást, meg más, hogyha a rendőrség veri őket. Amaz a családban maradna, ez ellenben, ha bajt okoz, ezáltal külső és idegen beavatkozásnak minősítetik.

Hát hiszen semmi kétség: ha a szocziálisták ellenesei biztosan tudnák, hogy ők ma-guk elbánnak egymással, nem tennének szemre-hányást a rendőrségnek, ha egyáltalán nem avatkoznék a szocialisták hasonló gyűléseibe.

Tulajdonképpen ez lenne az ideális álla-pot. Mert máskülönben ha a verekedő szocziálisták mindkét része a rendőri atrocitások el-len panaszodik: még egymásközt békét is köthet.

* * *

III. Mi a kérdés?

Sok mellékes fejtegetéssel, helyi jellegű tüntetéssel, a mandátum megtartásának vagy felmondásának vitájával, az új bán jogkörének bírálásával: a horvát dolgokban lassanként el-terelik a figyelmet a főkérdés felől.

Pedig a főkérdés az, hogy vajon a hor-vátokat kívülről és nevezetesen Ausztriából mozgatják-e és vajon a nagy szláv egyesülés jelszavával ki akarják-e tépni Horvátországot a magyar birodalomból?

Mert hogyha ez igaz, akkor a lázongó horvátok ellen, az ő lecsendesítésükre és el-hallgattatásukra minden eszköz jogosult, sőt a fegyveres beavatkozás is

Tessék csak kutatni: történt-e valami, ami által a felhangzott vádak megczáfoltattak volna?

Nem azt mondta-e Ogulinban is Nikolics, az új osztályfőnök, hogy:

— Felhivom mindazokat, akik ugyanazon nyelven beszélnek, hogy egyesüljenek.

Tessék csak utána járni, hogy az a horvát és szerb ifjuság, amelyik most járja az egye-temeket, miféle tanokat vall és hamar rá fog-nak bukkanni, hogy őket már akképen nevelik, hogy Horvátországnak és Szerbiának egyesülnie kell és a horvát és szerb lakosságu megyéket is be kell olvasztani ebbe az alakulásba.

Mi nálunk nagymérvű tájékozatlanság van, amikor olyan felültetés is lehetséges, hogy azt mondják az egyik szónokról: „Ez nem horvátul beszélt, hanem szerbül!“ Holott csak az irásjelek mások, de a beszéd majdnem szósze-rint egyforma. A horvát beszéd annyiban kül-önbözik a szerbtől, hogy aki az egyiket érti, az a másikat két hét alatt korrektül elsajátít-hatja.

Nem ártana figyelemmel kísérni a külföldi propagandát. Kézzelfogható adatokat lehetne találni arra, hogy a horvát agitációnak nem a horvát nyelv megvédése a célja, hanem egy alakulás létesítése s ehhez tartozik a magyar államiság megszüntetése és nemzetiségek sze-rint való széttagolása.

Ekkor aztán rájőnének arra is, hogy mily végzetes hiba volt a nemzetiségi képvise-letet oly nagyszámban bebocsájtani a ma-gyar parlamentbe, különösen hogyha itt sem bírnak velük.

Talán, ha a főkérdést tisztáznák, ha kellő felvilágosításokat szereznének, arra is rájőné-nek, hogy a külföldi diplomáciának volna va-lamely kötelessége a propagandákkal szemben a magyar államiság érdekében is.

Avagy ez a diplomácia inkább a felfor-gató törekvések iránt viseltetik barátsággal, mintsem Magyarország iránt, melyet épügy kel-lene képviselnie, mint Ausztriát? Avagy talán oda is elértek a magyarelles Gesammt-monarchia eszméi, a melyek ama politikát vall-ják, hogy mindenekelőtt nagy zavaroknak kell keletkezniök, hogy aztán be lehessen masi-rozni.

És ha aztán a magyar államférfiak tájéko-zódást szereznek, azt fogják tapasztalni, hogy nem is olyan hiábavaló fogadalom az, hogy több ágyut és katonát nem adunk addig, amíg nemzeti hadseregünk nem lesz.

Bojkott a magyar pénz ellen.

— Cseh pimaszködés. —

Budapest, július 15.

Tul a Dráván lobognak a szenvedélyek, izzó a hangulat. A gyűlölködés immár átcsapott gazdasági térére s egyre-másra jönnek a hírek arról a mozgalomról, melyet tervszerűen intéz-nek a magyar gazdasági érdekek ellen. Már napokkal ezelőtt hallatszott, hogy a horvátok a hárslevél jelében küzdenek a magyar ipári ter-mékek ellen, akárcsak mi annakidején, mikor a tulipán volt szimboluma az idegenből jövő portéka elleni harcznak. Néhány ipartestület, gazdasági érdekszövetség, kimondotta, hogy a magyar árut *bojkottálják* és hogy semmiféle magyar gyártmányt nem vesznek. Így legutóbb a *zágrábi lakatosmesterek* elhatározták, hogy magyar vasárukat, vagy nyersanyagot nem vá-sárolnak.

Van azonban a horvát parokszizmusnak egy még frissebb hajtása. Ez a legújabb szen-záció ma pattant ki pénzügyi körökben. Arról szól a hír, hogy néhány horvát pénzügyi el-

határozta, hogy magyar intézeteknél nem vesz visszleszámitolási hitelt igénybe. A mozgalom szerzői tervszerű bojkottot akarnak a magyar pénz ellen. Az akciót egyik nagyobb horvát intézet, az „*Erste Croatische Sparcassa*“ (ma-gyar czége nincs, csak horvát és német) indi-totta meg s egy-két kisebb intézet csatlakozott a bojkotthoz. Informálódtunk ebben az ügyben a budapesti piac egyik-másik előkelő tagjá-nál s jó forrásból azt az értesítést kaptuk, hogy a *prágai pénzügyintézetek szitják a mozgalmat*. Ebben a cseh támogatásban előljár a *prágai Zivnostenska banka pro cehi u moravu* című intézet, mely Magyarországon is sűrűn dolgo-zik, sőt külön magyar levelezőt tart az össze-köttetések ápolására.

Ez a politikai hátterű gazdasági mozgalom igen figyelemreméltó jelenség és jellemző tünete a horvát elvakultságnak. Mikor mi a tulipán jelé-ben nekiláttunk a gazdasági honfoglalás munkájá-nak, tettük azt nemcsak magunkért, hanem a Dráván tuli részek érdekében is. Vajjon nincs-e hasznára az ugynevezett horvát „testvéreknek“, ha nemzeti termelésünk a belföldi fogyasztás emelkedése révén megerősödik. Abból egyaránt kiveszi a részét a Dráván innen és túl. A kül-föld elfogulatlanul ítélő része szimpatiaival kö-szöntötte a tulipán-mozgalmat, látták, hogy itt egy előretörekvő ország küzd vasakarattal nem-zeti erőforrása, a gazdasági megerősödés meg-valósítása érdekében. Milyen nevetéséges szélma-lomharczczá zsugorodik össze ezzel szemben a horvát ábrándkergetők hárslevele. A gyűlölködés hályogot von a szemekre és nem látják, hogyha politikailag eltérnek is a vélemények, *gazda-ságilag egybe kell, hogy forrasszon mind-kettőnk érdeke* abban az örök küzdelemben, melyet — Ausztria ellen folytatunk.

A hárslevél mellett azután kihajt a bolond-gomba is. Ugyan ki ijed meg a horvát hep-cziáskodástól, amidőn azt harsogják felénk: „*nem kell a pénzetek*“. A magyar pénzügyintézetek talán, akik alig tudják ma ellátni a szükségletet, ma a pénzdrágaság idején, amikor örülnek a kisebb intézetek, ha ki tudják elégiteni a feltornyosuló igényeket. Egyetlenegy fővárosi intézetnek sem esik nehezére, ha a horvátok nagyképűsködően visszautasítják a hitelt. Ennek a mozgalomnak épenséggel nem lesz meg az odaátról kívánt hatása. Itteni pénzügyi körökben telje-sen *jelentéktelennék* tartják ezt az inczidentst. Csak az keltett kellemetlen hatást, hogy a *csehek* támogatják az ilyesfajta törekvéseket. A magyar intézeteknek jó lesz ügyelni, ha osztrák bankkal kezdenek üzletkötést. Az olyan intézettel szemben, mint a Zivnostenska banka, résen kell lenniök. Egyik nap a ma-gyarországi vidéki pénzügyintézeteknek hozza tálczán a pénzt, másszor — ahogy jelenleg is teszi — egyáltalában nem ad pénzt Magyarországon, sőt a horvátok törekvéseit támogatja — a magyar-sággal szemben.

Valahogy csak kibírjuk majd a horvát rug-kapálózások megnyilvánulásait. Jöhetnek és jönni fog az az idő, mikor a pénz még drágább s aránytalanul keresettebb jószág lesz s ugye-let a gyűlölt, megvetett magyaroktól is jól esnék. Majd meglátjuk, akkor is folytatódik-e a horvát le-génykedés és egyben a cseh szimpátia, fog-e az a cseh bank akkor is finanszírozni horvát hóbortokat, ha magának is nagyon kell a pénz.

Azt mondják, egy bolond százat csinál. Lehet, a pénz-bojkotthoz is csatlakozik még egy csomó horvát intézet. Hanem a bolondok, ha még annyian vannak is, sohase csinálták meg egy ország gazdasági megerősödését.

A hazaárulók szövetkezése.

— A horvátok lázadása és a nemzetiségiek. —

Budapest, július 15.

A horvátok lázadása napról-napra terjed. *Medakovics* Bogdán, *Supilo* Ferencz, *Vinkovics* Tivadar és *Nikolics* Vladimir horvát képviselők tegnap tartották meg beszámolójukat. Közjogi valótlanoktól hemzseggő beszédeknek egyik-másik mondata határozottan *államellenes izgatásszamba megy*. Így például *Supilo* kijelentette, hogy a horvát koalíció jövő akciója a magyarok elleni harc lesz s ez a küzdelem hevesebb lesz, mint 1848-ban volt. *Nikolics* azt mondta, hogy Magyarország nem egységes állam. *Medakovics* pedig harczra buzdította a horvátokat az idegenek — vagyis a magyarok — ellen.

Ime így agítálnak a magyar állam egysége ellen, míg a magyar kormány még mindig tétlen. Pedig a horvátoknak a nemzetiségi képviselőkben nyílt szövetségeseik is akadtak. *Hodzsa* Milán cikkéről már tettünk említést, amelyben egyenesen főikínálja a nemzetiségiek szövetségét. Most pedig egyenesen Európát akarják bírni a magyar állam belső ügyeiben. Beavatott forrásból értesülünk, hogy a horvátok nem érik be azzal, hogy itt a magyar fővárosban rendeznek országos botrányokat, hanem a magyar birodalom belügyeit szóvá akarják délszláv barátjaik által tétetni a jövő évben Berlinben megtartandó *interparlamentaris konferencián*. Ez a terv amilyen naiv, olyannyira magán viseli a horvát politikusok árulását is. Hírforrásunk még arról is értesít, hogy a horvát kérdésnek az *interparlamentaris konferencián* való szóvátételére a legelsőeknek a románok ajánlkoztak. Hogy ezt tették, sehol nem kelthet csodálkozást, ahol ismerik a dákokórománoknak és a nagy horvátoknak meleg, baráti viszonyát és közös gyűlöletét Magyarországgal szemben.

Az agitátorok lázítanak.

Nikolics az államegység ellen.

Nikolics volt osztályfőnök tegnap Ogulinba érkezett, hogy választói előtt elmondja beszámoló beszédét. A képviselőt a pályaudvaron a város előkelőségei fogadták zenével. A pályaudvaron nagyszámu néptömeg jelent meg, amely a zászlódiszt öltött városon át lakására kísérte a képviselőt. *Nikolics* tiszteletére este fáklyásmenet, majd lakoma volt. Ma délelőtt szabad ég alatt gyűlés volt, amelyen nagyszámu hallgatóság vett részt.

Beszédében többek között azt mondta: Ha a nép egységes, a siker nem maradhat el. Mindig arra törekedtem, hogy a két királyság közötti konfliktust a paritás elvének alapján úgy, amint az a kiegyezésben kifejezést nyert, oldjuk meg. Az anyanyelv jogát senkinek sem szabad érinteni. A horvátok a magyaroknak szövetségesei akarnak lenni, nem pedig alattvalói és egyetlen jogukat sem fogják föladni. Szónok föl hívja mindazokat, kik ugyanazon nyelven beszélnek, hogy egyesüljenek. A választások tisztaságáról szóló törvény a külszöbön álló választásoknál lehetségessé fogja tenni, hogy a hivatalnokok is szabadon nyilváníthatják politikai meggyőződésüket. A harcot méltóság teljeseen és alkotmányos formák között kell megvívni. A szónok óva inti a jelenlevőket, hogy tartózkodjanak attól, hogy a közös hivatalnokok ellen kihágásokat kövessenek el vagy velük szemben gyűlöletesen járjanak el. Rá kell kényszeríteni a mértékadó köröket, hogy a törvényt tiszteljék. Szónok biztosítja a jelenlevőket, hogy a horvátok ügye jól áll és kijelenti, hogy a harczban a legvégső percig ki fog tartani. A magyarok végül is kénytelenek lesznek belátni azt, hogy nem egyes személyekkel, hanem az egész horvát nemzettel állanak szemben. A magyarok

méltányos része belátja már most is, hogy Magyarország nem nélkülözheti a horvátokat. Szónok híve a Magyarországgal való államközösségnek mindaddig, míg tiszteletben tartják Horvátország jogait. Ha ezeket a jogokat azonban nem tisztelik, a horvátok kénytelenek lesznek más álláspontot elfoglalni. Mindenkinek urnak kell lennie a saját birtokán. A kiegyezés mai alakulatában nem elegendi ki Horvátország szükségleteit és ezért *alapos revízióra szorul*, mert ellenkező esetben a viszony megszakadása, mely súlyos következményeket vonhat maga után, elkerülhetetlen. *Egységes magyar állam nem létezik, Horvátország szövetséges királyság, regnum socium, nem pedig kapcsolt rész, nem partes adnexae*. Ha Magyarországon a horvátok iránti barátságosabb hangulat foglal teret, akkor Horvátországban is a magyarok javára fog megváltozni a hangulat, ha azonban a magyarok mai, ellenséges érzülete nem szűnik meg, a horvátok az anyanyelvük védelmére indulnak küzdelmet lankadatlanul végig fogják harczolni. A magyarok a kiegyezés homályos interpretációja és téves alkalmazása miatt a kiegyezés szellemének téves értelmét adták. A magyarok nem ragaszkodtak *Deák* Ferencznek, a nagy magyarnak és a kiegyezés megalkotójának bölcs tanításaihoz. Egyébiránt a kiegyezés már huszonhét év óta gyökeres revízióra szorul. Óvja meg a sors az egymásra utalt magyarokat és horvátokat attól, hogy közöttük szakadás álljon be. A törvény alapján állva, ki fogjuk vívni azt, ami megillet bennünket. A küzdelmet az összes alkotmányos eszközökkel folytatni fogjuk. Reméljük, hogy a magyaroknál is a jobb belátás győzedelmeskedni fog és viszonyunk újra barátságossá válik.

A gyűlés nagy tetszéssel fogadta a beszédet. Gyűlés után a Frangepán-szállóban banket volt, amelyen számos pohárköszöntő hangzott el.

Supilo új harcot hirdet.

Glinában *Supilo* képviselő mondott beszámolót, amelyet nagyszámu néptömeg hallgatott meg.

Supilo beszédében többek között kifejtette, hogy valahányszor a nemzet ellenségei összeütközésbe kerülnek a nemzet erejével, a rágalom, a denunciáció eszközeivel küzdenek a nemzet igaz harczosai ellen. Így tesznek ma is a horvát-szerb koalícióval szemben, mert az nem egyezik bele abba, hogy a törvény rendelkezése szerint Horvátország területén a magyar nyelv használtassék. Kétszeresen szomorú, hogy a hazug denunciációk megtalálják az utat egészen a trón zsámolyáig. *A koalíció jövő akciója a magyarok elleni harc lesz*, mely addig tart, míg a törvénytelen uton *becsempészelt magyar nyelv el-tűnik Horvátország területéről* és a magyarok és horvátok közötti viszony a paritás alapján rendeztetik. *E küzdelem esetleg hevesebb lesz, mint 1848-ban volt*, hacsak a magyarok nem látják be a horvátokkal szemben elkövetett hibáikat. A küzdelem azonban más formák között is fog folyni, mint 1848-ban. Mert míg *Jellasics tábornokról, aki szintén Glinából indult a magyarok ellen*, nem lehet mondani, hogy csatáját csakis a nép érdekében vívta meg, a mi küzdelmünknek nincs más czélja, mint a nemzeti jogok megvédése. Szónoknak, aki annak idején a magyarok és horvátok közötti megegyezésért annyira exponálta magát, ezért sok rágalomban volt része. A nép elhitheti szavára, hogy a magyarok kal való megegyezés mindaddig lehetetlen, amíg a magyarok a horvátokkal szemben követett politikájukat alapjaikban meg nem változtatják. Amíg az ügyek így állnak, *harczolni fogunk*, harczolni, kezünkben a törvényt. A magyarok egész Európában senkit sem fognak találni, aki a horvátokkal szemben követett eljárásukat helyeselné. A magyarok e tekintetben teljesen el vannak szigetelve. Ez legjobb bizonyossága annak a nagy erőnek, amely jogunkban rejlik és amely a nép határozott magatartása révén diadalra fog jutni.

Utána *Príbisevics, Mazuránics és Budlászavlevics* képviselők szólaltak fel.

Medakovics az idegenek ellen.

Piaskiban dr. *Medakovics* az országgyűlés előnöke beszámoló beszédét mondott, amelyben az

események fejlődésének beható vizsgálása után kifejti, hogy a harc lefolyása azt bizonyította, mely hathatós eszköz a szerbek és horvátok egyetértése a közös ellenfél támadásainak visszaverésénél. Hangsúlyozza, hogy a horvátok a magyarok szabadságszeretetéhez nagy reményeket fűztek, az események folyamata azonban azt bizonyította, hogy e reményekben csalódtak. *A harcot folytatni fogják úgy a közös, mint a horvát országgyűlésen*. Ha a horvát országgyűlésen folyó küzdelmet a ház feloszlásával akarnák meggátolni, a nemzet dönteni fog abban a kérdésben, kire akarja bizni az ország sorsának vezérlését. Mindenesetre meg kell történni az idegenek uralmát Horvátország fölött.

Utána dr. *Lorkovics* és dr. *Popovics* képviselők beszéltek, mire az ülés véget ért.

Egy volt osztályfőnök.

Belováron *Roics* Milán volt közoktatási osztályfőnök tegnap beszámoló beszédét tartott munkodéséről, melyben többek közt a következőket mondta: „Tudvalevő, hogy Horvátországot a magyar és más idegennyelvű iskolák részéről milyen veszedelem fenyegeti. Osztályfőnök koromban arra törekedtem, hogy ezt a kérdést a törvénynek megfelelően rendezzem. Megengedtem minden magyarnak vagy németnek, hogy gyermekeiket anyanyelvükön oktathassák, ez azonban még nem jelenti azt, hogy a horvátokat vagy szerbeket saját hazájukban nemzetiségükből kivethessék. Csakis ilyen felfogás mellett lehetnek egészséges viszonyok horvátok és magyarok között.

Más beszámolók.

Pozsegában tegnap népgyűlés volt, amelyen dr. *Vinkovics* képviselő beszámoló beszédét mondott. A polgárság ünnepies fogadtatásban részesítette *Vinkovics* képviselőt, akit a pályaudvaron ezer főnyi tömeg fogadott. *Az elhangzott beszédek alaphangja magyarellenes volt*. A gyűlésen a választók bizalmat szavaztak *Vinkovics* képviselőnek.

Otokban (vinkovcei kerület) tegnap a Starcsevics-pártiak látogatott népgyűlést tartottak, amelyen *Bosnyák* képviselő és dr. *Krsujadi* volt kultuszfőnök beszéltek. Ez utóbbi a jövő választásokon *Vinkovce*ban Starcsevics-párti programmal jelöltként kíván föllépni.

A főispánok.

Eszékről jelentik: A *Szrienszke Novine* jelentése szerint *Hidegheti* Imre, Szerém vármegye főispán lemondott. A távozó főispán a megyei közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén lelkes ovációban részesült. *Mihalovics* Antal, volt főispán kijelentette, hogy a jövő országgyűlési választáson föllép.

Tüntetés Drohobeczky püspök ellen.

Kőrösről sürgönyzik nekünk, hogy ott tegnap este *Drohobeczky* püspök ellen nagy tüntetést és zavargást vittek véghez. Már a kora reggeli órákban plakátok jelentek meg a város falain, melyek *Drohobeczky magatartását igen élesen elítélték és Judás püspöknek nevezték*, aki megérdemli, hogy az egész vonalon bojkottálják és minden társaságból kizárják. A mezőgazdasági társaság körösi fiókjának hivatalnokai elhatározták, hogyha *Drohobeczky* a társaságnál viselt aletnöki állását el nem hagyja, valamennyien lemondanak. A plakátokat a Starcsevics- és a haladó-párt itteni szervezetének tagjai irták alá. Az esti órákban nagy tömeg járta be fűtűvel s *Drohobeczkyt* átkozva a város utcáit. A tüntetők nagy ládát vittek magukkal tele tintásüvegekkel. Amikor a tömeg eléggé fölszaporodott, a püspöki rezidencia elé vonult, hol előbb macskazenét adott és aztán teljes félóra hosszáig a palotát kövekkel bombázták, összes ablakait beverték és mindenképpen nagyon megrongálták. A tüntetők a magukkal hozott ládából előszedték a tintásüvegeket és azokat az ablakokon át bedobálták a püspök szobáiba, ahol a tintás üvegekben igen nagy kárt tettek. A tömeg ezután bement a városba, hol folytatta tüntetését mindaddig, míg a rendőrség szét nem oszlatta.

A hangulat Horvátországban.

Zágrábból jelentik: A beszámoló beszédek zaja megszűnt, most már csak a csendes szervezkedés munkája következik. Lesz ugyan még néhány beszámoló beszéd, nagyjában azonban most már csak a jövődől választások sorsa foglalkoztatja úgy a pártokat, mint az egyes képviselőket. A nép maga a passzív rezisztencia szervezésével van elfoglalva. Csendsben, zajtalanul megy az egész. Az pari és a kereskedelmi testületek külön-külön kiadják a jelszót, hogy *nem vesznek semmit Magyarországon*, aminek eredménye egy-két nap óta abban is nyilvánul, hogy a horvát asszonyok vonakodnak magyar gyártású czukrot és magyar czégekől eredő fűszerát elfogadni.

A mi a politikai pártalakulásokat illeti, ma már kétségtelen, hogy a jogpárt nem szándékozik a koalícióból kiválni, de a jogpárt és a Starcevic-párt közt kompromisszum készül a választásoknál követendő eljárásra nézve. A választógyűléseken a nép mindenütt azt kívánja, hogy a pártok együttesen vegyék fel a harcot a bán kormányja ellen. A pártok alakulására nézve többféle verzió van forgalomban, de ezek között egyetlen egy sincs, még a volt nemzetipártiakat sem véve ki, melynek programja a szolgálati pragmatikát mint törvényt elismerné. A létező és még alakítandó pártok programja két vezérirányban nyer kifejezést. Az egyik irány a kiegyezés alapján áll, a nyelv kérdésben azonban a horvát-szerb koalíció álláspontját osztja, a másik irány a kiegyezés felbontását sürgeti, mely iránynak legkiválóbb képviselői Frank és Krsnjavi, ki a nemzeti párt egyik főoszlopa volt. A már eddig megjelent programok mindegyike egyértelműleg abban csucosodik ki, hogy a nyelv kérdésben más álláspontot nem lehet elfogadni, mint amelyet a koalíció a magáénak vallott.

Nagy érdeklődéssel várják, hogy a bán a nehezségek és az összetartás láttára mit fog csinálni. Mennél tovább halogtatja elhatározását, annál nehezebben fog neki sikerülni azt az egyhangúságot megörni, melylyel Horvátország valamennyi pártja a horvát nyelv joga mellett állást foglal.

A hazatérők szövetségesei.

A Románia juna nevű bécsi egyesülete az ottani román diákoknak most tette közzé évkönyvét és ebben egész nyíltan beszámol arról, hogy egyesítendők munkásságát három magyar képviselő pénzzel és tettel elősegítette. Az évkönyv elmondja, hogy a Románia junát Károly román király — Magyarország nemes barátja — Lueger főpolgármester, Cioban Virgil tábori lelkész, Maniu Gyula, Vajda Sándor és Vlăd Aurél magyar országgyűlési képviselők alapították. Ebben az évkönyvben olvassuk Petrescu Petre Horának, a Románia juna elnökének alábbi sokat eláruló szavait is, melyeket egy romániai népgyűlésen mondott: „Társulatunk neveite a „román eszme“ legbuzgóbb katonáit. Ezek táborában a legelőkelőbb helyet természetesen Eminescu foglalja el. Mellette sorakoznak Popovics Aurél, Maniu Gyula és Vajda-Vojvoda Sándor országgyűlési képviselők. Társaságunk így szolgált népünknek vezetőkként. Ismerjétek meg a hegyeken túl élő testvéreiteket, fájdalmaikkal, szenvedéseikkel, bajaikkal egyetemben és siessetek segítségükre. Hisz azért gyűltünk most össze, hogy manifestáljuk testvér voltunkat, lakjanak bár azok magyarok vagy németek közé beékelve. Ha egyesülünk, sok olyan dolgot végezhettünk, amit szétforgácsolt erővel végezni lehetetlen. Ami eszményeink úgy is tudjátok. Nem kell tehát bővebben vázolni, hogy mit akarunk. Lelki szemetek előtt áll Nagy-Románia. Most egyelőre csak annyit mondok: gyertek, menjünk át a hegyeken, látogassák meg véreinket, kik a magyarok közt élnek, jertek, hogy saját magatok, győződjétek meg felőle, hogy minden magyar: gonosz ember.

Ezen a bukaresti ünnepeken — mondja az egyesületi évkönyv — dr. Vlăd Aurél lángoló szavakkal szólott a román nép egyesüléséről, a román föld visszaszerzéséről, a magyarországi románok felszabadításáról. A nagy eszme buzdította tette és lelkesedésre — íoházkodott Vlăd —

a román nép oszlopait, vezéreit és felvilágosítóit, hogy a magyar uralom alól felszabaduljanak.

Tomasics cikke.

A Narodne Novine mai száma dr. Tomasics Miklós volt horvát miniszter tollából cikket közöl, amelyben a cikkíró a többek között a következőket mondja: A mai horvát helyzet szükségesszers következménye azon természetellenes változásnak, amely a múlt év folyamán állott be. A cikk további folyamatában kifejti, hogyan ütötte ki a koalíció a nemzeti pártot a nyeregből, mert az a nyelv kérdésben határozott álláspontot foglalt el. A magyar közvélemény arra a gondolatra jutott, hogy csak a nemzeti párt foglal el intranzigens álláspontot a horvát nemzetnek a kiegyezés biztosította jogainak védelmében. E gondolat annál inkább felébredhetett a magyar közvéleményben, minthogy az új horvát koalíció azzal vádolta a magyarok előtt a horvát nemzeti pártot, hogy az osztrák-barát érzésű. A cikk ezután kifejti a nemzeti pártnak a nyelv kérdésben elfoglalt álláspontját és arra utal, hogy a nemzeti párt nem elégedett volna meg azon ígéretekkel, amelyet Polónyi a horvát vezényleti nyelv tekintetében tett a koalíciónak. A cikk végül a következőket mondja: A horvát delegátusok tiltakozással távoztak a közös országgyűlésről, kijelentvén, hogy mandátumuk további gyakorlását a horvát országgyűlés döntésétől teszik függővé. A delegátusok helyesen, korrektül jártak el. Az álláspont, amelyet delegátusaink elfoglaltak, megfelel a közjog és a parlamentarizmus alapelveinek és Horvátország hivatalos álláspontja. Horvátország tehát precizizozta álláspontját, ennek folytán pedig szükséges, hogy az ország most megvárja, míg a korona a nép képviselőit újból összehívja, hogy az országgyűlésen újból megkezdjék tevékenységüket. A nyugodt várakozás semmi szín alatt sem prejudikálhat Horvátország jogainak, ellenben azon esetben, ha politikai pártjaink bármily kommutatív lépést tennének, amely esetleg a népképviselői illetékességének túllépésének tűnnék fel, úgy lerontanák azt a jó és szilárd pozíciót, a melyet Horvátország jogainak védelmében elfoglalt. Hogy e lépésnek mik volnának a következményei, azt ma senkisémm mondhatná meg.

Aehrenthal olaszországi utja.

— A desioi találkozás. —

Monarchiánk és Olaszország, bár szövetséges hatalmak, mégis a sok érdekösszetűkötés következtében nem a legbarátságosabb viszonyban élnek. Különösen a Balkán-kérdés az, mely állandóan Damokleskardjaként lóg a két állam békéje fölött. Hiszen Olaszország és monarchiánk is szinte életkérdésnek tekinti, hogy Albániában egyik a másik rovására meg ne vesse a lábát.

Olaszország eddig határozottan előnyt vívott ki fölöttünk a Balkánon, mert ügyes ügynőkei révén az olasz ügynek oly propagandát csinált, mely méltán fölkelthette Ausztria irigységét. Németország, a harmadik szövetséges, mindent elkövetett, már saját érdekében is, hogy az ellentéteket elsimítsa, de ez nem mindig sikerült neki.

Most úgy látszik, a két szövetséges hatalom is szükségét látta a békés kiegyenlítésnek, mert a két külügyminiszter desioi találkozására ezt czélozza.

Jogczímet ugyan e találkozásra az adott, hogy Aehrenthal, mint nemrégiben kinevezett külügyminiszter, a szokásoknak megfelelően, meglátogatja szövetséges állambeli kollegáját. Egyszerű udvariassági tény, mely mögött azonban oly fontos politikai okok rejtőznek, hogy egész Európa politikai világa, most az olasz kis helység felé figyel, ahol a találkozás tegnap tényleg megtörtént.

Hogy miért kellett a két külügyminiszternek éppen Desioban találkozni és nem Ró-

mában az ország fővárosában; amint azt a rendes szokások kívánják, azt már talán fölöslegesen ismételnem megmagyarázni. Mert hogy az uralkodóház a pápa érzékenységét még most is előbbreválónak tartja, mint az olasz udvar barátságát, az köztudomású.

Aehrenthal különben holnap az olasz király is fogadni fogja Rocconighiben, miután Tittoni külügyminiszterrel már hosszabb eszmecserét folytatott. Hogy ennek az eszmecserének mi lesz az eredménye, azt bajos megtudni, mert mindkét diplomata nagyon szűkszavuan nyilatkozik a sajtó kiküldöttei előtt.

A két külügyminiszter találkozásáról különben a következő jelentést kaptuk:

Utazás Desioba.

Báró Aehrenthal külügyminiszter vasárnap délután fél 4 órakor Milanóba érkezett báró Gagern nagykövet társaságában. Egy kocsi kapcsolókészülékének Lonate állomás közelében történt sérülése következtében a vonatnak 31 percnyi késése volt. A pályaudvaron a minisztert gróf Lützow osztrák-magyar nagykövet és a milánói osztrák-magyar főkonzul fogadták és a rendelkezésére bocsátott udvari váróterembe kísérték. Itt bemutatják a miniszternek a város rendőrőnkét. 24 percnyi tartózkodás után a miniszter gróf Lützow és báró Gagern kíséretében Desioba utazott.

Gróf Lützow osztrák-magyar quirináli nagykövet már fél 10 órakor délelőtt érkezett Milanóba és a „Cavour“ szállóba szállt. Tittoni külügyminiszter, ki 9 órakor Desióból Lützow látogatására Milanóba jött, a „Milano“ szállóba szállt. A miniszter nemsokára megérkezése után gróf Lützow-val a „Cavour“ szállóban beszélgetést folytatott és fél 12 órakor Desioba visszautazott.

Megérkezés Desioba.

Desioban már vasárnap a kora reggeli órákban nagy élénkség uralkodott. A helység zászlódiszt őrölt. Számos olasz és külföldi lap tudósítója, köztük több Ausztriából és Magyarországból is, érkezett ide. Néhány tudósító a telefon- és távirtdai szolgálatban esetleg felmerülő zavarokra való tekintettel, Desio és Milanó közötti automobil-szolgálatot rendezett be. Tittoni villájának kapuja délelőtt be volt zárva, míg Tittoni gróf Lützow nagykövettel való érkezésé végett Milanóba utazott. A villa tetejéről nagy zászló lobog, Olasz és külföldi hírlapírók tegnap kihallgatást kértek Tittonitól. Ő azonban tudatta velük, hogy csak oly feltétel alatt fogadja őket, ha nem beszélnek politikáról.

Báró Aehrenthal külügyminiszter gróf Lützow osztrák-magyar nagykövettel és báró Gagern követtel 4 óra 55 perckor Desioba érkezett. A kis pályaudvarnak virágokkal diszitett perronján Tittoni külügyminiszter Bolatti irodafőnökével várakozott. Azonkívül megjelentek a hatóságok fejei és Desio helység előkelőségei, köztük több hölgy is. Az üdvözlés nagyon szívélyes volt. A helyi tűzörség zenekara az osztrák himnusz és az olasz királyindulót játszott. Tittoni miniszter bemutatta báró Aehrenthalnak Bolatti irodafőnökét és Desio polgármesterét, aki báró Aehrenthal lakosság nevében üdvözölte. Báró Aehrenthal bemutatta Tittoni miniszternek báró Gagern követeit. A vasutól a Tittoni-villáig tíz egyesület állott zászlókkal sorfalat és a vendéget üdvözlésökkel fogadta.

A munkásegységek tagjai meghajtották zászlóikat és ezt kiáltották:

— Éljen a hármasszövetség!

— Éljen Ausztria-Magyarország!

— Éljen a monarchia barátsága Olaszországgal!

Az asszonyok kendőiket lobogtatták, ujjongtak és tapsoltak. Aki még egy pár év előtt ilyet jósolni mert volna, arról bizonyosan azt mondták volna, hogy álmodik. A villában báró Aehrenthal Tittoni Beatrix asszony fogadta és a terraszra vezette, hol téát szolgáltak fel. A villa előtt elhelyezkedett zenekar az osztrák himnusz játszott. A terraszon téát szolgáltak fel. 6 órakor a miniszter visszavonult.

A Götterhalte.

Mialatt háro Aehrenthal tiszteletére a zenekar a osztrák himnuszt játszotta, a községi képviselő két tagjának vezetésével többen tiltakoztak a dal játszása ellen. A tiltakozás jeléül a népzenekar a Garibaldi-himnuszt játszva Carateba vonult, hogy résztvegyen az ottani Garibaldi-ünnepségen. A községi tanács egy ellenzéki tagja kijelentette, hogy a legközelebbi ülésen szóba hozzák az inczidenszt.

Este nyolcz óraker a Tittoni-villában. családi ebéd volt, amelyen báró Aehrenthal külügyminiszter, báró Gagern, gróf Lützow és Bolatti kabinetfőnök is részt vettek. Az ebéd után a vendégek tovább is a család körében maradtak. Étkészés közben egy zenekar játszott. Holnap a miniszterek néhány ipari vállalatot fognak megtekinteni.

A hírlapírókat délután bocsátották be a Tittoni-villába, miután báró Aehrenthal 12 óraker visszavonult lakosztályába, hogy kipihenje magát, míg a többi személyiségek a terrazon maradtak, vagy pedig a parkban sétálgattak. Ma délelőtt tizenegy óraker folyt le a két külügyminiszter megbeszélése, melyről az Agenzia Stefani délutáni kommunikét fog kiadni.

Miről folyik a tanácskozás.

Az olasz lapok szerint Aehrenthal és Tittoni megbeszéléseinek főbb pontjai ezek:

1. A most csak Macedoniára vonatkozólag életben levő csendőrszervezetnek más török vilajetekre való kiterjesztése.

2. A vízi-rendőrség kérdésének szabályozása Dalmácia és Albánia partvidékein.

3. Megvizsgálása azon politikai körülményeknek, amelyek jelenleg Szerbiának viszonyát a többi Balkán-államhoz megnehezítik.

4. Védelmi zónák (zone di tutela) megállapítása Macedoniában az esetre, ha belső viszályok törnének ki.

Báró Bolatti, Tittoni kabinetfőnöke egy újságíró előtt kijelentette, hogy Aehrenthal látogatása elsősorban udvarias aktus, amennyiben a miniszter be akart mutatkozni Tittoninak. Természetesen a találkozásot megbeszélnek egyes pontokat, melyeket a két miniszter alkalmoszerűnek tart.

A báró Aehrenthal és Tittoni külügyminiszterek között ma délelőtt lefolyt eszmecsere folyamán kifejezésre jutottak és megszilárdultak azon szívélyes barátság érzelmei, amely a szövetséges államokat és azok kormányait egymáshoz ilüzi. Az általános európai helyzet és az osztrák-magyar monarchiát, valamint Olaszországot érdeklő különböző kérdések megbeszélése folyamán a két miniszter kölcsönös meglelégedéssel konstátálta, hogy teljesen egyetértének. Ezen egyetértés, amely mindenkor alapja lesz az egyensuly-nak és a status quo fentartásának, nemcsak a jelenre nézve áll fenn, hanem fenn fog állani a jövő minden eshetőségében is.

Az újságírók Aehrenthalnál.

Báró Aehrenthal külügyminiszter ma délután négy óraker az itt időző újságírókat fogadta, akiket Tittoni olasz külügyminiszter mutatott be neki. Báró Aehrenthal örömeinek adott kifejezést azon kitüntetés felett, amelyben részesült és kijelentette, hogy boldoggá teszi az a tudat, hogy látogatása alkalmával kifejezést adhatott Olaszország iránt érzett barátságának és rokonszenvének, valamint az olasz király iránt érzett tiszteletének. A miniszter továbbá meglelégedését fejezte ki afelett, hogy alkalma volt barátjával és kollégájával, Tittoni olasz külügyminiszterrel kezefogni. Vettori újságíró társai nevében köszönetet mondott báró Aehrenthalnak. A miniszterek ezután titkárikkal kocsin a városházára hajtottak. Utközben az egybegyült nagyszámu közönség lelkes ovációkban részesítette a külügyminisztereket. Számos ház zászlódiszt öltött. A városházán a polgármester és a községi tanácsosok fogadták a minisztereket. A szívélyes fogadtatásért báró Aehrenthal mondott köszönetet. A miniszterek ezután a Gavazzi, valamint Targhetti-féle ipartelepeket tekintették meg, miközben a gyári munkásság ovációkban részesítette őket. A miniszterek délután 5 óraker visszatértek a Tittoni villába.

Lapvélemények.

A „Corriera della Sera“ ép oly rokonszenves cikket közöl, mint a „Perseveranza“ és azt mondja, ha Tittoni radikális módszer szerint járna el, úgy Olaszország csakhamar szerencsétlen helyzetbe jutna és mindentűtt ellenségei volnának, fegyverekkel pedig nem rendelkeznek. Az ország, hála Istennek, egyetért a hármasszövetség politikájával, mert az a békét jelenti. A lap ezután Ausztria-Magyarország és Olaszország viszonyainak változásait fejtegeti és azt mondja, hogy Tittoni kevés év alatt elhárította mindazokat az akadályokat, amelyek a két szomszéd állam barátságának utjában állottak. Az irredentizmus kimult. Ausztria-Magyarország meggyőződött arról, hogy Olaszország becsületes társa akar lenni. Ezért remélhető, hogy a Balkán-ügyekben fennálló negatív egyetértést nemsokára egy pozitív szerződés fogja helyettesíteni.

A délolaszországi lapok igen barátságos hangon írnak a desioi találkozásról. A Matino báró Aehrenthal külügyminiszter iránt érzett meleg rokonszenvének ad kifejezést. A Giorno az olaszországi lakosság nevében üdvözli a minisztert és azt mondja, hogy a látogatás a nézetek egyezését bizonyítja, amely szükséges, hogy a szövetséges nemzetek békéje áldásos legyen. A lap azt óhajtja, hogy a szövetséges államok kormányai között benső barátság álljon fenn, ami igen könnyű, tekintve, hogy az államok egyikek sincsenek hódító tervei és szemük előtt csakis népeik gazdasági jóléte lebeg. A desioi találkozás a békepolitikának fényes bizonyossága.

Újabb híreink.

Báró Aehrenthal és Tittoni külügyminiszterek ma délelőtt 10 óraker a Tittoni-villa parkjában sétakocsizást tettek. A két miniszter 11 óraker Bolatti kabinetfőnök és báró Gagern követ jelenlétében eszmecsereét folytatott, amely déli 1 óráig tartott, mire a két miniszter visszavonult Tittoni dolgozószobájába. Azután családi ebéd volt, amelyen ugyanazok vettek részt, mint tegnap. Ebéd után a miniszterek a parkba mentek, ahol megkávésztek és cercelet tartottak. Közben a zenekar játszott. Több fényképész csoportfelvételeket készített a miniszterekről és a többi ottlévő személyiségekről. 4 óraker a miniszterek a sajtó jelenlévő képviselőit fogadták, azután pedig több ipari vállalat megtekintésére indultak.

KÜLFÖLD.

A német császári pár Angliában. Vilmos német császár és neje a folyó év november havában, mint hírlik, meglátogatják Edvárd királyt a windsori és sandringhami kastélyokban és ez alkalommal Londont is felkeresik. Ez a látogatás egyes angol hírlapok közlései szerint, reményt nyujt a Németország és Anglia közötti barátságos viszony helyreállítására. A német császár látogatása, éppen úgy, mint néhány évvel ezelőtt Edvárd király kieli látogatása is, állami fontosságú és semmiképen sem tekinthető családi összejövetelnek. A liberális „Westminster Gazette“ a közeli fejedelmi találkozásban biztosítékot lát arra, hogy az Anglia és Németország közötti összeköttetések tekintetében a feszültség már szünni kezd és egyuttal azt a reményét fejezi ki, hogy mindkét állam mihamar visszatér a normális, barátságos összeköttetés állapotába, aminő az elmúlt két évtizeden keresztül közöttük amugy is fennállott. A Németországgal való időleges surlódások, úgy véli az idézett lap, a Franciaországgal való barátságos viszonyt is megzavarhatják, abban az esetben, ha Németország Angliára nehezelt és annak kárt nem okozhatva, megkísérelné, hogy Franciaországon bocsulja meg magát. Minthogy pedig néhány konzervatív lap is a Németországgal való barátságos megegyezés szükségét hangoztatja, feltehető, hogy az ősi császárlátogatás ebben az irányban kedvező eredménnyel fog járni. Ezidőszent a külföld szempontjából majdnem teljesen mindegy, vajjon a liberális minisztérium áll-e az ügyek élén, vagy pedig konzervatív államférfi intézi Anglia külügyeit.

A helyzet Portugáliában. A király vasárnap reggel Portóba érkezett, ahol a hatóságok fejei fogadták és nagy néptömeg üdvözölte. Portóból a király Pedras Saladarba folytatta utját. — Egy

válaszból, melyet a király a coimbrai egyetem rektorának adott, biztosan következtethető, hogy a két kizárt és 100 nem matrikulált diák ismét beiratkozhatik az egyetemre. A király tegnap az egyetem rektorának a Krisztus-rend nagyszalagját adományozta.

A hágal békekoneferencia. A francia nemzeti ünnep alkalmából a francia delegáció tagjai a békekoneferencia tagjai számára fényes esti ünnepélyt rendeztek Seveningben, amelyen az összes delegátusok, a diplomáciai testület tagjai és számos kiváló hollandi személyiség vett részt. Ötszáznál több meghívót küldtek ki.

Merénylet Fallières elnök ellen.

— Megzavart nemzeti ünnep. —

A Bastille bevételének évfordulóját, mely Franciaországban hivatalos nemzeti ünnep, ez idén is nagy ünnepélyek keretében ülték meg. A longchamps-i katonai parádén — ez a nemzeti ünnep fénypontja — megjelent a köztársasági elnök, a külföldi képviselők, a miniszterek és a katonai előkelőségek kíséretében, hogy megtartsa szemléjét Páris helyőrsége fölött. A szemle kitűnően sikerült, a nép ujjongott és az elnök a legnagyobb meglelégedésének adott kifejezést a csapatok magatartása felett.

Ezt az általános ünnepi hangulatot aztán keletlen incidens zavarta meg. Mikor az elnök Páris lakosságának hangos óvációja között visszatért az Elyséebe, revolver-merényletet követtek el ellene. A merénylet szerencsére nem sikerült, az elnök sértetlen maradt, s a tettest sikerült a rendőrségnek elfogni. Kihallgatása alkalmával oly zavaros feleleteket adott, hogy a rendőrség azt hiszi, elmebajossal van dolga.

A nemzeti ünnepélynek voltak különben más ünnepontói is. Hervé tanár emberei, az antimilitaristák, kik szintén kivonultak az utcára és „le a hadsereggel“ kiáltásokkal zajosan tüntettek az elnök ellen. Természetesen több helyen összetűzés volt a tüntetők és a hazafias közönség között, melybe aztán a rendőrség is beleszólt.

A megzavart nemzeti ünnep részletei a következők:

A merénylet.

Zászlódiszben ünnepelte meg Páris a Bastille bevételének évfordulóját. A Longchampban, mint minden évben megtartott csapatszemle, fényes lefolyású volt. Fallières elnök 8 óraker reggel érkezett oda, ahol a közönség melegen üdvözölte. Az elnök Clemenceauval hajtatott ki a diszszemlére. A miniszterek, a diplomaták és a tábornokok fényes gyülekezete kísérte. Picquart lóháton ment ki. A szemle kezdetén felszállott a Patrie-léghajó és a gyalogos csapatok hadoszlopának élén állapodott meg; aztán követte a gyalogság minden mozdulatát, a fordulatokat utánozta a százezernyi közönség nagy gaudiumára. Felütést keltettek a diszszemlén a garibaldista veteránok, akik 1871-ben a vogézi hadtestben harczoltak; a Garibaldi-szobor teleplezésére jöttek Párisba és itt maradtak a nemzeti ünnepre is. A szemle után Fallières elnök ismét Clemenceauval ült kocsiába és a lakosság élénk és rokonszenves üdvözlése közepette hajtatott el. Megéjenezték a madagaskari exkirálynét is, aki épp Párisban időzik s akit a szemlére meghívtak. A tömeg ünnepi hangulatát csak akkor zavarták meg, amikor az elnök visszatért az Elyséebe. Az Avenue du Boissnál és a diadalivnél nagyszámu antimilitarista gyülekezett, akik, mikor az elnök kocsija elhaladt és azután is ilyen kiáltásokkal tüntettek:

— Le a hadsereggel! Éljenek a tizenhetesek!

A tizenhetesek alatt azt az ezredet értik, mely a délfraanciaországi zavargások alatt fellázadt. A közönség ökölbe szoritott kezekkel és botokkal rohant rá a tüntetőkre, úgy, hogy a rendőrség kénytelen volt közbelépni és 34 antimilitaristát le tartóztatni.

Abban a perczen, amikor az elnök kocsija befordult az Avenue Marigny-be, lövés dördült el. Eleinte mindenki anarchista-merényletre gondolt és az emberek rémülten szétfutottak, de csakhamar még egy lövés hallatszott s a járda szélén egy embert pillantottak meg, aki még kezében tartotta a füstölő revolvért és épp harmadszor is löni akart, amikor elfogták és lefegyverezték. Az elnök kocsija egy pillanatra megállt; két magasrangú katonatiszt a kíséretből odament az elnök-

höz és azt kérdezte tőle, hogy eltalálta-e a lövés, mire az elnök hidegvérrel és röviden felelt:

— Nem.

A tettes.

Pár perczel később az elnök már lakosztályában volt, künn az Elysée előtt pedig a tömeg meg akarta lincselni a merénylőt, akit a rendőrség csak nagynehezen tudott az emberek kezéből kiszabadítani. A rendőrségen a merénylő nagyon röviden válaszolt a hozzá intézett kérdésekre:

— Csak a vizsgálóbíró előtt fogok beszélni — mondta — és ott fontos leleplezéseket fogok tenni, avégből, hogy azokat az államfővel közöljék.

Amikor a rendőrbiztos még tovább is faggatta, így szólt a merénylő:

Ez tisztára olyan ügy, mely csak rám és a kormányra tartozik. Alacsonyágoknak az áldozata vagyok, ezeket nem tudom tovább elviselni.

Többet a merénylőből nem lehetett kivenni. Zsebében öt frankot és egy podgyászcsédulát találtak. A podgyászt a rendőrbiztos elhozatta a pályaudvarból és abban több revolveröltényt és Leon Marie Maille névre szóló igazolványt találtak, amelyből kitént, hogy a merénylő, melynek tényleg Maille a neve, 1886-ban született és a kereskedelmi tengerészetnél szolgált, előbb azonban még a hadi tengerészet matróza volt. A rendőrségről a merénylőt átvitték a vizsgálóbíróhoz, hol már valamivel bőbeszédűbb volt, de még mindig elég tartózkodólag viselkedett.

— Ön a köztársaság elnökére lött? — kérdezte a vizsgálóbíró.

— Igen.

— Meg akarta ölni?

— Nem.

— Mi indította önt tettének elkövetésére?

— Áldozat vagyok és magamra akartam vonni a figyelmet.

— De hiszen Fallières elnök nem tett önnek semmit! Miért lött rá?

— Én ebben az ügyben majd csak a vizsgálóbíró előtt fogok többet mondani — jelentette ki a merénylő, akinek az épelmejsége kétségessé látszik és alighanem üldözési mániában szenved. Szentanuk azt állítják, hogy golyója nem találhatott el senkit, mert az Elysée-vel szemben lévő Rothschild-parknak az élő fáira célzott.

Üdvözlik az elnököt.

Az elnököt a délután folyamán meglátogatta a kormány valamennyi tagja, a diplomáciai testület és a szereplő politikusok is mind gratuláltak megmeneküléséhez. Garmadával jönnek a külföldről, a fedelmi udvarokból a táviratok szerencsekívánatokkal. Elsőnek a pápa üdvözölte a köztársaság elnökét. Városszerie nagy volt a megdöbbenés a merénylet után, de mikor ki tudódott, hogy az elnök nem is foggott veszedelemben, mert azzal a revolverrel nem is történhetett volna semmi baj, megnyugodott a lakosság.

Fallières elnök a csapatszemlén résztvevő tisztek és tábornokok tiszteletére ebédet adott, amelyen Clemenceau miniszterelnök, valamint Picquart és Thomson miniszterek is résztvettek. Picquart hadügyminiszterhez az elnök levelet intézett, melyben a csapatok jó tartásához és a csapatszemle fényes lefolyásához szerencsekívánatait fejezi ki. Picquart hadügyminiszter a levelet közölte Páris katonai kormányzójával. A délelőtti folyamán a vidéken is csapatszemléket tartottak, melyek minden incidens nélkül mentek végbe. Franciaországnak külföldi képviselői az illető francia gyarmatok küldöttségeit fogadták, amelyek a francia köztársasághoz való ragaszkodásukat fejezték ki.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Udvarhely vármegye közigazgatási bizottsága Ugron Akos főispán elnöklésével most tartotta meg havi ülését. Lengyel József vármegyei tiszti főorvos jelentést tett arról, hogy az összes nyilvános közutak vizét vegylemezeltette és a kolozsvári vegytani intézet megállapította, hogy minden eddig használt közút vize tele van bacillusokkal és nemcsak ivásra veszélyes, de még főzésre sem alkalmas. A főorvos jelentése a bizottság tagjai között nagy megdöbbenést keltett és dr. Valentisk Ferenc indítványára utasították Gott-hard János polgármestert, hogy 15 napon belül intézzen felterjesztést a földmivélségi miniszterhez, hogy a miniszter a vízvezeték létesítésének keresztülvételére, a városi fenyegető nagy veszélyt tekintve, soron kívül sürgősen küldje le szakközvegeit. Egyben pedig elrendelték a használatban levő közutaknak azonnali elzárását. A tanfelügyelő több tarthatatlan állapotról tett jelentést. Így jelentette, hogy Homoródalmáson egy tizennégy gyermeknek is alig alkalmas helyiségben ötvenhat gyermeket zsúfoltak össze és négy tanító nem kevesebb, mint négyszáz gyermeket tanít. Hasonló

állapotok vannak a székelyudvari községi iskolákban is. Ugron Akos főispán kijelentette, hogy az eseteket megvizsgálja és a mai állapotok orvoslása végett illetékes helyen lépéseket tesz. Igen érdekes és elszomorító tények konstataására szolgál dr. Kovácsy Albert orsz. képviselőnek felszólalása, amelyben szigorú vizsgálatot kért arra nézve, hogy Udvarhely vármegye területén többektől és különösen izraelita hitvallásuktól megvonták az italmérsi engedélyt azon a czimen, hogy négy koronán felül hiteleztek, egyoldalú feljelentések alapján. Ugron Akos főispán válaszában kijelentette, tudomása van e dologokról, de neki kötelessége a székely népet megvédelmezni. Több korcsmáros valósággal uzsoráskodik a népen és ha ilyeneket elnézne, e törvényellenes adósságok miatt igen sokan menének tönkre. Konkrét példával igazolja, hogy egyik községben a korcsmáros egy liter pálinkáért kiállítatlan váltót íratott alá egy székelyllyel és aztán nem kevesebb, mint száz korona értékűre egészítették ki és ennyit követeltek a pálinka árába. A vármegyei hatóságokat eljárásaikban korántsem vezetik felekezeti szempontok, de itt az ideje, hogy a székelységet a lejtő szélére ne engedjék és az ilyen gazságokat felekezeti különbség nélkül üldözzék. Több folyó ügy elintézése után az ülés a főispán lelkes elterjesztésével ért véget.

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap Fábry Sándor főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amely tekintettel a kedvezőtlen pénzügyi helyzetre, elhatározta, hogy a jövő évi közüti költségvetéssel kapcsolatban magából az egyes vármegyei alapokból beruházási építkezésekre és vasúti segélyekre 700.000 korona kölcsönt vesz fel és ily értelmű felterjesztést tesz a belügyminiszternek. Elhatározták továbbá, hogy báró Wodianer Albertinának a gyoma Wodianer árvaház-alap javára lelett 10.000 korona alapítványát köszönettel fogadják. A korcsmáknak finnp és vasárnapon való zárvaratására vonatkozólag egy indítványt fogadtak el, mely szerint felhívják az alispánt, hogy a legközelebbi közgyűlésig készítsen szabályrendelet tervet, amely szabályrendelet az egész vármegye területén hivatva lesz eltiltani, hogy vasár- és finnpnapokon a korcsmák és italmérsék nyitva tartassanak.

Kaperecskai Udvarhelyvármegyében. Az erdélyi ev. ref. egyház igazgatótanács titkárságára Péter Károly alsósófalvi esperest hívták meg s így az udvarhelyi ev. ref. egyházmegegyében új esperesválasztás lesz. A napokban megtartott egyházmegegyei közgyűlés hangulatából ítélve, e díszes tisztségre az augusztusi esperes választó gyűlésen Biró Aron felsőboldogasszonyfalvi papot emelik, ki egyházmegegyében kifejtett tevékenységével a közszeretet és tiszteletet megnyerte. Az ő jelöltsége mellett foglalt állást az egyházmegegye minden tekintélyes gondnoka s e jelölés megveszerte nagy örömet kelt.

EGYETÉRTÉS.

Julius 15-én új előfizetést nyitotunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése most lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizelőnk teljesen díjtalanul kapja a magyar család számára kiváló gondtal szerkesztett „Magyar Szalon” című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

A furdó- és nyaraló-évszak alatt a lapot előfizelőinknek bárhova pontosan elküldjük, ha a cizváltozást kiadóhivatallunkban idejekorán bejelentik. Ebben az esetben szíveskedjenek mindig legutolsó lakhelyük címét is közölni.

Mozgó képek.

Tilos a politika.

(Tittoni a külföldi újságírókat csak azzal a feltétellel fogadta, ha politikáról nem beszélnek.)

— Ki nem küldött tudósítónktól. —

Ujságíró: Kegyelmes uram, ezer köszönet, hogy fogadott...

Tittoni: Oh kérem, én mindig szívesen állok a sajtó rendelkezésére.

Ujságíró: Akkor hát remélhetem kegyelmes uram, hogy a sok mende-monda...

Tittoni: Ah igen! azok rettenetesek a mende-mondák...

Ujságíró: Alig hogy idejöttem, már megütötte fületem...

Tittoni: Kicsoda?

Ujságíró: Egy hír ütötte meg a fületem!

Tittoni: És fáj?

Ujságíró (kényszeredetten nevet): Kegyelmességed jókedvü! Ebből azt következtetem, hogy az európai koncert...

Tittoni: Magas nívón áll! És most felhasználom az alkalmat, hogy megczáfoljak egy hirt...

Ujságíró (lázasan előbb füleit, aztán a czeruzáját hegyezi): Megengedi, hogy jegyezzem?

Tittoni: Nem oly fontos! Csak arról van szó, hogy Mascagni nem ír most újabb operát. Voltak lapok, amelyek az ellenkezőjét állították.

Ujságíró (lehülve): De kegyelmes uram, én azért jöttem...

Tittoni: Tudom, hogy miért jött, maga kis hamis azt szeretné tudni...

Ujságíró: Igen... igen...

Tittoni: Hogy nincs-e valami titkos megegyezés köztem és Aehrenthal közt, mert látta, hogy ma kora reggel nálam volt.

Ujságíró (boldogan): Igen... Igen...

Tittoni: Megvallom, hogy van!

Ujságíró (szédülve): Istenem... mily boldogság...

Tittoni: Elmondani inkább, mert úgy se tudnánk maga elől eltitkolni. (Oldalba böki.) Maga kis kujon! Maga mindent kiszimatol.

Ujságíró: Oh igen... oh igen...

Tittoni: Ha nem találna meg, körözne...

Ujságíró: Igen... kegyelmes uram körözött lenni...

Tittoni: Az pedig kellemetlen! Csak egy körözött jó — a körözött liptói. Azt szeretem. Maga is?

Ujságíró: Igen... Azt szeretem... De engedje meg kegyelmes uram... az előbb mást kezdett... Talán visszatérnék...

Tittoni: Ah igen! hát tudja titokban megállapodtunk Aehrenthallal, hogy... de maga megírja!

Ujságíró (reszkelve a várakozástól): Nem... Esküszöm, hogy nem... czeruzát se veszek elő... kegyelmisséged bátran nyilatkozhatik... egész bátran...

Tittoni (közelebb hajol az újságíróhoz): Ma este együtt megyünk el Aehrenthallal vacsorázni és Aehrenthal magával, hoz egy mesét, egy igazán érdekes...

Ujságíró (zsebében czeruzát szorongat és jegyzésre készen tartja; papírt már előbb dugott zsebébe): Megállapodást?

Tittoni: Megállapodást? Nem! Hiszen éppen az a baj, hogy nem tudunk megállapodni.

Ujságíró (belesapad az öröme és zsebében jegyez): Ah, tehát nem tudnak megállapodni...

Tittoni: Nem... A lényegben igen, de a formákat illetőleg nem...

Ujságíró (zsebében ír): Igen... a formákat illetőleg nem...

Tittoni: Azt mondja a múltkor Aehrenthal nekem; Te Tóni...

Ujságíró: Ki az?

Tittoni: Én... Ha Aehrenthal jókedvü, mindig Tittoni helyett azt mondja te Tóni...

Ujságíró: Nagyon jó... Nagyon jó... És mit mondott?

Tittoni: Azt mondta: Te Tóni! Mit gondolsz Stella formái szabályosak-e, vagy kissé már... hogy is mondjam... kissé már a megengedett határon túl mennek...

Ujságíró: Egy valami titkos beszéd?

Tittoni: Nem... Stella kisasszony az itteni színház egy balettesillaga... tetszik nekünk... már vacsorázunk is együtt... és ma... ma ismét együtt vacsorázunk és akkor majd a formákat illetőleg... (oldalba üti az újságíró.) Hiszen tudja már a többi...

Ujságíró (savanyuan): Igen... tudom...
Tittoni: De kérem írja meg! Nekem is van feleségem... Lexinak is van... már t. i. Aehrentthal Lexanak...

Ujságíró: Csak egy kérdést, kegyelmes ur. Az irredenta kérdést illetően...
Tittoni: Hoho! ütött az óra...
Ujságíró: Valóban? ütött?
Tittoni: Igen...
Ujságíró (diplomatikusan): A leszámlás órája?
Tittoni: Nem... a vacsora órája... már mennem kell! Na, Isten vele! Nagyon örvendtem, hogy megismerkedhettem önnel! (elsiet)
Ujságíró: Boldog vagyok kegyelmes uram... (Dühében kirántja zsebkesét és levágja egy trabukkkó végét, rágyújt és szintén távozik).

Box.

TÁVIRATOK.

Nasi ügye.

Róma, július 15. A szenátus elnöke ma délután hat órakor magához hívatta Róma rendőrségi prefektusát és Nasi volt miniszter ellen szóló elfogatási parancsot adott át neki. A szenátus elnöke az elfogatási parancsot a kamara biztosainak, akik mint közbírák szerepelnek, — egyhangy javaslata alapján adta ki. A rendőrség prefektusa több kivatalnokkal azonban Nasi lakására ment, ahol letartóztatta a volt minisztert, aki két ügyvédje útján tiltakozott a letartóztatás ellen. Nasit zárt kocsiban a Regina Coeli nevű börtönbe szállították.

Törökország ágyul.

Konstantinápoly, július 15. Hír szerint jövő héten a Krupp-féle gyorstüzelő ágyukból 5 tábortűteget és 3 hegyi-üteget Drinápolyba, 16 tábortűteget és 8 hegyi-üteget pedig Monasztirba küldenek.

Éltelt orosz katonák.

Kiev, július 15. A haditörvényszék a június 17-iki zendülésben való részvétel miatt vád alá helyezte 101 katonát közül hatot halálra, 12-öt életfogytiglani kényszermunkára, 20-at különböző időtartamú kényszermunkára, 17-et egy büntető zászlóaljhoz való áthelyezésre, 30-at négy hónapi katonai fogságra és 14-et fegyelmi fogságra ítél. Kettőt felmentett.

Francia munkásszövetség tiltakozása.

Páris, július 15. Az általános munkásszövetség Párisban és több délvidéki városban tiltakozó meetinget rendezett a kormánynak a szövetségekkel szemben való eljárása, valamint a börtönvidékeken történt események miatt. Párisban néhány összejövetelre került a sor. A rendőrség mintegy tíz embert letartóztatott. A vidéken rendezett manifesztációk komolyabb incidens nélkül folytak le. Csak Toulonban, ahol a tüntetők a közönséget egy hangversenyteremből ki akarták szorítani, ütözködtek össze a tüntetők a rendőrséggel, miközben mindkét részen sebesülések történtek. A csendőrség kardot használt. A tüntetők pattantyut dobtak a lovak alá. A tömegből revolverlövés is történt. Számos embert letartóztattak.

Közgazdasági távirat.

Csikágó, július 15. Gabonaiózsde. Zárlat. Buza irányzata állandó, júliusra 91³/₈ K., szeptemberre 94³/₄ K., — Tengeri állandó, júliusra 53⁷/₈ K.

Csikágó, július 15. Terményiósde. Zsir jul.-ra 8.77, tegnap 8.87, szeptemberre 8.97, tegnap 8.95. Szalonna short clear 8.87 tegnap, 8.87. Sertéshus szeptemberre 16.35, tegnap 16.32.

New-York, július 15. Terményiósde. Gyapot. New-Yorkban 12.7¹/₈, jul.-ra —, okt.-re —. New-Orleansban —. Petroleum stand withe. New-Yorkban 8.45. Filadelfiában 8.40, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 173. Zsir. Vestern Steam 9.25. Rohe testvérek 9.25. — On 40.90—41.25. Réz 21.87—22.12.

Sorsjegyhuzás.

Bécs, július 15. A Salm-Reifferscheid hercegi kölcsön-sorsjegyek mai huzásánál a 63.000 koronás főnyereményt a 90.027 számú, a 4200 koronás nyereményt az 55.388 számú és a 2100 koronás nyereményt a 60.182 számú sorsjegy nyerte meg.

UJDONSÁGOK.

A társadalom lelkiismerete.

A kórház, ha szabad magamat így kifejezmem, a társadalomnak téglába és terméskőbe préselt lelkiismerete. Végeredményében humánus dolog az, aki előnyeit élvezzi, aligha bonczolja, hogy az áldásos és szomorú intézmény kizárólag miatta van, vagy megnyilvánulása a társadalom lelkiismeretének azokkal szemben, akiket mostoha és egyenlőtlen törvényeivel hajba dönt. A munka kemény harcában megsérültek és a szegénység betegének mindegy, mi vezet a kárt, amely a segítséget nyújtja feléje, de nem mindegy annak, aki élesebb szemmel figyeli a társadalmi jelenségeket.

Ha találó az, hogy a kórház a társadalom lelkiismerete, *Heltai* Ferencz a magyar társadalom lelkiismeretlenségére mutatott rá, amikor a főváros legutolsó közgyűlésén a kórházak és tébolydák elégtelenségét hangoztatta és sürgős segítséget kívánt. Kifejtette egyszerű szavakkal — a pusztán tény szomorú ékesszólással beszélt magáért — hogy a fővárosban sokkal több az ápolásra és orvosi kezelésre szorult ember, mint amennyi kórházainkban helyet találhat és nem egyedül álló eset, hogy megzavarodott elméjű, bajt okozva, itt jár közöttünk, mert a tébolydában nincsen hely a számára.

A napilapok nem egy tragikus befejezési esetét regisztrálták már a magyar társadalom közönyének és lelkiismeretlenségének, de a szomorú példa legföljebb egy vezércikk megírására buzdított egy-egy ujságíró. A társadalom, mint olyan, nem érzi a vádat, amely egy-egy ilyen szomorú esetről feléje kiált és lelkiismerete nem sarkalja annyira, hogyha már nem tudja megszüntetni a bajt, engesztelést legalább mindent megtegyen, ami módjában áll. Mánásainak, gazdag főpapjaink, tehetős polgáraink, akik könnyű szerrel pótolhatnák az ebben az irányban mutatkozó hiányt, nem érzik magukban a kényszerítő szükségét, hogy minden anyagi hozzájárulással megteremtessenek annyi ilyen a köznek szolgáló intézményt, amennyire szükség van. A tehetőség megvolna az embereknél s megvolna az adakozás hajlandósága is, ha akadna kezdeményező, aki határozott szavakkal vagy ravasz és az emberi hiúságot szolgáló módon kivenné embertársaiból a garast. Ha akadna, aki fölkeltené a társadalom lelkiismeretét és rápirítással, ijesztő példák felsorolásával addig kellemetlenkednék az embereknél, amíg szívesen vagy kénytelen-kelletlen a zsebükbe nyulnának. Végeredmény szempontjából ez mindegy volna, a ház, amelyre szükség van, csak fölépülne.

Heltai Ferencz célzott is olyasvalamire, hogy a baj orvoslása a társadalom kötelessége, de ez a célzás is minden hatás nélkül fog maradni, ha nem ragadja meg a kezdeményezést. Jótékony célra oly szívesen tánczó embereinknek az utolsó tánczrendig meg kell rendezni a bált, ha azt akarjuk, hogy a jótékony célra jusson valami.

Szomorú társadalom az, amelyiknek sok kórháza és tébolydája van szüksége, de még sokkal szomorubb az olyan, amelyiknek kevesebb tébolydája és kórháza van a szükségesnél. Nem civilizálatlanságra, hanem, ami sokkal rosszabb: abszolút közönyre vall ez. Lelekiismeretlen társadalom az olyan, amelyben csak néhány embernek s annak is a halálos ágyán, jut eszébe a szenvedő emberiség és a tulvilági büntetéstől való rettegetésben ad néhány forintot kórházi célra.

Lelekiismeretlen társadalommal szemben pedig mit sem ér a pusztán szó. Ha *Heltai* Ferencz eredményt akar elérni, eszközölje ki, hogy a kórházra adakozók számára rendjelt alapítványnak három vagy négy fokozattal és bizonyos lehet benne, hogy rövid időn belül meg fog szünni a kórházihiány, amely most szegénye a magyar társadalomnak.

Napirend. Naptár. Kedd, július 16. — Róm. kath.: Kamel B. A. — Prot.: Ruth. — Görög-ország: július 6. Jácint r. t. — Zsidó: Ab. 5. — A nap két reggel 4 óra 18 perczkor, nyugszik este 7 óra 52 perczkor. — A hold két reggel 9 óra 59 perczkor, nyugszik esti 10 óra 56 perczkor.

A kereskedelmi államtitkár fogad d. u. 4 órakor. — Az osztályegységek huzása reggel 9 órakor. — A Nemzeti Szalon nyári kiállítását július 9-10-ig. Belépődíj 1 korona. — Az Uránia Képtársulat szalonja július 9-10-ig. Belépődíj 20 fillér. — Állandó kiállítás a Könyves Kálmán-féle múzeumban (Nagymező-utca 87-89. sz.), július 9-10-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségára július 9-10-ig. — A Nemzeti Múzeum néprajzi tára július 9-10-ig. — A Szépművészeti múzeum július 10-12-ig. — A Fővárosi Múzeum július 8-tól 6-ig. — A földtani intézet múzeuma megtekinthető 1 korona belépődíjjal. — A Történelmi Képcsarnok július 10-től fél 2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum július 10-11-ig. — A Széchenyi-múzeum július 10-12-ig. — Goethe-szoba zárva. — Az Iparművészeti Múzeum július 9-10-ig. — A Közlekedési Múzeum zárva. — Az akvinkumi Múzeum július egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtára július 9-10-ig. — A nyilvános könyvtárak zárva.

— Személyi hírek. *Glücksburgi* János herceg ma délelőtt Koppenhágából Gmundenbe utazott. — *Dr. Wlassics* Gyula a közigazgatási bíróság elnöke, nyolczheti szabadságidejét megkezdte. — *Dr. Erődy* Béla m. kir. udvari tanácsos, budapesti tankerületi főigazgató megkezdte nyári szabadságát. — *Dr. Tóth* Lajos min. tanácsos és *dr. Szász* Károly min. osztálytanácsos ma kezdte meg hat heti nyári szabadságát. Távollétük alatt *dr. Gopcsa* László min. osztálytanácsos helyettesíti őket. — *Tóthfalussy* Gyula dr. főfelügyelő, a máv. igazgató főorvosa néhány heti szabadságát megkezdte, mely idő alatt *dr. Deutsch* Adolf orvos-tanár helyettesíti. — A földmivélségi miniszter a városi csatorna szennyvizek meg tisztítása kérdésének tanulmányozására ifjabb *Riedl* Frigyes kir. mérnököt hat heti tanulmányútra küldte ki Angolországba.

— Kiténtetés. A király *Schöpflin* Ágoston posta- és távirat-igazgatónak nyugdíjaztatása alkalmából, sok évi sikeres szolgálata elismerésül, a III. osztályú vaskorona-rendet díjmentesen adományozta.

— Új udvari tanácsos. A király *Lázár* Pál országgyűlési képviselőnek, műegyetemi tanárnak ipari téren szerzett érdemei elismerésül az udvari tanácsosi czímet adományozta. A kiténtetésről szóló kézirat a hivatalos lap egyik legközelebbi számában jelenik meg.

— *Dernburg* Afrikában. *Dernburg*, a német gyarmattügyi államtitkár már megkezdte hosszabb időre tervezett kelet-afrikai utazását. Utjára *Onade* alezredes, *Baltzer* titkos tanácsos, gróf *Henckel-Donnersmarck* lovassági kapitány s igen sok hirlapíró is elkísérte. *Dernburg* Münchenen át utazik Nápolyba s itt száll hajóra. *Dernburg* körülbelül két hónapig marad Afrikában.

— *Mark Twain* Magyarországról. A humoristákról és komikusokról sohse lehet tudni, mikor beszélnek komolyan s mikor tréfálnak. *Kassai Vidor*, a Népszínház feledhetetlen kitűnő művésze sokszor boszankodott, hogy nem panaszkozhatik fogfájásról, anélkül, hogy hallgatói falrengető hahótára ne fakadnának. *Mark Twain* pedig, a világhírű amerikai író, budapesti látogatásakor kénytelen volt a lipótvárosi körben tartott felolvasását félbeszakítani, mert közönsége majdnem görcsöket kapott a nevetéstől, amikor a szűeli tragikus halálának körülményeit írta le. Nos, ez a *Mark Twain* jelenleg London vendége és *Felbermann* Lajos által a magyar király koronázási jubileuma alkalmából kiadott emlékalbum második kiadása számára a következő sorokat küldte:

„A magyar király és a magyar nemzet egyaránt boldogok: a király a nemzet mély szeretete és tisztelete birtokában és a nemzet, királyában oly uralkodót bírva, akinek jósága és igazságossága ily szeretetet és tiszteletet követelhet. *Mark Twain*.”

Hát most csak az a kérdés, hogy a híres humorista milyen hangulatban írta e szép sorokat?

— *Az Olay Lajos—Magyar Miklós-affér*. Annak a támadásnak a nyomán, amelyel *Olay* Lajos országgyűlési képviselő *Fenyvessy* Adolfot, a gyorsíróda főnökét illette, *Magyar* Miklós nagymező-utcai vászonkereskedő sértő tartalmú sürgönyt intézett *Olay* Lajoshoz. A sürgönyben foglalt sértő kifejezésekért *Olay* Lajos, amint hazatért Faluszeméről, *Barthos* Tivadar és *Ferdinándy* Béla útján provokálta *Magyar* Miklóst, aki dr. *Rácz* Dezső és dr. *Hajdu* Marcell fővárosi ügyvédek nevezte meg segédei gyanánt. A segédek ma délelőtt tanácskozásra gyűltek egybe. Hosszas tanácskozás után megállapították a párbaj feltételeit. A párbaj, minthogy *Olay* Lajos közben újra elutazott Szegésre, holnap lesz.

— **Az időjárás.** Az abnormis időjárásnak, amelyben most részünk van, egy angol csillagász szerint az az oka, hogy a *Hal* csillagképlete előtt hirtelen egy kis üstökös bukkant föl és a nappal szemben foglalt állást. Ezt a jelenséget július 4-én vették észre először és úgy számították, hogy körülbelül augusztus közepéig fog tartani. Bárhol álljon is a dolog, akár üstökösrel, akár anélkül, tény, hogy az idő nyárközépre föltétlenül hűvös és zivataros. Nemcsak Magyarországról, de Európa más pontjairól is hideg időt és orkánokat jelentenek. Szombat éjjel Csehországnak majdnem minden részében orkányszerű zivatar, vasárnap pedig nagy esőzés volt, amely némely helyen felhőszakadáshoz hasonlított. Majdnem az összes folyók megdagadtak. Az alacsonyabban fekvő falvak és utak viz alatt állanak. Az erdőben a zivatar nagy károkat okozott. Eddig érkezett jelentések szerint emberéletben nem esett kár. Számos épület megsérült. *Bécsben* és környékén, valamint egész *Alsó-Ausztriában* heves orkán pusztított, amelyet erős, helyi-kezzel felhőszakadásszerű eső kísért. A zivatar úgy az épületekben, mint az ültetvényekben jelentékeny károkat okozott. Számos fát kiöntött, partokat elpusztított. A még be nem hordott gabona is sokat szenvedett. *Stadlauban* a Duna kiáradt. *Nussdorf* és *Klosterneuburg* mellett több rét viz alatt áll. A *Semmering*, *Wechsel* és *Rax* vidékén nagy zivatar volt. Nagy hó esett. A fogaskerékű vasút forgalmát a *Schneebergen* be kellett szüntetni. *Bécsben* ma enyhült a zivatar, mindazonáltal még egyre esik az eső. Sziléziából hasonló jelentések érkeztek. *Kathreinban*, *Troppau* közelében több ház viz alatt áll. Az eddig érkezett jelentések szerint emberéletben nem esett kár. *Knezna-Reichenau* környékén a tartós, felhőszakadásszerű esőzések következtében a *Knezna*, *Zdobnitz* és *Alba* folyók mellékfolyóikkal együtt kiléptek medrükből. Az áradási területen fekvő házak, vasuti vonalak, utak, kertek, mezők és rétek viz alatt állanak. A megdagadt áradat számos hidat magával ragadott. A kerületi kapitány kezdeményezésére a katasztrófák által sújtott helységeken segélybizottságok alakultak. *Glatz*-tartományban, ahol a rétek viz alatt vannak, az egész termés tönkrement. Egy iskolásgyermek és egy földműves a vízbe fullt. *Neisse* városát elöntötte az árvíz. A vasútállomásra csak csolnakon lehet eljutni. *Ischleben* a több napi esőzés és az ujonnan esett hó olvadása következtében a *Traun* az éjjel erősen dagadt. *Mezeritsch* és *Morva-Weisskirchen*-ből áradások híre érkezik. *Morva-Weisskirchen* egy része viz alatt áll. A *Betschora* partján fekvő helységek majdnem valamennyien el vannak árasztva. *Prerau* kerületéből érkező jelentések szerint a folyó dagad. A *Neisse* a tartós esőzések következtében kilépett medréből és nagy területet öntött el. *Boroszlóban* több utcában a víz egy méter magas. Az államasutak pályaudvarára csak csolnakon lehet eljutni. Ugylátszik, hogy az egész termés elpusztul. *Rückers* közelében tegnap egy iskolásfiú belefullt a *Weistrizbe*. Az *Óriáshegységekből* is áradások híre érkezik.

— **A dublini gyémántok.** Az ellopott *St. Patrick*-rendjelvények dolga kezd mulatságosan bonyolódni. Eddig annyit tudunk, hogy loptak, most arról értesülünk, hogy a drágaságok meg vannak, de nem tudják, hogy hová rakták őket. A temételen kincset tehát „elrámolták”, mint a jó pesti háztartásokban a „speiz“-kulcsot. Lehet, hogy holnapra valami fehéremű-szekerényből előkerülnek a *St. Patrick*-rend jelvényei és akkor kimulik a világból egy szenzáció és újra szent lesz a béke a szigetországon.

— **Francia diákok német utja.** A francia diákok első kolóniája ma érkezett a *Rajna* vidékére. *Maasberg* tanár, a *düsseldorfi* gimnázium igazgatója üdvözölte a francia diákokat és hangsúlyozta annak jelentőségét, hogy Franciaországban felismerték, mennyire nagy és fontos feladat a kultúra kölcsönös megismerése. A francia kultuszminister nevében *Binsche* tanár azt felelte, hogy nemcsak a kultúra fejlettségét jötték tanulmányozni a francia diákok, hanem a jóbarátságot ápolni. Sajnálatos, hogy Németországban eddig oly kevesen ismerték Franciaországot. A francia diákok most más érzelmekkel vannak Németországban, mint azelőtt és nem úgy nézik a németeket, mint évekkor azelőtt, mikor még nem ismerték. Eljőttek meggyőződni róla és megtanulni, hogy miképpen dolgoznak, gondolkodnak és éreznek a németek.

— **Meghalt az édesanyja után.** *Makón Horváth Lajos* tizennégy éves fiúnak egy héttel ezelőtt halt meg édesanyja. A fiu bánatában öngyilkosságot követett el. A kályhát megrakta szénrel és az ajtót, ablakot bereteszelve széngázmérgezéssel ölte meg magát. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy édesanyjához megy.

— **Egy főszozolgabíró önkénye.** *Rákóczi József* rétsági főszozolgabíró viselt dolgaival már nem egy fegyelmi akta telt meg, ennek dacára azonban a főszozolgabíró nem szűnt meg, hogy nem egészen szabályszerű eljárásaival tovább bosszantsa a megye közönségét és foglalkoztassa fegyelmi hatóságát. *Rákóczi József* főszozolgabírónak egy újabb önkénye jutott tudomásunkra, amely jogállamban nem maradhat megtorlatlanul. Az eset maga a következő: *Schlenk János* és neje, szerdahelyi lakosok, még 1898-ban eladtak egy telket és egy rozánt házat kétezernegyszáz forintért *ifj. Schlenk Miklósnak* és nejének. A szerződést jogérvényesen megkötötték, a telekkönyvi átírást eszközölték és a birtokbavétel hivatalosan megtörtént. Az új tulajdonos lebontatta a rozánt házat és négyezer forintot új épületet emelt a telken. Ebben a házban lakott *Schlenk Miklós*, az új tulajdonos nejevel és ebben a házban lakott *Schlenk János* is, akinek szerződés szerint élete fogytáig egy szoba állott rendelkezésére. Az idők folyamán apa és fiu közt kiütött a háborúság. Előbb csak családi körben veszekedtek, majd oda fajult a dolog, hogy *Schlenk István* a községi jegyzőhöz fordult oltalomért. Ez jegyzőkönyvet vett föl, amelyet áttett a főszozolgabírói hivatalhoz. *Rákóczi István* erre 4024.906. számú végzésével elrendelte, hogy *Schlenk Miklós*ékát csendőrök lakoltassák ki a házból. Október 7-én két verőcezi járási csendőr jelent meg a háznál és a főszozolgabírói parancs fölvásása után nem éppen keztűs kézzel fogatatosította a kilakoltatást. *Schlenk Miklós* ingóságait potom áron elárverezték. Így például egy simmenthali bikájuk, amely háromszáz forintot ért, a községi bíró 137 forintot vásárolt meg. Minden egyébét is egyszerűen elkotyvetélték. *Schlenk Miklós* panaszt tevén az eljárás miatt, egy a községi jegyző, mint *Rákóczi István* főszozolgabíró ellen megindították a fegyelmi vizsgálatot. Az eljárás folyamán maga *Schlenk János* vallotta, hogy a csendőrök igénybevitelét sohasem kérte s így megállapította, hogy ez *Rákóczi István* főszozolgabíró önkénye volt, amely ténykedésével átlépte hatáskörét és súlyosan vétett a törvény ellen. Ugyanez derült ki a törvényszéki tárgyaláson, amelyet *Schlenk Miklós* indított *Schlenk János* ellen a birtokba visszahelyezés miatt, amely alkalommal maga a községi bíró vallotta, hogy a kilakoltatás a rétsági főszozolgabíró írásbeli utasítására történt s azt az írásbeli utasítás felolvásása után a csendőrök fogatatosították. Az eset nagy felháborodást keltett a megyében és most érdekel várják az affér folytatását.

— **Öngyilkos kereskedő.** *Schweininger* daruvári kereskedő öngyilkosságot követett el, mert kötelezettségeinek nem tudott megfelelni.

— **Elintézett baccarat-botrány.** Nagy port vert fel néhány hónappal ezelőtt a postás-kaszinó baccarat botránya. A kaszinó egyik tagja, *Miklós Hugó* azzal vádolta meg a kaszinó több tagját, hogy öt hamis játékkal kifosztották. A választmány meggyőződésén arról, hogy a vádak alaptalanok, *Miklós Hugó* a kaszinóból kizárta. Felelőbizottság folytán az ügy a kaszinó közgyűlése elé került most.

A magyar posta-, táviró- és távbeszélő tisztviselők kaszinója tegnap, vasárnap délután öt órakor *Rákóczi-ut* 30. szám alatt levő helyiségében rendkívüli közgyűlést tartott. Napirenden volt: *Miklós Hugó* felelőbizottsága; a szövetségi bizottság beszámolója; esetleges indítványok. A közgyűlésen *Fehér Géza* elnökölt. Mindenekelőtt a napirend első pontját ismertette: március 4-ikén *Miklós Hugó*, a kaszinó tagja azzal vádolta meg társait, hogy öt hamisan játszottak és kifosztották. A választmány, minthogy a vádak alaptalanságáról meggyőződött, *Miklós* kizárta a kaszinóból. A közgyűlés megváltoztatta a választmány határozatát és úgy döntött, hogy ha *Miklós Hugó* a választmány és a megsértett tagoktól bocsánatot kér, megsemmisítik a kizárást. *Miklós Hugó* ennek a határozatnak eleget tett, mire újból tagjává lett a kaszinónak. Ezzel a baccarat-botrányt békésen elintézték.

— **Orosz gazdálkodás.** A vizsgálóbizottság megállapította, hogy a transzbajkái vasutnál hat és fél millió rubelt sikkasztottak.

— **A csongrádi rablógyilkosság.** Megirtuk utolsó számunkban, hogy csütörtökről péntekre virradóra éjjel ismeretlen tettesek megölték a csongrádi „Keresztény gőzmalom” éjjeli őrt, *Szántai Kiss Sándort* és kirabolták a malom pénztárát. A csendőrség, amely széleskörű nyomozást indított, szombaton *Hódmezővásárhelyen* letartóztatott három csongrádi cigányt, akiket azzal gyanúsítanak, hogy ők követték el a rablógyilkosságot. A három foglyot vasárnap csendőrfedezettel visszakisérték *Csongrádra*. A rémes esetről a következő részleteket jelentik: A nyomozás megállapította, hogy a betörés csütörtökön éjjel tíz és tizenegy óra között történt. A gyilkosság úgy történt, hogy a tettesek beszédbe elegyedtek az őrrel és oly hirtelen támadták meg, hogy nem volt ideje a védekezésre, mert különben az állandóan nála levő pisztolyt használta volna. A hullá azt mutatta, hogy nehezebb vasszerszámmal mértek rá két hatalmas ütést. A koponyáját és különösen az álkapcsát teljesen összeroncalt állapotban találták. A száján is véres seb tátongott és a fogai ki voltak törölve. Ebből azt következtetik, hogy a gyilkosok egyike, mikor az őrt segítségért akart kiáltani, a szájába dőfte a kését. A betörők közmives-feszítővasat használhattak és az őrt is azzal ütötték le. A *Wertheim-kasszát* a malomtól körülbelül egy kilométernyire találták meg a félegyházi uton teljesen érintetlen állapotban. Ugy látszik: nem volt már idejük feltörni. *Dr. Szapár József* szegedi királyi ügyész még mindig a helyszínen tartózkodik. A vizsgálatot nagy erélyvel folytatják tovább. A meggyilkolt szolga tul volt már a hatvan éven, de erős, egészséges ember volt. Hónappal azelőtt sokszor mondogatta, hogy szeretné, ha már a hosszú téli éjszakák elmúlnának, mert a koromsötétség leple alatt nincsen biztonságban. És most egy rövid nyári éj leit végetzessé rá nézve. A hü őrt, akit mindenfelé „*Sándor bácsi*”-nak szólítottak, pénteken temették el általános részvét mellett.

— **Féllábu gyalogosok.** Semmi se jellemzi jobban a mai nehéz megélhetési viszonyokat, mint az a hír, hogy a francia nyomorékok erélyes mozgalmat indítottak meg az álnyomorékok ellen. Hát már a nyomorékok állapotát is olyan irigylésre méltónak tartják, hogy konkurencziát csinálnak nekik. Hát már nemcsak a lisztet, paprikát, vaját, bort hamisítják, hanem a vakokat, bönákat, siketnémákat is? *Marseilleből* indult ki a mozgalom és onnan indult ki *Rosin* és *Carlier* is, kiknek — kettőjüknek — mindössze csak két lába van. Az egyik a francia nyomorékok szövetségének egyike, a másik alelnöke. Mert hát Franciaországban már a nyomorékok is szövetségbe állnak... habár némelyek csak féllábbal is. Nevezett dignitáriusok *Clémenceau* miniszterhez mennek, hogy sérelmeiket eléje tárják. A nagyobb hatás kedvéért gyalog teszik meg a hosszú utat *Marseille*től *Párisig*. Elindulásukat ezre menő tömeg nézte, a szövetség zenéje kísérte őket a város kapujáig s társai viharos éljenzéssel bucsúztak el tőlük. Évtizedek előtt egy *Donato* nevű féllábu spanyol tánczos produkálta magát a mulatók söröző és szivarozó közönsége előtt. A jobb-érzésének szíve összeszorult bakugrási láttára. Annak, aki a marseillei-párisi *chaussée-n* *Rosin* és *Carlier* urakkal találkozik, még több oka lehet a részvétre és a — pirulásra.

— **Munkások tűzhalála.** *Strasser* *Henrik* herceg *Zsigmond*-majorján nagy tűz támadt, amelynek hét ember esett áldozatul. Az egyik ideiglenes munkásház, amelyben 32 munkás szokott aludni, szalmából készített fekhelyen, a reggeli órákban kigyulladt. A tűz kiütésekor a munkások legnagyobb része már künn volt a munkánál, csak néhány beteg: *Bajzing József*, *Balázs Paulina*, *Imrich Mari*, *Forgács Zoltán* és *Kilián Katalin* voltak a házban. Velük volt még egy másfél éves kis leány és egy négy éves kis fiu, kik szintén beteg feküdtek szalma fekhelyükön. A rémes tűzlármára előrohán emberek hamarosan kihúzták a házból *Bajzing Józsefet*, *Balázs Paulinát*, *Imrich Marit* és *Forgács Zoltánt*, akik addigra azonban már mind súlyos égési sebeket szenvedtek, de a bent levő másik három beteget már nem tudták kimenteni. A szerencsétleneket ugyszólván álmukban érte utol a borzalmas halál. A négy kimentett munkást még az nap délelőtt beszállították a szék-szárdi *Ferencz* közkórházba, de ezek is mind a négyen súlyos égési sebükbe behaltak. A hatóság megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy a tűz kitöréseért kit terhel a felelősség.

— **Rablótámadás egy hajón.** A „*Szófia*” gőzös vakmerő rablótámadás színeheje volt a napokban. Tizennyolcz rabló, aki mint utas jegyet váltott *Batumig*, utközben megtámadta, lefegyverezte a matrózokat és hatalmába kerítette a gőzöst. A rablók megállították a gépeket, elrabolták ötven ezer rubelt, amelyet *Odesszából* az orosz bank *Batumi* fiókjának küldtek, kifosztották az utasokat, azután lebecsátották a hajó csolnakjait és azokon eltűntek. A vesztelő „*Szófia*” egy arra haladó özős bevontatta a legközelebbi kikötőbe.

— **Munkásmozgalmak.** A budapesti ács munkások tegnap vasárnap, helyzetük megbeszélésére érkeztet tartottak a Baross-utca 45. száma alatt lévő vendéglő helyiségében. Az értekezleten amelyen *Kopacsák* Ferencz elnököl, az érdekelt munkásság soraiból mintegy háromszázan vettek részt, csendes lefolyású volt. *Balogh* Miklós, az első szónok, a jelenlévők élénk helyeslése közben megállapította, hogy a munkásságot a mostani állapotok távolról sem elégtik ki. A mesterek többsége annak dacára, hogy az egy hónap előtt megkötött szerződés a segédek részére 60 fillér óraberét biztosított, legtöbb helyen csak 44 fillért fizet. A mesterekkel szemben, akik ma is vezetik a fekete listát, akik a leggyalázatosabb módon igyekeznek a munkabéreket lenyomni, csak egyetlen fegyvere van a munkásságnak: a szervezkedés. *Beke* Miklós és *Csepregi* János hozzászólásai után *Sterbinszky* Lipót az általános választói jogról beszélt, éles szavakkal elítélte a kormány munkásellenes politikáját, a pártajtó támogatásának szükségességét hangoztatta, végül a szabadszervezkedésre szólította fel a munkásságot. Ez annál inkább szükséges — mondta — mert éppen nem lehetetlen, hogy a kormány az őszszel az összes szak-szervezeteket felfüggeszti. Az utolsó szónok *Klein* Károly, szintén a szervezkedésről beszélt.

A tavalyi ács munkás-sztrájk intézőbizottsága szintén most adta ki jelentését a bérharcz kitöréséről, lefolyásáról, befejezéséről, a bevételekről és a kiadásokról. A nagy bérmozgalom 84,851 koronájába került a munkásságnak. Az összeghez nemcsak a magyarországi munkásság járult hozzá, külföldről, sőt Amerikából is jöttek nagyobb összegű segélyek. A Hamburgban székelő nemzetközi szaktanács 800 koronát küldött, a szerbiai magyar ácsok 640 koronát; kisebb-nagyobb összeggel járultak a sztrájksegélyhez Newyorkból, Hamburgból, Dortmundból, Párisból és Sanfranciskóból. Az adakozók nemcsak a munkásság soraiból kerültek ki, van köztük vendéglős, mérnök, tanár, sőt akadt egy rabbi is.

Ezenkívül még egy munkásgyűlés volt tegnap a fővárosban. Az irodai, üzleti szolgák és raktár munkások délelőtt 10 órakor a Dob-utca 77. szám alatt levő vendéglő kerthelyiségében *Bogdán* S. Simon elnöklésével tartottak gyűlést. A munkások megélhetési viszonyait *Czodor* Mihály festette sötét színekkel. A munkásoknak heti 7—8 vagy havi 30—35 forint fizetésből kell megélniök családjukkal együtt. *Székely* József beszélt ezután az általános választói jogról. A kormány munkásellenes politikáját ostorozta, konstatálta, hogy uralkodása alatt a megélhetési viszonyok a társadalomnak éppen azokra az osztályaira, amelyek előbb is csak folytonos küzdelemmel tudták biztosítani létüket, elviselhetetlenné váltak. *Malmos* Nándor volt az utolsó szónok, aki a keresztényszocialistákat támadta. Beszéde után a gyűlés véget ért.

— **Dr. Havass Rezső üdvözlése.** Abból az alkalomból, hogy a képviselőház a minap dr. *Havass* Rezső királyi tanácsosnak Dalmácia visszacsatolását sürgető kérvényét pártolólág kiadta a kormányának: a Józsefvárosi Népkör kezdeményezésére, mint amelynek elnöke dr. Havass, ma nagyobb küldöttség járt dr. Havassnál. A küldöttségben a Józsefvárosi Népkör tagjai dr. *Bossányi* Iván s a Tiszviselőtelepi Kaszinó tagjai *Páldi* Károly és *Rácz* Béla vezetésével, valamint Havass politikai barátai közül igen sokan vettek részt. A küldöttség szónoka dr. *Bossányi* Iván volt, ki szép beszédben méltatta Havassnak a dalmát kérdésben harmincz év óta kifejtett fáradhatatlan, önzetlen működését, melynek történelmi jelentőségét ad, hogy a képviselőház Havass álláspontját magáévá tette. E sikerhez gratulált a küldöttség, mely számos aláírással ellátott üdvözlőiratot is nyújtott át. Meghatottan köszönte meg *Havass* az üdvözlést, kijelentvén, hogy továbbra is kitartással fog küzdeni annak a nagy nemzeti célnek az érdekében, amelynek egész életét szenteli.

— **A székesfehérvári rablógyilkosság.** Megirtuk, hogy a csendőrség elfogta Dolezsalek Kovács Károlyt, akit azzal gyanúsítottak, hogy ő ölte meg Pötölle pusztá raktárában Gulner Gyula pestvármegyei főispán tejeskocsisát, Magyar Jánost. Dolezsalek elfogatása percztől kezdve hangoztatta ártatlanságát s most teljesen beigazolta, hogy a gyilkosság idején másutt tartózkodott. Szabadlábra

azonban ennek dacára sem helyezték, mert több kisebb lopást beismert, amiért átkísérték az ügyészséghez.

— **A „Francia Otthon” felavatása.** Budapest székesfőváros közintézetei egy új emberbaráti intézménnyel gyarapodtak. Tegnap avatták fel ugyanis ünnepiesen a Baross-utca 42. számú házban a *Francia Otthon*, amelynek célja az, hogy a Franciaországából Budapestre kerülő nevelőnőknek addig, míg állásukra jutnak, teljesen ingyen lakást és ellátást adjanak és álláshoz juttassák őket. A Francia Otthon egyelőre harmincz ágyval van berendezve.

A főlátó-ünnepen megjelent *Fontenay* Vikont francia főkonzul a feleségével, *Nemeskéri* Kiss Pál nyugalmazott államtitkár, *Misel* francia alkonzul, *Dorange* francia konzuli titkár, *Gerbeaud* Emil, dr. *Steier* Géza a francia konzulátus tolmácsa, *Sasvári* Armin a kereskedelmi muzeum igazgatója és a Budapestben időző francziák nagy számban. *Francois* Lajos, az Otthon elnöke üdvözölte *Fontenay* főkonzult s beszédben megemlékezett *Lebaudy* Róbertől, aki negyven ezer franknyi adományával lehetővé tette, hogy a francia nevelőnők eddigi szerény otthonát ide áthelyezték. Ezután fölkerete a francia főkonzult, az Otthon tiszteleti elnökét, hogy a francziák otthonát vegye oltalmába és avassa föl. *Fontenay* főkonzul hosszabb beszédben elmondta, hogy az egyesület mostani nagy lendületét főképpen *Francois* Lajos elnök fáradhatatlan tevékenységének köszönheti, aki mindent elkövetett, hogy az elhagyott francia nők Budapestén kellemes otthonot találjanak. Együttal közönetet mondott a magyartársadalom ama tagjainak, akik a francia kolóniát mindenkor a legnagyobb szimpátiával támogatták. Eltette a köz-társaság elnökét és a magyar királyt, a magyar nemzetet, mely vendégszeretettel fogadja itt mindig a francziákat és azt a véleményét fejezte ki, hogy a budapesti francia menedékhely üdvös szolgálatokat fog tenni a jövőben is. A beszéd után a jelenlévők az otthon megtekintésére indultak, majd a július 14-iki francia nemzeti ünnep alkalmából a francia főkonzul a társaságot vendégül látta.

— **Siófoki asszonyok.** Clío ő nagysága, aki tudvalevőleg, mint napidíjas, vagy gépiró kisasszony áll a vén Kronos, az idő szolgálatában, vasárnap arany tintába mártotta tollát és így írta be a napi jelentésbe a következőket:

A siófoki kaszinó vasárnap délben tartotta első évi közgyűlést, amelyen *Márkus* József indítványára egyhangulag elhatározták, hogy a kaszinó női rendes tagjainak is megadják a szavazati jogot.

Van már tehát szavazati joguk a nőknek is! Szervezkedhetnek, javaslatot terjeszhetnek elő és mi több: van rá mód, hogy leszavazhassák az ádáz férfiakat! És minthogy aki szavazhat, az választhat, aki pedig választhat az választható is, nem lehetetlen, hogy a siófoki kaszinóban nemcsak a nők jutnak vezető szerephez, *Márkus* Józsefet kibuktatják, csak azért, mert férfi és megválasztanak helyébe egy nőt. És minthogy ez a gyönyörök gyönyöre a nőknek, a siófoki kaszinóra óriási jövő vár. Biztos, hogy a nők jövő évre mind Siófokra mennek nyaralni és mind beiratkoznak a kaszinóba, hogy — választók lehessenek!

Ennek viszont az lesz a következménye, hogy Tatrafüred, Pöstyén, Buziás, Herkulesfürdő kaszinói se hagyhatják magukat és az ő kaszinójuk nő tagjainak is megadják a választó jogot...

Ezért jegyezheti Clío kisasszony arany tintával fel a siófoki közgyűlés napját.

— **Kardpárbaj.** *Szentkirályi* Béla rendőrfogalmazó és *Pók* Ödön hírlapíró között pár nappal ezelőtt konfliktus támadt, amelyet ma délben fegyverrel intéztek el az ellenfelek a Fodor-féle vívóteremben. *Pók* Ödön segédei *Habár* Mihály, a „Friss Ujság” felelős szerkesztője és dr. *Hódy* Lajos miniszteri titkár, az „Egyetértés” belső munkatársa voltak. A *Szentkirályi* dr. *Koós* Károly és *Klenffy* Károly. A párbajt dr. *Hódy* Lajos vezette. A felek háromszor csaptak össze igen hevesen. A harmadik összecsapásnál *Pók* egy erős vágással attakirozta ellenfelét, amely annak homlokát és bal vállát érte. A kard azonban lapjára fordult az ütésben s így a vágás mélyre nem hatolt. *Pók* sértetlen maradt. A segédek a harmadik menet után konstatálták a harc képtelenségét és bejelentették a párbajt. A felek kibékültek.

— **A honvédség idei nagygyakorlatai.** A m. kir. honvédség az augusztusi hadgyakorlatait ez idén Hatvan környékén fogja megtartani. A főhadiszállás Hatvanban lesz.

— **Üngyilkos miniszter tanácsos.** Feltűnést keltő tragédia játszódott le tegnap a fővárosban. Egy köztisztvisletben álló öreg ur, a kereskedelmi minisztérium egyik volt főhivatalnok, *Lóskay* Miklós nyugalmazott miniszteri tanácsos üngyilkos módon vetett véget életének. A kereskedelmi minisztérium budai palotájának negyedik emeletéről a földszintre ugrott, ahol agyonzuzta magát. Az üngyilkosság okát nem tudják.

Lóskay Miklós, aki előkelő családból származott, a székesfehérvári csiszterczita gimnáziumban végezte tanulmányait. Megszerezte a mérnöki diplomát, azután hamarosan a kereskedelmi minisztériumba került. Nagy szorgalommal, ambícióval dolgozott, s szépen haladt előre. Főbbvalói megbecsülték, kártársai szerették. Szépen haladt előre és főnöke lett utóbb a vasuti műszaki osztálynak. 1892-ben ebben a minőségében nyugdíjazták, ő maga kérte a nyugdíjazást, mert akkoriban súlyos természeti idegbaj gyötörte. *Lóskay* Miklós akkoriban Pápara költözött s ott édeglét csöndesen. Olykor feljött a fővárosba meglátogatni rokonait és ismerőseit. Néhány nappal ezelőt ismét Budapestre jött egy nőrokona látogatására. A budai Fiume-szállóban bérelt lakást s már szombaton fölment a minisztériumba. Nem tért be egyik hivatalos szobába sem, csak a folyosókon járt-kelt, látták a negyedik emeleten is. Ugy látszik, már akkor foglalkozott a gyilkos tervvel, de nem hajtotta végre, mert mindenfelé sokan jártak. Vasárnap néptelenebb volt a minisztérium palotája. *Lóskay* délelőtti tizenegy óra tájban jelent meg ismét. Fölment a negyedik emeletre. Ott a lépcsőházban a karfára akasztotta kalapját, mellé támasztotta esernyőjét, azután a karfán keresztül a földszintre vetette magát. A zuhanásra sokan oda-futottak s az első perczen azt hitték, hogy még él az öreg ur, mert semmi külső sérülés sem társzott rajta. A mentők, amikor megjöttek, konstatálták, hogy *Lóskay* nyakcsigolyáját törte és nyomban meghalt. Az életut min. tanácsosnál levelet találtak, amelyben azonban üngyilkosságának okáról nem tett említést, csak ezt írta:

Értesíték halálomról öcsémet, *Lóskay* Gábor tábornokot Kassán és Sopronban *Lóskay* Bekény benczsrendi házfőnököt, bátyámat.

A halottat a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Az üngyilkosság híre nagy részvétet keltett a minisztériumban és az elhunyt ismerősei körében.

— **Országos munkásdalárda szövetség.** Az összes munkásdalárdák országos szövetséget létesítenek, s e célból tegnap alakuló ünnepélyt tartottak, amelyen az összes budapesti és környékbeli munkásdalárdák részt vettek. Az ünnepély keretében *Bokányi* Dezső beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy a dal nem csupán sportnak, hanem agitációs eszköznek is lehet tekinteni. Tudta ezt az egyház is, mikor a dal és a művészeteket az egyház szolgálatába szegődött. Végül külföldi példákkal igazolta, milyen fontos szerepük lehet a dalárdáknak a munkásmozgalomban. Az ünnepélyen, amelyet a kőbányai régi sörházban tartottak meg, több száz munkás vett részt.

— **A halál embere meghalt.** A budapesti napilapok szerkesztőségének volt egy mindennapos, állandó vendége. A szomorú arcú, szalonkabátos, fekete nyakkendős *Lusztig* bácsi. *Lusztig* Lajosnak hívták tulajdonképen, de a szerkesztőségek népe csak *Lusztig* bácsinak ismerte a deres fejét, okos tekintetű derék urat. *Lusztig* bácsi abból élt, hogy mások meghaltak. Mint szedő kezdte meg pályafutását, majd korrektor lett, végül pedig, amikor a lapviszonyokkal megismerkedett, megismerte, hogy gyászjelentések fődalsával pénz lehet keresni, ezentul ezzel foglalkozott. Az új életpálya, úgy látszik, bevált. *Lusztig* Lajos a halalozásokról szóló híreket a leggyorsabban, kitűnő pontossággal szállította. A hajlotkoru előkelőségekről, a nagybetegekről és a haldoklókról külön-külön lajstromot vezetett. Naponta megindult körutjára, hogy utánna nézzen a nagybetegek állapotának, összeköttetésben állott az összes temetkezési vállalatokkal és egyletekkel s havalaloh a halál beko-pogtatott, ott az első kondoleáló ő volt. Később könyvomas ujságot is csinált, amelynek ugyszól-ván egyedüli célja volt a halálesetek közlése. Így élt *Lusztig* bácsi a lapoknál kapott proviziók révén a halálból. Most őt érte utól az utolsó órája, amelyet másoknál oly nagy szakértelemmel jósolt meg. Tegnap Tahi-Tótfalun volt kirándulás, ahol váratlanul szélhűdés érte és nyomban meghalt. Hosszu idő után ez az első nekrológ, amit nem ő irt meg és ez bizonyára nincs is olyan ékes stílművészettel megírva, mintha ő írta volna. Nyugodjék szegény békével!

— **Új huszkoronás bankjegyek.** Az Osztrák-Magyar Bank új huszkoronás bankjegyek kibocsátását tervezi. A jelenlegi huszkoronás bankjegyek gyakori hamisítása készíti erre a bankot. Az új huszkoronás bankjegyek előállítására darabonként hat fillérbe kerül.

— **Porth-Artur védője a haditörvényszék előtt.** Stössel tábornok és társai ellen vasárnap tették közé a vádiratot, Stösselt vádolják, hogy nem engedelmességet a mandchuriai hadsereg főparancsnoka rendelkezésére adja át Smirnoffnak és a hadsereget hagyja el, hanem továbbra is a várban maradt. Megsértette a császári helytartó parancsát, beavatkozott Smirnoff rendelkezéseibe és a második és harmadik erősítési vonalon való védő munkálatok végrehajtására vonatkozó ellenparancsokat adott ki. Stössel élelmiszerek megszerzése céljából nem tett intézkedéseket. A Kiuheou melletti ütközetről szóló jelentésében azt állította, hogy nagy eréllyel maga vezette az akciókat, holott valóságban Porth-Arturban maradt és az ütközetben nem vett részt. Stössel jelentésében Fock menekülését szabályos visszavonulásnak tüntette fel és 1904. június 14-én azt jelentette, hogy ütközetekben részt vett, holott február 8-tól június 14-éig egyáltalán csak egy ütközet volt, i. e. Kieohu mellett, amelyen Stössel nem volt jelen. Hogy Porth-Arturnak általa szándékolt átadását igazolja, Stössel 1904. december 29-én azt jelentette a császárnak, hogy a japánok a helyzet urai és hogy Porth-Artur még csak néhány napig tarthatja magát, mert lőszerke hiány van. A haditanács nagy többsége ellenben Porth-Arturnak végsőig való védelmezése mellett nyilatkozott és kijelentette, hogy elegendő lőszer volt a várban. Stössel továbbá Focknak a Kiuheou melletti ütközetről, amelyet Fock elvesztett és amelyben teljes képtelenségét bebizonyította, tudatosan és jogtalanul a György-rendjelet nyújtotta át. Reussnak is adományozta ezt a rendjelet, aki maga bevallotta, hogy semmit sem tett, amiért ilyen kitüntetés megérdemelt volna. Stössel anélkül, hogy valamennyi védelmi eszközt felhasználta volna, több erődöt harc nélkül kiürített és Reuss felhatalmazta, hogy az Oroszországra nézve gyalogos kaptuláció feltételeket írja alá. Stössel nem osztotta az őrség sorsában és nem kísérte azt a fogságba. Mindezekre a bűnökre a katonai büntetőtörvénykönyv a *haláltbüntetést* írja elő. Fock Stössel valamennyi bűnös cselekedeteiben részes. Képtelenségét bizonyította és Stössel parancsainak elenszegült. A Kiuheou melletti ütközetről hamis jelentéseket tett. Azon ürügy alatt, hogy lőszerben hiány van, világos nappal megkezdte a visszavonulást és a csapatokat nagy veszteségnek tette ki. Reuss azzal van vádolva, hogy Stössel büntetését Smirnoffot azzal vádolják, hogy Stössel Fock és Reuss bűnös cselekedeteinek meggátlására nem fejtett ki elég erélyt.

— **Az utcán.** Esik az eső és két férfi összekapaszkodva megy az ernyő alatt. Az egyik — az idősebbik — folyton jobbra-balra néz és gyönyörködve nézegeti az előtte eliető nők bokáit, vagy ha a megemelt szoknya többet mutat, hát a többi.

— Imádom az esőt! Ilyenkor pazar látványosság kínálkozik. Hány féltve őrzött formáról lebben fel a titok fátyola . . .

— No . . . no öreg, ne lelkesedjél . . .

— Miért ne?! Barátom, egy felemelt szoknya, egy pár formás láb, amely előttem tipeg — nyitott könyv.

— Nem értem.

— Persze, hogy nem. De mindjárt megmagyarázom. Ahogy a nő felemeli szoknyáját, abból megtudhatod: polgári nő-e, vagy nagyvilági hölgy, kaczer-e, szende-e, kalandra hívó, vagy kalandra vágyó-e. Ahogy lábcskáit rakja, a cipellő kopogása — kész beszéd. „Ide ne gyere! — szól az egyik; jöjj, jöjj! — szól a másik”.

Régi pergament te — mostani kötésben! A kötés még üde . . .

— Tiltakozom ellene! A kötés, a külső az inkább, a mi öreg, de a belső — ez még ifju! — Hopp! nézd csak . . . ott . . . azt a nőt . . . most jött ki abból a házból . . . látod? . . .

— Látom . . .

— Nézd . . . mily kecsesen szedi hátul ránczba szoknyáját . . . látod, látod, ez uri nő! Most megemeli, hogy sár ne érje . . . ejnye, de formás . . . a kis kaczer! . . . mert kaczer! biztos, hogy kaczer . . . nem siet . . . lassan se megy, — ez a nyugodt járás, ez nem kiszámított valami . . . ez természetesség — szóval a hölgy nem keres kalandokat . . .

— Oh te javithatlan.

— Várj csak! Még közelebbi adatokkal is szolgállok. Siessünk . . . Hm! milyen kényesen rakja a lábait . . . ez már kicsit gyanus . . . kár, hogy a természet eltakarja a köpönyeg . . . Nem látom a csipő ringását . . . az is sokat mond . . . Nagyon kíváncsú menyecske . . . és ha a járását nézem . . . ezt a könnyed menést . . . Barátom! gyere! még lehet remény! Csak az arcát akarom megnézni . . .

Meggyorsítják lépteiket. Mikor utoléri a nőt, ez feltékin, megáll és megszólítja az öregebb urat.

— Maga az? hová siet ugy? . . .

— Utánad siettem fiam . . .

— — — A felesége volt

— **Felrobbant csatabajó.** Thomas ellentengernagy, a Massachuseti csatabajóraj parancsnoka dróttalan távirón arról értesítette az amerikai tengerészetiügyi minisztériumot, hogy egy lövőgyakorlat alkalmával a Georgia csatabajó egyik ágyutornyában felrobbant egy 8 hüvelykes löveg, minek következtében 17 személy megsebesült, még pedig nyolczan súlyosan, közöttük egy tengerészhadnagy és két hadapród. Thomas ellentengernagy a Georgiát Bostonba küldte, hogy a sebesülteket kórházba szállítsa. A Georgia egyike a legújabb csatabajóknak és csak tíz hónap óta teljesít szolgálatot.

Bostonból jelentik, hogy a Georgia csatabajó ma délután odaérkezett. A robbanás következtében öt ember életét vesztette.

— **A kártya.** Egy jóra, szépre érdemes pályát vágott ketté megint a kártya démona. Dr. Reich Kálmán ismert fiatal ügyvédet annyira hatalmába kerítette a Lipótvárosi Kaszinó baccarat-asztala, hogy tönkrement rajta. Annyira elvesztette mindent, hogy végül gyár-utcai irodaberendezését is eladta; ezt a pénzt is felvitte a kaszinóba és elvesztette. A fiatal ügyvéd hosszú ideig titkolta és palástolta a nagy veszteségeit. Kalocsán lakó szülei mit sem sejtettek a bajból, azt hitték, hogy fiuk, aki becsületesen, teli munkakedvvel és szorgalommal, azonkívül csinos tőkével és nagy hitellel került fel Budapestre, gazdag ember és híres ügyvéd lett. Az apa azt sem tudta, hogy Reich Kálmán attól a szövetkezettől, ahol ügyész volt, nyolczvanezer korona készpénzt vett fel s az egész összeget alig pár hónap alatt elusztatta a baccarat zöld posztóján. Pár hét előtt azonban az apa, Reich Márton, kalocsai birtokos felérkezett Budapestre. A legelső ember, aki szembejött vele, ismerőse volt és rögtön tudtára is adta fia züllését. A kétségbeesett öreg ember eleintén nem hitte el a dolgot, de azután utána járt és megtudta, hogy Reich Kálmán egy év alatt nem kevesebb, mint százhatvanezer koronát áldozott a kártyára. Reich Márton ezután igen erélyes lépésre határozta el magát. Átdotott fiának tizezer koronát, azonban elkísértte a vonatig, mely Fiuméba röpi-tette a tékozló fiút. Fiuméból azóta kijutott Amerikába, ahonnan tegnap érkezett levél tőle, hogy a tizezer koronával új életet kezdett.

— **Halálozások.** Falk Ármin életének 46-ik évében e hó 12-ik napján Bécsben elhunyt. Hílt tetemeit a debreczeni pályaudvarról holnap d. e. 10 órakor a debreczeni izraelita temetőben helyezik örök nyugalomra.

Dr. Csérei János fővárosi orvos, 64 éves korában Bártfán elhunyt.

Dr. Grucis János hírlapíró Ujvidéken meghalt.

— **A rotterdami munkások sztrájkja.** Rotterdamban a német gabonaszállító czégek, a gabonakereskedők képviselői, ugyszintén a kirakó, mázsaló és mérő munkások testületeinek képviselői, valamint az elevátor-társaság igazgatósága a polgármester elnöklésével konferenciát tartott, amelyen elhatározták, hogy az elevátorok működését hat napra beszüntetik. Ez idő alatt meg fogják kísérlni, hogy kompromisszumot hozhassanak létre. A rendőrség szigorú intézkedéseit felfüggesztették, a tengerészkatonáság visszatért kaszárnyáiba, ellenben a tüzéség és a Noord Brabant pánccélos czirkáló egyelőre még helyükön maradnak.

× **Zászlók,** czímerék, minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítónél Budapest, VIII., Hunyadi-u. 27. sz. Árjegyzék ingyen.

× **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

× **Bob-hachajló a legköltséghesebb, 10 f.**

× **Ha szoborát, ékszerét,** jubileumi ajándékot kell vásárolni: idejét ne vesztessé azzal, hogy sorra járja az üzleteket! Kedvére csak egy helyen vásárolhat és ami fő, előnyösen! Kérjen **Polgár Kálmán** budapesti jóhírű órásmestertől nagy képes árjegyzéket (lakik Budapest, Erzsébet-körút 29. szám I. emelet), amit ingyen és bérmentve kaphat. Hogy várakozáson felül meg lesz elégedve, azt a sok száz dícsérő nyilatkozat igazolja, amivel a vevők Polgár Kálmán művészt elhalmozzák.

× **Csak napkelet** bábajos meséjében fordul elő hasonló bűverő és csodatétel, mint amely a „Radial-Elixir”-ben „Alföldi fehérekeresztes sósorszesz”-ben és a „Rákóczi Cseppek”-ben rejlik. E gyógyhatású szeszeket az Első Alföldi Cognacgyár Részvény-társaság készíti.

Véres munkásgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 15.

Régi ellentétek, régi elkeseredés, régi izzó gyűlölség került kenyértörésre vasárnap délután egy munkásgyűlésen.

A Kálvária-tér és a Karpfenstein-utca sarkán lévő **Korstler** Lajos-féle vendéglő kerthelyiségébe ugyanis vasárnap délután négy órára gyűlést hirdettek a keresztényszocialista munkások. A kitűzött időre mintegy hatszáz keresztényszocialista és több száz szocialdemokrata munkás gyűlt össze, akik közül az utóbbiakat, többek között a kereskedelmi munkások gyűlésén is felszólították a gyűlésen való megjelenésre. A szocialdemokraták az óriási kerthelyiségnek a kapu felé levő részén helyezkedtek el és mindjárt eleinte fenyegető állást foglaltak. Ők is okozták a kavardást.

A gyűlést nagy izgalom közepette nyitotta meg **Apsay** János hírlapíró. Néhány üdvözlő szó kíséretében **Schreiner** József gépészt ajánlotta a gyűlés elnökéül, **Varga** Pál czipészt pedig a jegyzőkönyv vezetésére.

Schreiner elnök irtózatos lármában foglalta el az elnöki széket. Amint felállt, hogy megnyitó beszédét elmondja, a dühnek egész áradata zudult feléje.

— **Gazember! Lerugjuk onnan! Népamító! Csuhas! Dobos József az elnök!**

A keresztényszocialisták zajosan tüntettek elnökük mellett. Óriási erőfeszítés árán a gyűlés vezetőinek sikerült néhány pillanatra a nyugalmat helyreállítani, úgy, hogy **Schreiner** elnök megkezdte beszédét. Alighogy azonban elmondta a megszólítást, az udvar végéről hatalmas, mintegy két kiló súlyú kődarab repült az elnöki emelvény elé s félméternyire az elnök előtt esett nagy robajjal a földre.

Leirhatatlan nagy kavardás támadt. A keresztényszocialisták megfordultak és felemelt botokkal nekítámadtak a szocialdemokratáknak. Ezek nem hátráltak a tulnyomó többség elől, hanem szembeálltak velük. **Dr. Kornya** Géza rendőrfogalmazó, a hatóság képviselője, ekkor hangos szóval figyelmeztette a munkásságot, hogy tartózkodják a rendzavarástól, mert különben feloszlatja a gyűlést. Szavai azonban elvesztek az irtózatos lármában, mert hátul váratlanul verekedés támadt. A verekedés mind nagyobb arányokat öltött, lövések dördültek el s csakhamar beleavatkozott abba a gyűlésnek ugyszólván valamennyi résztvevője. A hatóság képviselője erre feloszlatoznak jelentette ki a népgyűlést és **Gersich** Lajos rendőrfelügyelő harmincz rendőrrel a feloszlató parancs értelmében nyomban hozzálátott a kerthelyiség kiürítéséhez. Ez azonban óriási munka volt. A rendőrök a felügyelő parancsára csakhamar kardot rántottak. A kard elől a tömeg egyrésze hanyatt-homlok elmenekült részint az épület bevert ablakain keresztül, részint pedig a konyhán keresztül. Más utjuk a menekülésre nem volt, mert a rendőrség elállta a kaput. A másik nagyobb része azonban elene-szegült a rendőröknek, akik ugyszólván egyenként hajszolták ki őket az udvarról. E közben több sebesülés is történt. **Händler** Sándor szabómester, akit az érdeklődés hozott a vendéglő elé, a nyakán szenvedett egy rendőr kardjától könnyebb sérülést, **Balogh** III. József 2263. számú elsőosztályú rendőr pedig a dulakodás közben elesett oly szerencsétlenül, hogy jobbkarja kifízamodott. A felügyelő intézkedésére nyomban beszállították a rendőrkórházba. Tizenöt percig tartó dulakodás után a gyűlés vezetőségén kívül senkisé maradt a kerthelyiségben. A térre torkolló utcákat egy-egy lovasrendőr állta s ezek csak a keresztényszocialisták fehér kereszt-jelvényével ellátott munkásokat eresztették vissza a térre, hogy elejét vegyék az újabb összeütközéseknek. Mintegy háromszáz keresztényszocialista munkás vissza is jött és a rendőrök sorfala között bevonult az utca tulsó oldalán lévő „Budapesti Kereszténymunkás-Egyesület” helyiségébe. Ott **Haller** István hírlapíró beszédet intézett a munkássághoz s felszólította, hogy a jövőben is tartson ki hiven a keresztényszocializmus eszméi mellett s ne engedje magát a szocialdemokraták magaviseletétől terrorizálni. A munkások megjelenezték vezetőiket, elénekelték a Szózatot, aztán egyenként eltávoztak az egyesület házából.

A rendőrség eközben kinyomozta azt a munkást, aki az udvaron történt inzultusok idején revolverből állítólag háromszor a rendőrökre lőtt. A Kálvária-tér és a Baross-utca sarkán fogták el **Ollary** Rezső, **Pertaki** Gyula és **Kalló** Ferencz rendőrök abban a pillanatban, amikor futás közben revolverét eldobta. A forgópisztolyból három töltés hiányzott, ami kétségte-lenné tette, hogy abból történtek a lövések. A gyanúsított embert, akit **Lukács** Antalnak hívnak és a józsefvárosi gázgyár munkása, összekötötték s 12 lovasrendőr fedezete alatt bevitték a VIII. kerületi rendőrkapitányságra, ahol letartóztaták.

Különös esetek.

Budapest, július 15.

Ha szabad néha az intézmények tartalmi etimológiájára visszamennünk, akkor a művészeti pályázatok eredeti célját abban a hivatásban kell látnunk, hogy a verseny örök emberi izgalmával és az érvényesülés szabad perspektívájával lelkesítsen munkálkodásra régebbi és újabb rétegeket. A magyar pályázatok ehhez képest protekcióval fojtják meg a verseny hevítő izgalmát és panamákkal homályosítják el a szabad érvényesülés perspektíváját. A pályázatoknak friss szellő-áramlásokkal kellene felfrissíteniök a levegőt. A kised magyar panama-pályázatok szellő-áramlata a büzők és piszkok szemétdombját kavargatja fel.

A legújabb pályázati botrányról az aradi lapok okádnak tüzet. Az ottani Kossuth-szobor kiviteli megbízását más nyerte el, mint aki az első díjat megkapta. A szűkebb pályázaton ugyanis a másodiknak helyezett pályázók, a helyi lapok szerint, kissé megkorrigálták a szerencsét. A pályázati feltételekben megszabott méretek kétszeresével pályáztak s így a jó aradiak, nagyot akarván markolni, további gondolkodás nélkül a nagyobb tervet választották. Holott éppen ebben az esetben a kisebb volt nagyobb. A kivittel megbízottak végül is olyan feltételek voltak kénytelenek vállalni, melyeknek nem felelhetnek meg. Személyes agitációk is vigan estek. Szóval, Arad első művészi szereplése sokkal több botrányos, mint művészi izgalomban volt termékeny. A győztesek különben igen derék, tehetséges művészek, akik más uton is érdemelnek érvényesülést. De a magyar „talajviszonyok“ rákényszerítik őket, hogy ne kizárólag művészi kvalitásokkal birkózzanak.

Egy másik pályázati ügy teljességgel a komikum határain lebeg. A székesfőváros irodalmi díjára hárman neveztek be. Hárman, különben szimpatikus tollforgatók, akikhez hasonlóan szimpatikus, talán tehetségesebb és talán megszorultabb író még legalább száz sanyildók Magyarországon. De mindezek közül csak háromnak jutott eszébe pályázni. Csúpan azoknak, akik a városi bizottságban kellő háttérrel rendelkeznek. Névtörök valóban nem jelenti a magyar irodalmat. A pályázat pedig tulajdonképpen a protegáló városiák tehetségéről fog dönteni.

Ime, két aktuális magyar pályázat. Nem is svén a szó a teljesen diszkreditált akadémiai pályázatokról.

Jó lesz kissé gondolkodni a pályázatokról. Bizonyos Michelangelo Buonarroti pápai megbízásokat lelkesebben teljesített, mint a mai versenyzők a szabad pályázati feltételeket. Viszont elismerem, hogy talán mások, elkallódott tehetségek, is nőhetek volna pályázatok révén Michelangéloká. De csak becsületes pályázatok révén.

Ma már kissé olcsó croquis-témává csökkent a magyar politikus értelmiségének bonczolása. Ez a bonczolás különben is negatív eredménnyel szokott járni. A magam részéről ezeken felül azért sem csatlakozom a bonczolókhöz, mivelhogy fanatikusan hiszek a népszavazati isteni rendeltetésében. A szent nép bizonyára a legméltóbbakat avatja képviselőivé...

A politikus karrikeráját sokkal élesebben lehet meglátni a politikai karrierre törők jellegzetes fajtáján. Mert az ő működésük teljesen a nyilvánosság asszisztenciája mellett folyik le. (Csak az a kedves, hogy ők maguk nem látják meg magukban a karrikerát.) A napi híreket, különösen a botrányokról, verekedésekről szólókat figyelmesen olvasó, végig kísérhet egy ilyen politikai karriert.

Aki választások alkalmával véres kardot hordoz körül, aki minden adott és nem adott alkalommal pofoz, verekszik, provokál, aki egyszer a löverseny mártírjai érdekében alakít százás bizottságot (?), másszor a zsidók, a mohamedánok, a csunguzok és a bluzkereskedők nemzeti becsülete érdekében áll a porondra, az a különben becsületes iparos, vagy kereskedő, politikai karriert épít, figyelő embertársam.

És nem a tizenharmadik századbéli Magyarországon törekcsenek karrierre ilyen lovagi ére-nyekkel, hanem ezerkilencszázhatvanban, amikor a francia politikai koncertben Anatole France szokott szerényen véleményt nyilvánítani.

Bayard.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Máder nyilatkozik.

Budapest, július 15.

A vidéki igazgatók mozgalma folytán a sajtó erős kritika alá vette Máder Rezsőnek, a Népszínház igazgatójának azt az eljárását, melylyel társulatát szervezni igyekezett. Ezekre a kritikákra Máder most a következő nyilatkozattal felel:

„Néhány napilap többek között azzal a váddal illet, hogy több vidéki színház tagját szerződésszegésre csábítottam s ilyen uton szereztem meg őket a Népszínház-Vigopera társulatának. Polemiába nem szivesen bocsátkozom. Azonban azt a jogomat sem engedem kétségbe vonni, hogy a vezetésem alatt álló színház belügyeit teljesen saját akaratom szerint intézzem el, s magas művészi célokat szolgáló társulatomat egyéni belátásom szerint állítsam össze.

Mindazonáltal a nagyközönség felvilágosítására kijelentem, hogy a Népszínház-Vigopera társulatához meg nem engedett uton egyetlen egy tagot sem szerződtettem.

Egyébként pedig semmiféle támadás és alaptalan vádaskodás nem térít el engem arról az egyenes útról, melynek irányja és végcélja a Népszínház-Vigopera teljes fellendítése és annak a kulturmisszióknak valódi betöltése, melyre a színház hivatott. Hogy ez nekem sikerülni fog-e, annak megítélésére a nagyközönség lesz hivatva. Minden igyekezettel azon leszek, hogy a bírálat rám nézve kedvező legyen.

Budapest, 1907. július 15-én.

Máder Rezső.

Erre a Nyilatkozatra nekünk csak egy kérdésünk van, melyet különben már többször feltettünk: Ha a vidéki igazgatók vádjai alaptalanok, miért nem teszi Máder közzé a Népszínház-Vigopera társulatának névsorát? Miért titkolódik akkor, mikor módjában van ennek közlésével minden kételyt eloszlatni?

Mert ha a Népszínház-Vigopera társulata tényleg teljesen szervezve van, mint ahogyan ezt az igazgatóság már hivatalos kommunikációjában kijelentette, akkor ennek a titkolódzásnak csakis egy oka lehet: Máder igazgató nem meri még ma sem közzétenni a tagok névsorát, mert azok nagyrészt még szerződéses viszony köti más színházhoz.

Mádernek arra a büszke kijelentésére pedig, hogy nem engedti kétségbe vonni azt a jogát, hogy a színház belső ügyeit saját belátása és akarata szerint intézze, csak azt feleljük, hogy nekünk meg jogunkban áll ellenőrizni Máder ténykedéseit, különösen, ha azok oly tere csapnak át, melyek más emberek jogos érdekeibe vágnak. Eltekintve attól az ismételt kijelentésünktől, hogy a főváros közönségének igenis joga van figyelemmel kísérni a Népszínház minden ügyét. És ha a népszínház-bizottság erre tehetetlen, akkor ezt az ellenőrzést a sajtó fogja eszközölni, akár tetszik ez Máder urnak, akár nem.

(*) A színházgyűlés színházszociálisa. Most jelent meg az Országos Színházgyűlés színházszociálisa, mely beszámol az iskolai év lefolyt tanévének eseményeiről. Az iskolai év 1906 augusztus 26-án kezdődött, a rendes előadások 1907 június 23-ig tartottak. Ezen idő alatt hat nyilvános előadást rendezett növendékei a Vig-színházban. A második évfolyamot sikerrel elvégezte és végelbocsátó bizonyítványra jogosított 27 növendék, 12 leány és 15 fiú. Végelbocsátó bizonyítványra jogosultak: Frölich Margit, Keleti Elza, Rauscher Ilona, Kovács Giza, Havi Etelka, Vechselmann Francziska, Major Ilona, Horvát Giza, Spitz Anna, Ardó Ilona, Slenger Rózsa, Bendsdorfer Erzs. Fekete László, Galgóczi Lajos, Belinszki József, Fehér Artur, Kabók Győző, Szikora Ferencz, Adler Jenő, Wenszky Elemér, Szappanos Dezső, Deréki János, Bodnár Feri, Kleinberger Jenő, Radócz Ferencz, Bognár Pál. A második évfolyamra átléphetnek: Bardócz Krisztina, Behumi Laura, Blum Ella, Farnik Hermin, Fürst Elvira, Keő Anna, Klein Ceczil, Mészáros Aranka, Mezei Szidi, Rikker Mari,

Sziráki Rózsi, Vágó Erzs, Fehér Margit, Halász Hugó, Jávor Ervin, Leitner Ferencz, Magyar Ármán, Nagy Imre, Nádor Zsiga, Obláth Ferencz, Steiner Miksa, Pártly Mihály, Papp Tihámér. — Pótvizsgával: Fried Hedvig, Mezei Ilona, Paskes Frida, Somló Ilona, Somogyi Anna, Varga Irma, Kain Lajos.

(*) A „Vig özvegy“ Londonban. Megirtuk annak idején, hogy Lehar Ferencz diadalmas operettjét Londonban se hagyta el a hagyományos szerencsése. Bemutatójokor zsufolásig megtelt a Daly Theatre és azóta is minden este a „maximum“ jegyében mutatkozik a „kasszarapport“. A „The Illustrated London News“ című tekintélyes hetilap legújabb száma egy egész oldalon mutatja be a „The Merry Widow“ nevezetesebb jelenéseit és aláírásában is elismeri, hogy ez volt az év sikere — „the success of the season.“ Az érdekes képekről látjuk, hogy a darab londoni kiállítása pazar lehet, de azt is, hogy Robert Evett távolról sem olyan daliás Danilo, mint a mi Ráthonyink és hogy Lilie Elsie szépsége a budapesti hét vig özvegy leg-szerényebbje mellett is elhomályosul.

(*) Strauss János — operettművész. Mendelssohn Lajos új operettét irt, melynek hőse Strauss János a híres keringőkirály.

FŐVÁROS.

(*) Szabadságolások. Sipőcz László árvaszéki elnök négy heti szabadságra elutazott Budapestről. Távolléte alatt Pözel István árvaszéki úlnök fogja helyettesíteni. — Devecis Ferencz, székesfővárosi műszaki tanácsos négyheti szabadságidőre Gasteinfürdőbe utazott.

(*) Olcsó lakások adómentessége. A tanács fölterjesztést fog intézni a pénzügyminiszterhez aziránt, hogy a szegényebb néposztály számára szolgáló olcsó lakásokat tartalmazó épületekre, amelyeket a főváros fog állíttatni, engedélyezze az adómentességet.

(*) Levélszekrények a kapuk alatt. A kereskedelemügyi miniszter árt a fővárosi tanácshoz, hogy kötelezze a háztulajdonosokat arra, hogy a kapuk alatt levélszekrényeket állítsanak fel. Ez, a külföldön már régen divó újítás, a levélhordók munkáját lényegesen megkönnyitené és a levélkézbesítést is tetemesen gyorsítaná. A levélhordóknak ugyanis nem kellene emeletet járni, hanem a kapu alatt minden lakó fiókjában elhelyeznék annak leveleit. A fővárosi kereskedők tekintettel arra, hogy nekik érdekük a levélkézbesítés gyorsítása, a Kereskedelmi Csarnok utján kérték a fővárost ezen intézkedés sürgős megtételére. Ezzel kapcsolatban jelenthetjük azt is, hogy egy fővárosi gépészmérnök olyan gépszerkezettervet nyújtott be a kereskedelmi miniszterhez, mely ezen levélszekrényeket lift-szerűleg minden emeletre felszállítaná.

(*) Számozott közzörűsök. Furcsa kis karaván vonult ma délben végig a főváros főbb utcáin. Harmincz mozgó közzörűs mozgó kettős rendben s nem Budára tartott, hanem a főkapitányság épülete felé, ahol ellátták őket kék színű karszalaggal, amelynek oldalán réztábla ékeskedik a folyó számmal és a következő felirattal: „Mozgó közzörűs“. Régi vágya már az utca derék iparosainak, hogy helyzetük rendeztessék, mert sok volt köztük a „schliferli“. Végre most a tanács és a főkapitányság jóvoltából rendezett viszonyok közé kerültek s közzörűsülhetnek vigan.

EGYESÜLETEK.

(—) A FMKE. elnökválasztó közgyűlése. Távirati tudósítás alapján közöltük, hogy a FMKE. választmányja egyhangulag Osztrólczy Gézárt jelölte az elnöki állásra és hogy a választás augusztus 27-én lesz Nyitrán. E hírrel szemben ma a következő két táviratot kaptuk: „Elnökjelölésre vonatkozó tudósítás nem felel meg a valóságnak. Kérjük helyreigazítani, hogy a FMKE igazgató-választmányja június 4-ike óta nem ülésezett és elnökjelöléssel nem foglalkozott. FMKE. elnöksége.“ — A másik távirat a következő: „Felhatalmaztattam annak közlésére, hogy a napilapokban megjelent hír, mely szerint FMKE. igazgató-választmányja elnöki állásra Osztrólczy Gézárt jelölte, a valóságnak meg nem felel. A választmánynak erre joga nincs. Ily jelölés még csak szótárgyát sem képezte. Dr. Leley.“

(—) Postamesteri házak építése. Az ország leg-több vidékén a rossz lakáviszonyok szinte elviselhetlen helyzetet teremtettek a postamesterék ré-

szére. A kincstár pontosan előírja, hogy a postahivatalok helyiségei közbiztonság és közegészségügy szempontjából milyenek legyenek, a legjobb helyen azonban lehetetlenség alkalmas helyiségeket találni, vagy ha igen, csakis túl magas lakbérért. A lakbér-uzsoratól szenvedő postamesterek érdekében most jelentős akciózt kezdett a Magyar kir. Postamesterrek és Kiadók Országos Egyesülete, melynek célja postamesteri házak építése. Ezeket a vidéki „postás házakat” a különböző igények szerint kedvező részlettörlesztésre építenék minden oly postamester részére, aki erre igényt tart. Az egyesület tagjai e célra szövetkezett alakítanak. Az egyesület legutóbbi választmányi ülése elhatározta, hogy a kereskedelemügyi minisztertől kérni fogja, hogy az építési költsön részlettörlesztéseit a postakincstár szedje be az építendő postamester járandóságából, ily módon a költsön pontos visszafizetése biztosítható. Az egyesület választmánya Horváth János elnöke alatt öttagú bizottságot küldött ki az előmunkálatok végzésére. A vidéki postaházak tervét a kereskedelemügyi miniszter is rokonszenvesen fogadta.

Nyilt-tér.

(E rovatban közlésként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

A Felső Margitszigeti Vendéglőben

Balogh Károly

zenekara

naponta hangversenyt tart

déli 12—2 óráig és este 5—10 óráig.

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
legfinisabb legújabb
SAVANYUVIZ

WIKUS TÁTRA
NYERS EVÉSRE
a legjobb tejcsokoládé
BUDAPEST, DEÁK FERENCZ-UTCA 17.

KALIPTAS
a legjobb s már is a legkedveltebb fogpép
Kapható: **MÜLLER J. L.** cs. és tár
Budapest, IV., Koronaherczeg-u. 2.
yógyszerész, drogeria és finomabb üzletben
Első tubus 60 fillér. **Fogpép**
Nagy tubus 1 korona.

OVSZEREK
Gummi és halhólyag, 36% engedmény tucza-
tonkint 1—10 forintig. Capol-Americain rövid,
2—3 forintig. Mintagyűjtőmény (25 db) a leg-
finomabb minőség urak részére 5 frt. Irriga-
tor, felszerelve 2—5 frt. Diana-övek, legfino-
mabb 2.50, 8.—, 8.50 frt. Minden megrende-
lésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia
Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.
Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

Ifj MECHLOVITS TIVADAR

mű- és czimfestő

kizárólag Budapest, VI., Váci-körút 55.
TELEFON 66—72

Elismert tény,

hogy bárki, a fővárosban vagy az ország bármely vi-
déken, bármilyen üzletet, ingatlant venni, vagy eladni
óhajt, a leggyorsabban megbízhatóan előzetes költségek
nélkül csakis az első magyar általános

adás-vevést

Közvetítő vállalathoz fordul Budapest, Rákóczy-ut 32.
Telefon 87... 80. Vezetője Löwy Alfréd.

SPORT.

Nemzetközi uszóverseny Tatán.

Budapest, július 15.

A magyar uszóegyesület vasárnap délután szak-
kadó esőben és erős szélviharban tartotta meg nem-
zetközi uszóversenyét a tatatóvárosi park tavának
uszóházában.

Sokkal sportszerűbb és szebb lett volna ez a
verseny, ha a nyilt tóban rendezik, de hát az egye-
sület vezetősége nem kapta meg erre az engedé-
lyt, azon indokolással, hogy a halakat nagyon
megzavarnák. Rendkívül nagy érdeklődést tanúsított a
városközönsége a verseny iránt. Nagy számban jelen-
tek meg az angol kolóniából is, melynek tagjai ré-
szére egy versenyszámot is kiirt az egyesület. A
verseny nemzetközi jellegét a bécsi Schwimm-Club
Austria részvétele adta meg, amely 20 taggal je-
lent meg, köztük 6 hölgy is.

A nap főversenyei mellett, melyeket Onódy
József és Hajós Henrik nyertek meg, legnagyobb
érdeklődést a hölgyek versenye keltette.

Bécsben a nők uszósportja már annyira fej-
lett, hogy külön egyesületük is van, mely évenként
számos versenyt is rendez.

Egyetlen magyar hölgyversenyzőnk természe-
tesen ily kitűnő ellenfelekkel szemben nem tudott
érvényesülni és így az összes díjakat az osztrákok
nyerték meg.

A közönségnek különösen a hölgyek ugró
mutatványai tetszettek, melyek precíz kivitelük és
változatosságuk folytán valóban méltók is voltak
az elismerésre. A versenyt a szokott szakértelem-
mel rendezte az egyesület versenybizottsága, élén
Schubert Alfréd versenytitkárral.

Részletes eredmény különben a következő:

I. Kezdekő verseny. 2 előfutam után döntőben
1. Teikes Miklós M. U. E. 55 $\frac{1}{2}$ mp. 2. Szegő
Ernő M. U. E. 3. Mohrberger Rezső Ausztria.

II. Ifjusági staféta-verseny. 1. M. U. E. csa-
pata (Hegner, Adám, Apor 1 p. 16 $\frac{1}{2}$ mp.) 2. B.
A. K. csapata.

III. Vidékiek versenye. 1. Orlik Simon Bécs
55 $\frac{1}{2}$ mp. 2. Farsky Gyula M. U. E.

IV. Szemere Miklós vándordíj. 100 méter. 1.
Onódy József M. U. E. 1 p. 15 $\frac{1}{10}$ mp. 2. Munk
József M. T. K. 3. Donáth Leó F. T. C.

V. Melluszás. 200 m. 1. Hendl Kornél M. T.
K. 3 p. 31 $\frac{1}{2}$ mp. Váci Imre F. T. C. feladta.

VI. Ifjusági verseny. 100 m. 1. Rickert József
M. U. E. 1 p. 28 mp. schwimowier.

VII. Főverseny. 1000 m. 1. Hajós Henrik M.
T. K. schwimowier 16 p. 26 mp.

VIII. Műugrás juniorok részére. 1. Stalzer J.
Ausztria 13 $\frac{1}{2}$ pont. 2. Szécsi Endre Balaton 12 $\frac{1}{2}$
pont. 3. Soyka W. Ausztria 11 $\frac{1}{2}$ pont.

IX. Hátonuszás handicap. 100 m. 1. Hendl
Kornél M. T. K. 16 mp. hátrány 1 p. 45 $\frac{1}{2}$ mp.
2. Szántó Imre M. T. K. 10 mp. hátrány. 3. Soyka
W. Ausztria 6 mp. hátrány.

X. Gyermekverseny 33 $\frac{1}{2}$ m. 1. Barall Sándor
F. T. C. 48 mp. 2. Krausz Vilmos Tata.

XI. 200 m. handicap. 1. Rickert József M. U.
E. 12 mp. hátrány 3 p. 23 mp. 2. Metzger Ká-
roly F. T. C. 3. Friedmann Tibor M. U. E.

XII. Tatatóvárosi angol kolónia tagjainak
versenye 100 m. 1. Reynolds I. W. 1 p. 59 mp.
2. Walkington S. B. 3. Brown A.

XIII. 800 m. verseny juniorok részére. 1. Do-
monkos Pál F. T. C. 13 p. 32. mp. 2. Apor Lor-
ránt M. U. E. 3. Sliviczka Ignác F. T. C.

XIV. Hölgyek-versenye 66 $\frac{1}{2}$ méter. 1. Kohn
Henny Austria 1 p. 12 mp. 2. Knopf Olga. 3.
Schachtitz Stella Austria. A magyar részről Jankó
Árpádné vett részt, de mivel fejest ugrani és for-
dulni nem tudott, így a versenybe nem szólhatott.

XV. Plunging. 1. Onódy Károly M. U. E. 12
m. 65 cm. 2. Hammel W. Austria 9 m. 95 cm.
XVI. Staféta-verseny 100 m. 1. M. U. E. csa-
pata Hegner, Adám, Onódy 1 p. 16 $\frac{1}{2}$ mp. 2.
F. T. C.

XVI. Öreg legények versenye. 1. Orlik Simon
Wien 59 mp. 2. Kalisch S. Ausztria.

XVIII. Hölgyek műugró-versenye. 1. Ope-
rer Lily Austria 12 $\frac{1}{2}$ ponttal. 2. Operer Hilda 10
ponttal.

XIX. Ifjusági verseny 100 m. 1. Munk Jó-
zsef M. T. K. 1 p. 15 $\frac{1}{2}$ mp. 2. Hegner Jenő
M. U. E.

XX. Vízipolo mérkőzés. Győztes a Wiener
Schwimm-Club. Ausztria csapata 5:1 arányban a
M. U. E. csapata ellen.

Tátra-lomniczi versenyek.

— Első nap. —

Tegnap folyt le az Urlovasok Szövetkezete
által a Kárpátok alján rendezett meeting, mely
sportszempontról és látogatottság tekintetében is
sikerültnek mondható. Történt tegnap az urlovasok
versenyeinél szinte ritkaságszámba menő esemény
is, nevezetesen az, hogy a papirforma szépen be-
vált s minden futamban az általunk első he-
lyen jelölt favoritok győztek, miért is a fogadók
meg lehettek elégedve az eredményről. A nap
legérdekesebb száma a jubiláris Senior-verseny
volt, mely Bonjour távolmaradása következtében,
miként várható is volt, Carstone igen könnyű
győzelmével végződött Nikita előtt.

Részletes eredmény a következő:

I. Szápáry-díj. Tiszteletdíj és 1600 korona. Táv.
2000 m. 1. Geist G. 3é Révész 65 és fél kg.
(Krause). 2. Luczenbacher M. 3é Ravenna 64 kg.
(Czárán J.). 3. Gr. Thun H. 4é Bora 70 kg.
(Sibrik). Futottak még: Antus (Czárán Z.), Okos
(Br. Baich), könnyen 2 hosszal nyerve, fél hosz-
szal harmadik. Tot.: 10:24, 20:28, 88.

II. Eladók versenye. Díj 1200 korona. Táv.
1400 m. 1. gróf Pejacsevich 3é. Trutscherl 70 kg.
(Czárán J.) 2. Geist G. 3é. Remete 67 és fél kg.
(Czár. Z.) 3. Rohonczy G. 3é. Tünde 66 kg.
(Baich). Futottak még: Juventa (Krause), könnyen
1. h. — 1 hosszal harmadik. Tot.: 10:20,
20:32.

III. Tátrafűródi díj. Gátverseny. Díj 2800 ko-
rona. Távolság 2400 méter. 1. Geist G. Tüstént
63 kg. (Csompóra). 2. Markovits J. Tiny Tim 63
kg. (Neumann). 3. Luczenbacher M. Strauss 63
kg. (Rybensky). Futottak még: Siosta (Galls), Treff
Dam (Lovász), Banzai (Kollár), Westminster (Huj-
ber). Biztosan 1 hosszal nyerve, 1 hosszal harmadik.

IV. Senior-verseny. Díj 2500 korona. Táv 2000
méter. 1. Lossonezy Gy. 5é Carstone 78 kg.
(Horthy Szaboles). 2. Geist G. 6é Nikita 76 és fél
kg. (Horthy J.). 3. Dr. Horváth J. 5é Claymore
75 kg. (gr. Pejacsevich A.). Futottak még: Oriole 76
kg. (Fejér József). Könnyen 6 hosszal nyerve, 2
hosszal harmadik. — Tot.: 10:26, 20:34, 28.

V. Eladók gátversenye. Díj 1500 korona. Táv.:
2400 méter. 1. Seprősi m. 6é Parnassus 74 és fél
kg. (Czárán J.) 2. Geist G. 4é Postás 72 és fél
(Czárán Z.) 3. Nagy Á. 6é Matador 69 és fél
(Krause). Futottak még: Idyile (Sibrik). Könnyen
1 hosszal első, 2 hosszal harmadik. Tot.: 10:15,
20:29, 34.

— Második nap. —

A tátra-lomniczi meeting holnapi második
napjára szintén szép számu nevezéseket adtak le
s így ismét népes mezőnyökre és érdekesítő
versenyekre van kilátás. A program főszáma a
4000 koronával dotált Lomniczi gátverseny, mely
a háromévesek első jobban díjazott sörvények kö-
zötti versenye. A díj sorsa valószínűleg Révész és
Veni vídi vici között fekszik, míg helyre Edömért
várjuk.

Jelöltjeink a következők:

- I. Trutscherl—Excellence
- II. Pejacsevich ist.—Kártyás
- III. Tünde—Juventa
- IV. Révész—Veni vídi vici
- V. Carstone—Parnassus

() Badoni ügetőversenyek. A hatodik nap ered-
ménye a következő:

I. Preis von Steyr. Díj 1700 K. Morg és
Ruzicka May boy. 2. Busserl, 3. Drache. Futottak
még: Ifero. Tot.: 10:33, 20:30, 25.

II. Vöslauer handicap. Díj. 1700 K. 1. Hauser L.
Csillag M. 2. Hulda, 3. Sport. Futottak még:
Bariton, Bajazzo. Tot.: 10:44, 20:43, 50

III. Erster Staatspreis. Díj 2500 K. 1. Hg. Ipsilanti Victoria. 2. Cyclonea. 3. Beauty. Futottak még: Marco, Tutti-frutti. Tot.: 10:16.20:24.55.
 IV. Badener Zuchtpreis. Díj 6000 K. 1. Wolai ménes Bluff. 2. Botha. 3. Bohun. Futottak még: Marco, Fonyód. — Tot.: 10:11.20:25.47.
 V. Preis von Királytelek. Díj 2500 K. 1. Cav. G. Rossi Gondos. 2. Joung Quatermarch. — Tot.: 10:14.

VI. Handicap der ersten Klasse. Díj 2800 korona. 1. Cav. G. Rossi Kedvencz. 2. Brigadier. 3. Aufpasser. Futottak még: Bravo Azmon, Interval B., Aspasia. — Tot.: 10:297.20:92.45.30.

VII. Trainersport-Klub-Preis. Díj 1800 korona. 1. Obersberger F. Baron. 2. Aegir. 3. Nestor. Futottak még: Ambos, Cyrano, Colonel Willan, Friedan. — Tot.: 10:50.20:30.30.37.

VIII. Preis von Hohen Wand. Díj 2000 korona. 1. Hauser L. Eduard. 2. Madár P., 3. Azmon Girl. Futottak még: Luczetia, Péterke, Hans Lancelot. Tot.: 10: (nem volt fogadás.), 20:37.39.44.

() A Berlińi nagy díjat (76,000 márká, 2200 méter) vasárnap délután Fels nyerte meg könnyen négy hosszal Hochzeit és Nogi ellen, míg a mezőnyt még Feldmarschall és Kikeriki egészítették ki. Tot.: 10:10. Helyre: 10:10, 10.

() Magyar győzelem Ostendében. A nemzetközi póló-verseny tegnap újra magyar győzelmet hozott. A Challenge-cupért folyt a mérkőzés, amelyet két esztendő előtt gróf Károlyi Mihály alapított. A magyar csapat és az antwerpeni állt egymással szemben; a magyar csapatban gróf Károlyi Lajos, örgróf Pallavicini György, gróf Wenckheim József és gróf Andrassy Károly játszottak, az antwerpeni teamben pedig a Peers testvérek, Grisar és az angol Marsham. A díjat tavaly az antwerpeniek nyerték, de most a magyarok megverték őket s így a szép Károlyi-serleg újra a miénk. Az eredmény 4:1 a magyar csapat javára.

() Díjlövészet. A Budapesti Polgári Lövészegyesületnek július 14-én budai lövőházában tartott díjlövészetnek eredménye a következő:

A 35 méteres pisztolycéltáblán: első Iván János, második dr. Hammersberg Géza, harmadik Horváth Sándor, negyedik Öry Sándor, ötödik Grawatsch Tivadar.

A 75 méteres vadászcéltáblán: első dr. Hammersberg Géza, második Öry Sándor, harmadik Kotschy Ernő.

A Mannlicher céltáblán kezdőknek: Männer Ödön, Szoyka Sándor és Durst Konrad.

A 300 méter távolságu fegyvercéltáblán: első Öry Sándor, második Zintl János, harmadik Iván János.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Bonyodalmak egy kiadás körül.** A budapesti ügyvédi köröknek néhány hét óta egy érdekes kiadási eset foglalkoztatja, amely már hónapok óta huzódik súlyos sérelmével egy magyar állampolgárnak. Az illető neve **Biringer Tivadar**, aki ellen pénzügyőrök feljelentést tettek azon a címen, hogy apja nevére váltókat hamisított. A budapesti büntető vizsgálóbíró, minthogy Biringer akkoriban Monte-Carlóban időzött, az igazságügyminisztériumhoz fordult azzal, hogy a külügyminisztérium utján tegye folyamatba a kiadási eljárást. Biringert a monte-carlói hatóság lefartóztatta, ő azonban ártatlanságát hangoztatva, követelte szabadonbocsátását, hogy hazajöhessen Magyarországra és bizonyíthassa igazát. Minthogy az oltani törvényszék szerint ennek a kívánságnak az oltani hatóságok nem tehettek eleget, a magyar igazságügyminiszter megkereste a monte-carlói hatóságot az iránt, hogy Biringert kiadják. Monte-Carlóban azonnal megindították a kiadási eljárást és nyomban kiadták Biringert, átküldve őt Nizzába, ahol a francia hatóságok szintén azonnal eljárást a kiadás dolgaiban és tovább küldték Biringert Ventimigliába. Ennek már több hónapja és Biringer még mindig ott vesztegel Ventimigliában az olasz hatóságok jóvoltából, dacára annak, hogy a magyar igazságügyminiszter a külügyminiszter utján több ízben megsürgette ebben az ügyben a római osztrák-magyar nagykövetet, akinek megbízásából **Somssich** követségi tanácsos felterjesztést is intézett az olasz igazságügyminiszterhez és személyesen is közbenjárt Biringernek mielőbbi kiadása érdekében. Az olasz törvények értelmében a kiadás kérdésében esetről esetre királyi intézkedés szükséges, de ez az intézkedés még mindig késik. **Visontai Soma**, Biringer védője, ismételtén táviratokat intézett védenze érdekében **Aehrenthal** külügyminiszterhez és az olasz igazságügyminiszterhez, amelyekben utalt arra, hogy Biringer indokolatlan ott tartásával egy magyar állampolgár személyes szabadságát sértik súlyosan. Ügyvédi körökben most kíváncsian várják ennek a bonyodalmas kiadási ügynek további fejleményeit.

§ **A petrozsényi sztrájk.** A petrozsényi bányásztrájk alkalmából az ügyészség vádat emelt a köszénbánya ötvenkét alkalmazottja ellen hatóság elleni sértés és több más bűncselekmény miatt. A főtárgyalást befejezve, az ítéletet most hirdették ki. A fővezér **Gulácsi Mihály** időközben megszökött, két segítőtársa, **Gutoros András** és **Kovács Mihály** 3-3 havi fogházat, hat vádlott egy-egy hónapot, nyolc 20-20 napot, tizenhárom pedig 10-10 napi fogházat kapott. Az ügyészség tizenkét vádlottal szemben eljettette a vádat, egy meghalt, négyet pedig felmentett a törvényszék. Az ítéletben valamennyi vádlott megnyugodott.

§ **A cseh joggyakornokok sztrájkja.** Prágában a büntetőtörvényszéknél alkalmazott joggyakornokok ma délelőtt beszüntették a rezisztenciát és rendes munkájukat végzik.

§ **Elvetemedett anya.** A Nagyuvaros-utca 6. számú házban együtt lakott özv. **Ringut Istvánné** 16 éves **Teréz**, 14 éves **Anna** nevű leányaival és egy **Duch Julia** nevű faczér cselédleánnyal. Ringutné és Duch Julia rendszeren henylve töltötték idejüket, mivel azonban ebből megélni nem lehet, elhatározták, hogy a szép **Teréz** eladják egy vagyonos élvvágyó urnak. A leány becsületérzése azonban sokáig ellentállott a csábításoknak s kijelentette, hogy inkább meghal, mintsem hogy becsület nélkül éljen.

— **Hagyd el, a szegény embernek soha sincs becsülete** — jegyezte meg ilyenkor a lelketlen anya.

Mivel a szép szó nem használt, Ringutné és Duch Julia tüni-verní és éheztetni kezdték a szerencsétlen teremtést, aki végül egy katonai segítségével elbukott. Ezentul naponta elvezették a leányt az Alsóerdősor-utca egyik rossz hírű szállodájába, ahol megismertették odajáró férfakkal. Mult év november 12-én egy fővárosi ügyvédhez akarták vinni a leányt, aki ismét ellenkezett, mire Ringutné és Duch Julia ültelgett. A leány kiáltására figyelmessé lett a szomszédos lakó, aki feljelentette a bűnös nőket.

Duch Julia az eset után hazaszökött Marburgba, ahol csábítás bűnrészessége miatt folyik ellene az eljárás, Ringut Istvánnét pedig a budapesti kir. törvényszék **csábítás büntette** miatt 2 1/2 évi börtönre ítélte. A kir. tábla ma helybenhagyta az ítéletet.

KÖZGAZDASÁG.

Uj alapítások és tőkeszaporítások az első félévben.

Budapest, július 15.

Már az év elején tisztában voltunk azzal, hogy a pénzügyviszonyok az idén sem lesznek kedvezőbbek, mint tavaly voltak, sőt el voltunk készülvé arra is, hogy még súlyosabb pénzügyviszonyokkal kell számolni, mint a mult évben. Mindamelllett, sőt talán épen ezért a most elmúlt első félévben igen élénk volt az alapítási, de még inkább a tőkeszaporítási tevékenység. Ami a tőkeszaporításokat illeti, ezek tényleg összefüggésben vannak a pénzügyviszonyokkal, amennyiben azok a vállalatok, amelyeknek csak módjukban volt a tőkeszaporítást végrehajtani, megragadták az alkalmat arra, hogy addig emeljék a tőkét, amíg ennek a lehetősége a tavasszal megvolt. A második félévben erre ugy sem lesz alkalom. Az új alapításoknál azonban igen sok az egészszégtelen vállalkozás. Látjuk azt, hogy igazán jelentéktelen, apró-cseprő magánczégek alakulnak át részvénytársasággá néha oly minimális tőkével, ami még szerény igények mellett sem volt elégséges egy családnak egy évi megélhetésre sem. Hiszen az alábbi összeállításban oly vállalat is lesz majd, amelynek csak 3200 K. a részvénytőkéje. Ez már paródiája a részvénytársaságnak. Általában nem lehet helyeselni azt, hogy kisebb magánczégek részvénytársaságokká alakulnak át. A mai körülmények között ez nem is vezet célhoz, mert ma még a részvénytársaságok sem jutnak könnyebben hitelhez, mint a magánczégek és ezek a vállalatok épenséggel nem érdemelnek hitelt.

Az a mozgalom, hogy a hitelszövetkezetek részvénytársasággá alakulnak át, az idén is folytatódott, sőt még ezenkívül is alakult több új kis pénzintézet.

A szövetkezetek átalakulását részvény-társasággá is a nagy pénzhiány teszi szükségessé, minthogy a hitelszövetkezetek — írja a „Hitel” — másként nem tudják a befizetett tőkét visszatartani.

A hitelszövetkezetek nagy bajuk az, hogy a szövetkezeti tagok, amint lefizették a kölcsönüket, azonnal felmondják a törzsrészeket is. Ezt csak úgy lehet megakadályozni, ha a szövetkezetek részvénytársaságokká alakulnak át, mert a részvénytőke nem vonható vissza. Másrészt az Osztr.-Magy.-Banknak az az eljárása, hogy szövetkezeti váltókat nem tart a tárczájában és kényszeríti a szövetkezeteket arra, hogy részvénytársaságokká alakuljanak át. Ezért alakult az idén is oly sok új bank és takarékpénztár, melyeknek nagyobb része azonban szövetkezetből keletkezett. Az első félévben megalakult új bankok és takarékpénztárak a következők:

Korona	
Alkuszbank r.-t.	100.000
Budapesti áruforgalmi r.-t.	500.000
Budapesti hitelintézet r.-t.	500.000
Budapesti kereskedelmi és közgazdasági bank r.-t.	200.000
Budapesti kereskedők bankja r. t.	1.500.000
Budapesti magyar forgalmi bank r. t.	600.000
Budapest-terézvárosi takarékpénztár r. t.	600.000
Erzsébetvárosi hitelbank r. t.	250.000
Fővárosi kereskedelmi hitelintézet r. t.	1.000.000
Közgazdasági hitelbank r. t.	1.000.000
Közgazdasági hitel- és áruforgalmi r. t.	400.000
Leszámitoló bank és takarékpénztár r. t.	500.000
Magyar ipar- és árubank r. t.	500.000
Tiszviselők takarékpénztár r. t.	100.000
Összesen	7.450.000

Biztosító társaság voltaképpen csak egy alakult, minthogy a fatermelők és fakeskedők biztosító intézete ma még szövetkezet, de legközelebb ez is átalakul részvénytársasággá. A megalakult biztosító társaság az

Európai utipodgyász biztosító r. t.	300.000
Textilipari és textilkereskedelmi vállalatok a következők alakultak a fővárosban:	
Magyar-morva textilművek r. t.	1.500.000
Kispesti textilgyár r. t.	1.000.000
Magyar textilfestőgyár r. t.	1.500.000
Pannonia kender- és lenipar r. t.	1.750.000
Nagyenyedi harisnyagyár r. t.	100.000
Összesen	5.850.000

Bányászattal, fémiparral és villamossal foglalkozó következő új vállalatok alakultak:

Dunántúli köszénbánya r. t.	1.400.000
Bárdi Józset automobil r. t.	250.000
Badapest facsavar, vas- és fémműgyár r. t.	500.000
Magyar kocsipar r. t.	400.000
Erdélyi rézművek r. t.	5.000.000
Kaprioriai márványbányák r. t.	360.000
Magyar aranybánya r. t.	100.000
Gép- és vasuttfelszerelési gyár r. t.	200.000
Magyar villamos erőátviteli és világitási r. t.	210.000
Euphon r. t.	300.000
Gróf Csáky-féle prakfalvai vas- és aczélggyár r. t.	1.100.000
Összesen	9.820.000

Faipari, építkezési és cementipari vállalatok a következők alakultak:

Alföldi faipar r.-t.	1.500.000
Allványát kölcsönző r.-t.	300.000
Létraállványok készítő és kölcsönző r.-t.	50.000
Örczy-ház r.-t.	2.400.000
Pénzüntézet és irodai felszerelések r.-t.	250.000
Szentlőrinczi családház-egyesület r.-t.	200.000
Eckhardt Vilmos és Hotop Ernő műszaki tervező és építő r.-t.	60.000
Összesen	4.760.000

Vegyiparral és gazdasági iparral foglalkozó következő új vállalatok alakultak:

Digeston r.-t.	300.000
Hungária mézzipar r.-t.	300.000
Hutter József r.-t.	1.000.000
Kőbányai vendéglősök és fűszerkereskedők szikvizgyári r.-t.	20.000
Csillaghegyi tisztítógáz r.-t.	20.000
Magyar burgonyavágó és zuzógyár r.-t.	100.000
Magyar granal r.-t.	200.000
Magyar halkonzervgyár és halkereskedelmi r.-t.	250.000
Schutz György-féle magyar naxos csiszoló és koronggyár r.-t.	50.000
Tejgazdasági vállalat r.-t.	445.000
Haltényező r.-t.	600.000
Összesen	3.285.000

Irodalommal, művészettel, grafikai és sokszorosító iparral foglalkozó következő új vállalatok alakultak:

Országos monográfiai r. t.	60.000
Mozgófénykép r. t.	30.000
Geléri és Székely nyomdai r. t.	120.000
Összesen	210.000

Szanasztoriumokkal, fürdővel, kereskedelemmel és egyéb iparágakkal foglalkozó új vállalatok:

Agrikola liszt és takarmánykiviteli r. t.	100.000
Automobil kereskedelmi r. t.	600.000
Szt. Margitszigeti gyógyfürdők r. t.	300.000
Nyermemény r. t.	1.000.000
Magyar könyvkereskedő r. t.	70.000
Tengerparti munkásnyelvtanok r. t.	250.000
Magyar utazási vállalat r. t.	20.000
Friedmann cipőgyár r. t.	200.000
Terna élelmiszer nagykereskedő r.-t.	1.500.000
Összesen	4.040.000

Ugy a tőke nagysága, mint közgazdasági jelentőség szempontjából e vállalatok nagy részét meghaladják a közlekedési vállalatok, amelyek az első félévben alakultak.

Atlantika tengerhajós r. t.	4.000.000
Nagykároly-mátészalka-csapi h. é. v. r. t.	6.580.400
Rózsahegy-korintczai h. é. vasut	1.967.800
Eger-putnoki h. é. vasut	9.600.000
Kőbányai iparvasut r. t.	75.000
Összesen	22.223.200

Az új alapításokat meghaladják a tőkezeszaporítások, amelyek közül igen élénk volt a tevékenység. Az első félévben a következő budapesti pénzintézetek emelték fel a tőkéjüket:

	koronáról	koronára
Magyar általános hitelbank	34.000.000	36.000.000
Hazai bank r. t.	15.000.000	20.000.000
Bpest-erzsébetvárosi tkp.	2.000.000	4.000.000
Bpesti bank r. t.	1.000.000	1.500.000
Bpesti giró és pénztárgyűjtő	1.000.000	1.500.000
Bpest-józsefvárosi bank és tkp. r. t.	500.000	1.000.000
Gaedicke r. t.	200.000	1.000.000
Járadékhitelbank r. t.	600.000	400.000
Központi kereskedelmi és iparbank r. t.	2.000.000	5.000.000
Magyar általános takarékpénztár	12.000.000	16.000.000
Magyar fakereskedők hitelintézete	1.000.000	2.000.000
Magyar kereskedelmi hitelbank	2.000.000	3.500.000
Unió bank r. t.	100.000	250.000
Tisztviselők takarékpénztára	100.000	500.000
Összesen	71.500.000	116.650.000

Az egyéb részvényvállalatok tőkefelemelése a következők voltak az első félévben:

	koronáról	koronára
Általános magnezit r.-t.	700.000	900.000
Általános ásványolajipar r.-t.	1.500.000	2.000.000
Budapesti villamos városi vasut r.-t.	14.000.000	21.250.000
Egy. acetylén világítási r.-t.	200.000	500.000
Franklin-társulat	2.442.000	3.052.500
Goldberger Sán. T. és fia r.-t.	4.000.000	5.000.000
Hunnia magy. géptömítő-anyag-gyár r.-t.	20.000	100.000
István téglagyár r.-t.	525.000	825.000
Kartonnyomó-ípar és textilkeresk. r. t.	5.000.000	7.000.000
Klotild első magyar vegyipar r. t.	2.250.000	5.000.000
Kőbányai polg. serfőző r. t.	4.000.000	5.000.000
Könyves Kálmán műkiadó részvénytársaság	600.000	1.000.000
Magnezitipar és bányászati részvénytársaság	600.000	2.000.000
Magyar cukoripar r. t.	230.000	350.000
Magyar gázizzófény r. t.	600.000	1.000.000
Magyar keret- és léczgyár részvénytársaság	100.000	250.000
Magyar keleti tengerhajózási r. t.	2.200.000	4.200.000
Magyar ruggyantaáru-gyár részvénytársaság	1.600.000	2.500.000
Magyar textilipar r. t.	6.000.000	10.000.000
Phönix irodalmi r. t.	100.000	200.000
Salgótarjáni kőszénbánya r. t.	14.000.000	18.000.000
Szlovóniai erdőipar r. t.	250.000	2.250.000
Ujlaki téglá- és mészegető	3.900.000	5.460.000
Urkkány-zsilvölgyi magyar kőszénbánya r. t.	6.000.000	9.000.000
Összesen	70.817.000	106.627.500

Összegezve az első félév alapításait és tőkezeszaporításait, a következő eredményeket kaptuk:

Uj alapítások a fővárosban	57.938.200
Tőkezeszaporítások a fővárosban	80.960.500
Összesen	138.898.700

Uj életbiztosító társaság. Az Egyetértés már régebben megírta, hogy több országgyűlési képviselő kezdeményezésére új biztosítótársaság van alakulóban. Most arról értesülünk, hogy az életbiztosítótársaság Belföldi életbiztosító részvénytársaság cég alatt 1.500.000 korona alaptőkével alakul meg. Az alapítók között vannak Barcsay Andor és Beck Lajos országgyűlési képviselők. Az új biztosító társaság vezérigazgatójává Dárdai Edét a Standard életbiztosító társaság főtisztviselőjét öhajják megnyerni. Elnökül — amint annak idején jelentettük — gróf Eszterházy Pál van kiszemelve.

Uj vidéki pénztézetek. Beregsárréti Beregsárréti takarékpénztár r. t. cimen új pénztézet alakult meg 50.000 korona tőkével (500 drb. részvény á 100 korona). — A Néptakarékpenztár r. t., mely a horvátországi Samobor községben 200.000 korona alaptőkével (20.000 drb. 100 koronás részvény) alapított, a napokban tartotta alakuló közgyűlését.

Két vidéki fuzionált pénztézet alaptőkeemelése. Nemrégiben megírtuk, hogy a szabadkai Közgazdasági bank r.-t. és a Délvidéki általános takarékpénztár r.-t. fuzionálnak. A fuzió alkalmával egy millió korona alaptőkével rendelkező Közgazdasági bank r.-t. és a 400.000 korona alaptőkéjű Délvidéki általános takarékpénztár egybeolvadva, az új intézet „Egyesült délvidéki általános takarékpénztár és közgazdasági bank r.-t. cég” alatt kezdte meg működését, 1.400.000 korona tőkével. Az új intézet, — amint értesülünk, — most alaptőkeemelésre készül és pedig olyan módon, hogy 1.000.000 korona névértékű új részvény kerülne kibocsátásra. Az új kibocsátásból 600.000 korona a tartalékhoz csatoltnak, s így az intézet alaptőkéje 1.800.000 korona lenne. Az igazgatóság a napokban tárgyalta tőkeemelésre vonatkozó javaslatát, mely legközelebb a közgyűlési jóváhagyás alá kerül.

A Dunagőzhajózási Társaság forgalma. A Dunagőzhajózási Társaság bevétele hó június 1-től 30-ig ez évben 1.861.194 korona volt, míg múlt év ugyanezen időszakában 1.405.801 korona. Bevétele a hajózás kezdetétől május végéig ez évben 5.430.826 korona volt, múlt évben 4.425.948 korona. Bevételei többlete ez évben már június 30-áig 1.460.278 korona volt.

Erőirtás. Az egykori báró Bánffy-féle hitbizományhoz tartozó karaszteleki 500 katasztrális hold területű erdőt, amely kizárólag tölgyfából áll — mint értesülünk — kiirtják. Az irtási jogot egy bécsi cég vette meg 500.000 koronáért. Három évre tervezik az irtási munkát s azután parcellázzák a területet.

Hajlított fabutorgyárosok trösztje. Már régebben megírtuk, hogy a Magyar Általános Hitelbank és az Osztrák Hitelintézet tíz osztrák és magyar hajlított fabutorgyárt két vállalatba fogja egyesíteni. A két vállalatnak megalakulását azonban az osztrák hosszadalmas engedélyezési tárgyalás akadályozta. Most végre az osztrák belügyminiszter a kereskedelmi és pénzügyi miniszterek hozzájárulásával megadta az engedélyt arra, hogy az egyesült osztrák hajlított fabutorgyárosok „Egyesült osztrák hajlított butorgyárak részvénytársaság” cím alatt 4 millió korona alaptőkével megalakuljon. Ebből a 4 millióból 2.500.000 koronát a megvásárolt Weil, Maucksch, Loewenthal, Jawarek, Lázár, Flaschner, Tilzer és Hoffmann-féle gyárak csoportja képvisel, míg 1.900.000 korona készpénzben fizetendő be. Az osztrák vállalat megalakulása után már semmi akadályja sincs annak, hogy a magyar vállalat is megalakuljon! Ez a vállalat Egyesült magyar hajlított fabutorgyár részvénytársaság cím alatt fog megalakulni. A két vállalat, a magyar és az osztrák, 30 évre szerződéses viszonyba lépnek egymással és az üzleteredmények évenként a befizetett tőke arányában egyenlítőre osztják ki. Az ily módon egyesült osztrák és magyar gyárakon kívül még három, bár legnagyobb vállalat marad önállóan és pedig a Thonet Testvérek, a Kohn Jakab és József, va-

lamint G. Fischels Sohn. Egy a három vállalat, melyek közül az első kettőnek Magyarországon is vannak gyártelepei, továbbra is megmarad az önállóságában, de kartel-viszonyba lépnek a két új vállalattal.

A sütőipari kiállítás bezárása. Ma rekesztik be a nemzetközi sütőipari kiállítást. A záróünnepség este lesz, amikor is bankettet rendez a kiállítás vezetősége, a kiállítók és a kiállítás iránt érdeklődők tiszteletére. A kiállítást, amely hat hétig volt nyitva és hatvanezer ember látogatta, anyagi siker nem, de annál nagyobb erkölcsi siker koronázta. Dániából, Svédországból, Norvégiából, Orosz- és Franciaországból a magyar gépgyárak nagy rendeléseket kaptak s a kiállítás megnyitása óta számos pékipari célokat szolgáló gépet szállítottak is. Kivitték külföldre a magyar süteményformákat, megtanulták a magyarok kenyérfőzési módját, kivitték a burgonya-hengerlisztet és a tejpórt. Mind a kettő magyar találmány. A külföldi vendégek nagy elragadtatással nyilatkoztak a kiállításról, amelynek rendezése körül Gelléri Mór kir. tanácsos, az Országos Iparegyesület igazgatója hervadhatlan érdemeket szerzett.

A brüsszeli cukorkonvenczió. A brüsszeli nemzetközi cukoregyezmény ügyében az elmúlt héten alig történt újabb fordulat. Az egyezményben levő államok ugyszólván egyhangulag megállapodtak abban, hogy Angliának a konvenczióban való bentmaradása végett némi engedményt föltétlenül adni kell. Most derült ki annak a titka is, hogy Oroszország, mely annak idején nem járult hozzá az egyezményhez, miért mutat újabb hajlandóságot arra, hogy a nemzetközi konvenczió belépjen. Amióta Svájc csatlakozott a cukoregyezményhez, Oroszország cukortermékeivel teljesen kiszorult Svájcra. Svájc ugyanis nem termel cukrot, de a nagy vásárlási képességgel rendelkező svájci nép számottevő fogyasztó; ugyszintén a cukrot feldolgozó iparok is igen nagy mennyiségű cukrot fogyasztanak. Oroszország a svájci cukorpiacra leghatalmasabb versenytársunk volt, de amióta Svájc a nemzetközi cukoregyezményt aláírta, Oroszország cukortermékei teljesen kiszorultak a svájci piacra. Ennek természetesen a magyar és osztrák cukortermelés látta hasznát, mert Svájc a brüsszeli egyezmény 3. pontja értelmében tiltó vámokkal sújtotta az orosz cukrot. Ez az oka, hogy Oroszország a nemzetközi cukorkonvenczióba való belépésre határozta el magát.

Viszálykodás egy gyáralapítás körül. Ismeretes az, hogy a kereskedelemügyi miniszter egy zimonyi vállalkozónak engedélyt adott arra, hogy Fiumében halkonzervgyárt és ezzel kapcsolatban hűtőházat és halcsarnokot létesíthessen és a vállalatnak államsegélyt is helyezett kilátásba. Mikor ez az engedély nyilvánosságra jutott, egy másik halászati társaság is folyamodott a miniszterhez egy halkonzervgyárnak Czirkenicán való létesítése és támogatása iránt. Ez utóbbi vállalat ügyét a minisztériumban még nem intézték el s ezért Supiló lapja, a Fiumében megjelenő Novi List részrehajlósággal vádolta a kormányt, amiért a fiumei vállalkozónak az engedélyt már kiadta, míg a czirkenicai még nem. Erre nézve ma félhivatalos helyről a következőket jelentik:

A kereskedelmi kormány előtt két ajánlat volt halkonzervgyár létesítése és támogatása tárgyában. Az egyik egy fiumei cég, a másik egy czirkenicai, mindkettő teljesen megbízható. A minisztérium úgy, mint minden nagyobb segélyezési ügyet, ezeket is az országos ipartanács állandó bizottsága elé utasította, mely foglalkozott mindkét ajánlattal. A fiumei ajánlat minden nehézség nélkül elintézhető volt, ellenben a czirkenicai ajánlat, jóllehet a kereskedelmi minisztérium a legmelegebb rokonszenvvel kísérelte azt és tekintettel az ajánlattevő személyére, készséggel lenne hajlandó a legmesszebbmenő anyagi támogatásban részesíteni a vállalatot, azonban ez nem juthatott még eddig az érdemleges tárgyalás stádiumába, minthogy a tengeri halászati kérdésben a magyar kormány és a horvát-szlavon országos kormány között már hosszabb idő óta elvi jelentőségű nézeteltérések vannak, melyek elintézése nélkül a jelen ügy sem tárgyalható. Amint azonban az elvi ellentét elintézve lesznek, a kormány késedelem nélkül hajlandó a szóbanforgó vállalat ügyét elintézni.

Akció a székelyipar fellendítése érdekében. A kereskedelemügyi minisztérium felhívja a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarát és a marosvásárhelyi ipari szakiskola igazgatóságát, hogy tegyenek javaslatot a székely kisiparosok támogatására és a tanoncoképzés fejlesztése tárgyában, amennyiben ezt az ügyet az ő javaslataik figyelembevételével kívánja a kormány a székelyföldön rendezni. A kamara a napokban tartott közgyűlést **Tauszik B. Hugó** kir. tanácsos elnöklésével, amelyen foglalkoztak a kereskedelemügyi minisztériumhoz ebben a tárgyban intézendő felterjesztéssel. A közgyűlés felterjesztést intézett továbbá a kormányhoz az iránt, hogy a karácsonyt és újévet megelőző vasárnapokon a munkaszünet felfüggesztessék, de viszont a többi vasárnapokon teljes munkaszünet állapítsák meg. Állást foglal továbbá a kamara közgyűlése a székelyföldi munkások más helyre való szállítása ellen és e tárgyban feliratot intézett a földmivelésügyi minisztériumhoz.

Munkások visszavándorlása. Illetékes helyről közölték a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségével, hogy 15 Magyarországból Romániába kivándorolt magyar munkás hajlandó a hazába visszatérni, ha valamely magyar iparvállalatnál alkalmazást nyernek. Az illetők között nyolc kovács, öt keresek és két asztalos van. Érdeklődő munkaadók a szövetség irodájában (V., Zrinyi-utca 1.) felvilágosítást nyerhetnek.

A „Szloga” közgyűlése. A szerencsétlen véget ért **Eremits** bankjának, a **Szloga takaré- és hitel-szövetkezetnek** ma volt a rendkívüli közgyűlése, hol a tagok a vezetőség eljárását szóváltették. Ez a szövetkezet az utóbbi időkben sokat hallatott magáról s az elégedetlen tagok az ügyek megvizsgálására rendkívüli közgyűlést hívtak egybe. A rendkívüli közgyűlésről — mely csendes lefolyású volt — tudósításunk ez:

A rendkívüli közgyűlésen **Kovács Áron** igazgatósági tag elnököl, aki a szövetkezeti gyűlés napirendjét ismertette szerb nyelven. A jegyzői tisztet dr. **Jeftics Boldizsár** látta el, aki ismertetőn a „Szloga” történetét, elmondta, hogy **Eremits** halála után a szövetkezet ügyvezető-igazgatója, dr. **Mihajlovits Miklós** megjelent **Bogoszavljovits Lázár** lakásán, ahol a könyveket olyan célból kérte magához, hogy azokat átrevideálja. Magához vette a pénztári készletet és irásiban kötelezte magát, hogy tizenhárom nap múlva visszaszámoltatja azt. Az igazgató azonban mind a mai napig nem váltotta be írásbeli ígéretét. Az igazgatóság több ízben követelte a számadást, de ez irányban az igazgató részéről nem történt semmi. A törvényszékhez beadott panaszra az a válasz jött, hogy ez az intézet belső ügye, intézze el maga az intézet. Kéri tehát a közgyűlést, hogy intézze el szavazatával az ügyet: maradjon minden a régiében, vagy mozdítsassék-e el **Mihajlovits** állásából. A közgyűlés döntése előtt dr. **Mihajlovits** igazgató kért szót. Kikérte magának azt a hangot, amelyet vele szemben használnak. A gyűlésnek kimaradásáért az igazgatósági tagokat okozza, akik hanyagok voltak. Felmutatja a szövetkezet tulajdonát képező könyveket és váltókat. Az utóbbiak sem nem ovatoltattak, sem nem pereltettek. Kijelenti, hogy meghurcolóit törvény elé állítja. A közgyűlés erre tizenhárom szavazattal (kettő nem szavazott), elhatározta dr. **Mihajlovits** elmozdítását. Egyben felhívták, hogy a szövetkezeti leltárt 14 napon belül átszámoltassa a törvényszéknek. Ha ez elmaradna, akkor a hatóság közbenjárását veszik igénybe. Ügyvezető-igazgató lett **Mannó Zissy Manó**. A tisztikar többi tagjai a régiék maradtak.

A szeszgyárvezetői tanfolyam. A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete által rendezett szeszgyárvezetői tanfolyam vizsgálatát tegnap és tegnapelőtt tartották meg a Jézsefműgyetemen. A tanfolyam 19 hallgatója közül 15 sikerrel tette le a vizsgálatot.

A mohács—pécsi vasút forgalma. A mohács—pécsi vasút bevétele 1907. június 1-től 30-áig 107.010 korona volt, 1906. ugyanezen időszakában 119.430 korona. Január 1-től május végéig az évben 570.637 korona forgalma volt, a múlt év ugyanezen szakában 668.513 korona.

Miniszeri szakközégek és gazdasági egyesületek. Régi panasza a vármegyei gazdasági egyesületeknek, hogy a földmivelésügyi minisztérium vidéki szakközégeinek közreműködését a felszínre vergődő gazdasági gyakorlati kérdések elintézésénél nehezen vehetik igénybe. A Komárom vármegyei gazdasági egyesület felterjesztést intézett a földmivelésügyi miniszterhez s kérte, hogy szakközégeit utasítsa, miszerint azok a vidéki gazdasági egyesületekkel keressék a szorosabb kapcsolatot s az egyesületek ülésein és értekezletein kellő buzgalommal vegyenek részt. Ezt a felterjesztést támogatja most az **OMGE** is, mely ma feliratot intézett a miniszterhez, kifejtve, hogy a vidéki szakközégek

működése csak akkor felelhet meg igazán a céljának, ha a szakközégek a vármegyei gazdasági egyesületekkel, mint a gazdaközönség véleményére letéteményeseivel a szükséges kapcsolatot kerrik és fentartják, gyakorlati kérdésekben mindenkor rendelkezésre állanak.

A Déli vaspályatársaság üzleteredményei. A Déli vaspályatársaság most tette közzé az elmúlt évi üzleteredményeiről szóló kimutatását és közgyűlése határozatait. A terjedelmes kötetben az évi jelentésben felül egy a forgalom növekedéséről, a teheráru és személyforgalom eredményeiről is részletesen beszámol az igazgatóság. A forgalom növekedése s egyes vonalak teljesítő képességének és üzembiztonságának fokozása céljából nagyobb befektetések szükségére merült fel s e czímen az elmúlt évben a társaság az összes hálózatra 4.655.932 kor.-át fordított. A Déli vasút összes hálózatának üzemi bevételei, beleértve az osztrák és magyar hálózatot, továbbá a mindkét területen bérlet hálózatot és a helyi érdekű vasutak forgalmát is, az 1906. évben 141.017.912 koronát, az üzemkiadások pedig 71.060.196 koronát tettek ki. A teheráruforgalom bevételi eredményei rendkívül kedvezők voltak. Az emelkedés főképpen az általános ipari fellendülésnek és a külföldi kereskedelem élénkebb fejlődésének tulajdonítandó. A teheráruforgalom további fejlődését az alpesi vasutak versenye némiképp ellensúlyozta.

A Fonclére biztosító forgalma. Ez év első felében a Fonclére Pesti biztosító intézet életbiztosítási osztályánál 2606 ajánlat 11.009.903 korona biztosítási tőkére és 9006 korona 90 fillér járadékra nyújtott be; 2296 kötvény 9.522.661 korona tőkére és 15.006 korona 90 fillér járadékról állított ki. A díjbevétel 2.251.145 koronára rug. Halál esetet 147 jelentetett 689.454 korona összegről. Egyszermind utalunk ama különös kedvezményekre, melyeket ezen hazai intézet (alapítva 1864-ben 3 millió korona részvénytőkével, nyereség és díjtartalékai és évi bevételei körülbelül 42 millió korona) az életbiztosításnál nyújt. 1. Hadbiztosítást díjpótlék nélkül 20.000 korona határig biztosított tőke feléről a közös hadsereg és honvédség, 30.000 korona erejéig a népfelkelők védkötelezettjeire nézve. (Hivatásszerű katonáknak mérsékelt díjpótlék mellett.) 2. A föltételek értelmében a biztosítás érvényének megtámadhatatlansága még az esetben is, ha a biztosított párba vagy öngyilkosság folytán halt volna el, vagy ha utólag kitűnnék, hogy a biztosított a biztosítás alapjául szolgáló ajánlatban lényeges körülményre nézve tévedett. 3. 1, 3 vagy 5 évi nyereségfelosztással egybekötött biztosításokat eszközöl. 4. A biztosításnak 3 évi fennállása után a biztosításra jutányos feltételek mellett a) kölcsönt ad, vagy azt b) visszavásárolja, vagy c) minden további díj-fizetés nélkül kilétezési biztosításoknál tőkésítést eszközöl anélkül, hogy a félnek utóbbiért folyamodnia kellene.

Villamos közúti vasutak 1905. évben. Magyarországon az elektromos üzemű közúti vasutak vonalhossza 1905-ben 1736 km.-ről 1802 km.-re szaporodott. Az összes magyar közúti vasutak hossza 1905-ben 2977 km. volt s azokból 64% volt elektromos üzemű. Az egyes villamos vasutak vonalhossza a következő: Budapesti Közúti 663 km., Budapest Városi 408 km., Budapesti földalatti 37 km., Budapest—Újpest—Rákospalotai 127 km., Budapest vidéki 68 km., fiemei 44 km., miskolci 73 km., nagyszombati 24 km., pozsonyi 8 km., soproni 46 km., szabadkai 10 km., szombathelyi 3 km. és temesvári 102 kilométer.

Mezőgazdasági értéktőzsdén. A mai szabályozásnál a következő díjtételeket fizették: Magyar Hitelbank részvényért 1 koronától 1.70 fillérig, Magyar Jeltalóbank részvényért 80 fillértől 1.10 fillérig, Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank részvényért 50—80 fillérig, Hazai Bank részvényért 35—50 fillérig, Rimamurányi vasúti részvényért 1 korona 10 fillértől 1.40 fillérig, Városi villamos vasút részvényért 40—65 fillérig, Közúti vaspálya részvényért 1 korona 05 fillértől 1.50 fillérig.

Az idei gyapju-aukczió eredménye. Az idei gyapju-aukczió első napján a kínált 5100 zsák gyapju közül elkelt 3400. A mosott nemes merinó gyapjak közül gróf Károlyi István nagykarolyi uradalmi 63 zsák 620 koronán, a gróf Somsich Adolf kivadai 69 zsák 488 koronán kelt métermázsánként. A fésűs gyapjak közül gróf Almásy Dénes sarkadi uradalmi 161 zsákja és gyulavári uradalmi 116 zsákja 360 koronán kelt el, Tallian Béla törökkanizsai uradalmi 26 zsákja 362 koronán, de a legnagyobb rekordot gróf Berchtold Richárd és gróf Károlyi Gyula aradmcasai uradalmi érték, melyek gyapját a Regenhart-czég 350, illetve 446 koronán szerezte meg. A zsirban nyírt gyapjak közül különösen élénk volt a verseny a mezőhegyesi ménes-uradalom fésűs-gyapju iránt, melyből 88 zsákot 180.89-et 182 koronán vásárolt a budapesti Diamant-czég. Gróf Károlyi László derekegyházi 149 zsák gyapju élénk verseny után 176 koronán kelt el, a riölki apátság margittai uradalmi 9 és gróf Károlyi Mihály debrői uradalmi 64 zsák 156 koronán kelték. Fülöp Ferencz zon-

dazugi gyapja 154, gróf Almásy Pál pusztanagytényői 152 koronán cserélt gazdát, míg gróf Almásy Pál pusztagyulai 27 zsák fésűs gyapját 162 koronájával vette meg a nagyenyedi feyház, mely gróf Károlyi Gyula örökösének karolyi 65 zsák fésűs gyapjáért 158 koronát ígért. A gödöllői uradalmi kerepesi gazdaságbeli fésűs gyapjut Diamant pesti czég 170 koronán, a galgamácsai szövetgyapjut a brünni Offermann 150 koronán vásárolta, míg a rosszuul hozott bábolnai szövetgyapju tulságos magas magánlimit következtében eladatlan maradt. A zsirban nyírt nemes posztó-merinó gyapjakért a legmagasabb árt érte az árpádalmi 135 zsák, mely 162 koronán kelt. Feltűnést keltett, hogy a mostanság általában elhanyagolt cigája gyapjuért a fogarasi ménesbirtok métermázsánként 186 koronát kapott, Silingyia 142-öt. Báránygyapju csak néhány zsák került eladásra, a nagyhorcsöki 4 zsák zsirban nyírt báránygyapjut a Böhm-testvérek kalapgyáros-czég 148 koronával vásárolta, a pusztateremi 2 zsákot a Wertheimer-czég 142 koronával. A keresztezett gyapjak közül a csurgói zsirban nyírt angol keresztezett gyapjuért 160 koronát fizetett Wertheimer, Kurio métermázsánként. Egy zsák árpádalmi keresztezett gyapjuéért oly élénken kínáltak, hogy csak hosszadalmas huzta után szerzhette meg Hochgesang berlini kereskedő 172 koronán. A második napon a kiállított 5400 zsákból 2600 elkelt.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonátözsde.

Ellentétben a szombat délutáni nyugodtabb hangulattal, a folyton tartó és országos jellegű eső hatása alatt ma szilárdabb irányzatra volt kilitás. Több helybeli nagyobb czég haszonbonyolítása következtében kezdetben szilárdulás után a hangulat nyugodtabbra fordult és októberi buza egész 11.25 koronáig hanyatlott. Délután ismét eszközölt véleményvásárlások befolyása következtében a hangulat kellemesebbre fordult és egyenlegként az októberi buza alig változott. A buza után ma a csekély üzleti forgalom főtárgyát az új tengeri képezte, melyre a csapadék jótékony hatással volt, ami az árban kifejezést is talált, mert a szombati zárathoz viszonyítva 24 fillérrel olcsóbb. A búzára nézve a tartós esőzés csak annyiból káros, hogy késlelteti az aratási és cséplési munkálatokat, valamint a minőség is szenved.

Készbuza clég jó kínálat és megfelelő vételkedv mellett ma tartott irányzatu volt. Elkelt mintegy 23.000 q változatlan áron. Legdrágábban 11.80 koronán tiszavidéki 20q q 80 q és legolcsóbban 10.60 koronán bajai 2320 q 75 q buza adódott el. Rozs gyenge forgalom mellett tartott. Budapesti paritásra 8.35—8.45 koronáig jegyzünk. Árpa tartott, zab nem változott és tengeri ártartó.

Határidők gyenge forgalom mellett kezdetben szilárdak, utóbb nyugodtabbak voltak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 81 kg. 23.60 korona, 125 mm. 81 kg. 23.60 korona, 100 mm. 80 kg. 23.40 korona, 100 mm. 80 kg. 23.40 korona, 600 mm. 80 kg. 23.40 korona, 800 mm. 79 kg. 23.40 korona, 200 mm. 79 kg. 23.20 korona, 100 mm. 79 kg. 23.20 korona, 100 mm. 79 kg. 23.10 korona, 100 mm. 79 kg. 23.10 korona, 200 mm. 79 kg. 23.10 korona, 250 mm. 78 kg. 22.70 korona, 200 mm. 77 kg. 22.20 korona, felső.
Pestvidéki: 300 mm. 79 kg. 23 korona.
Bajai: 2320 mm. 75 kg. 21.20 korona.
Szarvasi: 1000 mm. 80 kg. 23.70 korona, 2130 mm. 79.5 kg. 23.60 korona.
Dunai: 100 mm. 76 kg. 22 korona.
Hódmezővásárhelyi: 1500 mm. 80 kg. 23.40 korona, 402z mm. 79 kg. 23.40 korona.
Fejérmegyei: 200 mm. 78 kg. 22.70 korona, 800 mm. 76 kg. 22.25 korona.
Raktár: 4100 mm. 77 kg. 22.50 korona.
Ropce: 300 mm. 33.80 korona, kpf. par.
Rozs: 1000 mm. 16.95 korona, kpf., 100 mm. 16.75 korona, kpf. 100 mm. 16.60 korona, kpf. par.
Zab: 100 mm. 16.35 korona, kpf., 100 mm. 16.30 korona, kpf., 100 mm. 16.20 korona, kpf.

100 mm 16.10 korona, kpf. 100 mm. 16.10 korona kpf.

T. árpa (uj): 100 mm. 13.80 korona, kpf.
Az árak 100 kg.-kint koronaértékben értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1907. július 12-től július 14-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza	31291	—
Rozs	698	2494
Árpa	—	—
Zab	2162	—
Tengeri	4800	12555
Liszt	20	17165
Korpa	200	4549

A határidőpiacra kötetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza októberre 11.36, 11.39, 11.31, 11.37, 11.27.
Rozs októberre 8.80, 8.78, 8.84, 8.80.
Zab októberre 8.12, 8.06, 8.—
Tengeri augusztusra 6.11, 6.09.
Tengeri 1908. májusra 6.28, 6.15, 6.18, 6.14.

Déli 1 órakor zárulnak:

Buza októberre	—	—	11.26—11.27
Rozs októberre	—	—	8.79—8.80
Zab októberre	—	—	8.01—8.02
Tengeri augusztusra	—	—	6.09—6.10
Tengeri 1908. májusra	—	—	6.14—6.15

Délutáni forgalom.

Délután élénkebb irányzat fejlődött ki, minek következtében az árak megerősödtek.

4 óra 30 perczkor záródnak:

októberi buza	11.31—11.32
októberi rozs	8.82—8.83
októberi zab	8.—8.01
auguszt. tengeri	6.10—6.11
májusi tengeri	6.16—6.17

Terménytőzsde.

Szeszűzlet.

Az Első Alföldi Cegnacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméten, budapesti központi irodájának V., Mérleg-u. 11. számú üzleti jelentése:

Budapesti zárlatjegyzés:

	Nagyban	kicsinyben
	koronákban	
Finomított szesz adózva	162.—	167.—
" " adózatlan	62.—	66.—
Élesztőszesz adózva	—	—
" " adózatlanul	—	—
Nyersszesz adózva	159.—	162.—
Denaturált szesz	50.—	51.—

A szeszárak egyelőre tartósak, változás nem jelezhető.

Értéktőzsde.

A kiegyezési tárgyalásokról szóló hivatalos jelentést kedvezően fogadta a börze és eleinte barátságos hangulat uralkodott. Mindazonáltal a forgalom igen nehézkesen bonyolítottatott le, mert a vevők és az eladók egyaránt, várva a külföldi piacok jelentéseit, tartózkodóan viselkedtek. Délben berlini vásárlásokra megelégnél némileg az üzlet és főleg osztrák-magyar államvasuti részvények képeztek nagyobb kereslet tárgyát, úgy, hogy árfolyamuk 663.50-ig 3 koronával emelkedett, a többi értékek ellenben el voltak hanyagolva és naggyobbára névlegesen jegyeznek. A helyi értékek piacán szintén naggyobbfoku üzlettelenség uralkodott tartott árfolyamok szerint. Magyar Jelzálogbank és Magyar Kereskedelmi r.-t. magasabb árfolyamon kerültek ki a forgalomból. A tőzsde ma a medió-ellátásával foglalkozott, mely drágább tételek, 6 százalékkal mellett, de simán ment végbe.

Előzőzsde.

Kötettek: Osztrák hitelrészvény 655.75—655.—
Magyar hitelbank 757.75—758.75, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank —, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. —, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 146.75—146.—, Rimamurányi vasut —, Magyar koronajáradék —, Közuti vasut —, Városi villamos vasut —, Orosz járadék —, 3 szá-

zalékos jelzálogsorsjegy —, Hazai bank —.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 655.50—656.—, Magyar hitelbank 758.50—759.—, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 494.—495.—, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 481.—481.50, Osztrák-magyar államvasut 660.50—661.—, Déli vasut 146.—146.50, Rimamurányi vasut 544.—544.50, Magyar koronajáradék 93.10—93.15, Magyar aranyjáradék 111.—111.50, Közuti vasut 544.—545.—, Városi villamos vasut 290.50—291.—.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde berlini vásárlásokra kedvező maradt.

Kötettek: Osztrák hitelrészvény 655.50—655.75, Magyar hitelbank 757.50—758.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 495.—, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. —, Osztrák-magyar államvasut 660.75—663.25, Déli vasut 145.25—, Rimamurányi vasut 543.—, Magyar koronajáradék 93.20—93.25, Magyar aranyjáradék —, Közuti vasut —, Városi villamos vasut —, Orosz járadék —, Hazai bank —.

Helyi értékekben kötetett: Magyar kereskedelmi r.-t. 620.—, Convertált sorsjegy 143.—.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 655.50—656.—, Magyar hitelbank 758.25—758.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 495.—495.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 482.50—483.—, Osztrák-magyar államvasut 663.—663.50, Déli vasut 145.50—146.—, Rimamurányi vasut 543.—543.50, Magyar koronajáradék 93.10—93.15, Közuti vasut 545.—546.—, Városi villamos vasut 290.50—291.—.

Prémium-üzlet: Díjbiztosítások osztrák hitelben holnapra 4—12, nyolcz napra 8—10 K. Julius végére 12—14 K.

Utőzőzsde.

Az utőzőzsde kissé elgyengült.

Kötettek: Osztrák hitelrészvény 655.—655.50, Magyar hitelbank 758.—758.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank —, Magyar jelzálog-hitelbank II kib. —, Osztr.-m. államvasut 662.50—, Déli vasut —, Rimamur. vasut —, Magy. koronajáradék —, Magy. aranyjár. —, Közuti vasut —, Városi villamos vill. —.

3 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 655.—655.50, Magyar hitelbank 758.—758.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 495.—495.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 482.50—483.—, Osztrák-magyar államvasut 662.—662.50, Déli vasut 145.50—146.—, Rimamurányi vasut 543.—543.50, Magyar koronajáradék 93.20—93.25, Magyar aranyjáradék 111.—111.25, Közuti vasut 545.—545.50, Városi villamos vasut 290.50—291.—.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, július 15. (Az Egyetértés távirata.)
Buza: Tiszavidéki 11.90—12.40, bánáti 11.35—11.90, mosoni és győrvideki —, K. tótfelvidéki és csepeli 11.05—11.40, marchfeldi 10.50—10.80 K.
Rozs: Tótfelvidéki 8.80—9.— K. csepel-szigeti —, pestmegyei 8.90—9.15, különféle magyar 8.75—8.95, osztrák 8.60—8.85 K.
Árpa: 7.20—7.60, déli vasuti —, tiszavidéki — K.
Magyar tengeri: 6.55—6.80. K. cinquantin — K.
Magyar közepes zab: 8.50—8.75 K. elsőrendű —, válogatott — K.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, július 15. A kiegyezési tárgyalások befejezése és a külföldi tőzsdéről érkező kedvező hírek jó hatással voltak a tőzsde lángha irányzatára. Az árfolyamok emelkedtek. Naggyobb értékűsde mutatkozott, dacára az üzlettelenségnek, a lombardokban, magyar-osztrák bank értékekben és prágai vasutvekben. A kedvező irányzat az előzőzsde végéig tartott.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 655.50, Magyar hitel. 759.—, Allamvasut 660.—, Déli vasut 147.—, Alpési bányatársulat 594.50, Rimamurányi —, Májusi járadék 97.60, Magyar koronajár. 98.15, Orosz

érték —, Török sorsjegy —, Német márka 117.82, Prágai vasut —, Unio-bank —, Laenderbank —, Bankverein —, Elbavölgyi —, Angol bank —.
A déli tőzsde változatlan hangulatban nyílt meg.

Jegyzetek:

Osztrák hitel 656.—, Magyar hitel 759.—, Ländlerbank 433.—, Unio-bank 542.—, Allamvasut —, Anglo-bank 302.75, Bankverein —, Déli vasut —, Gözhajó —, Alpési bányarészvény 594.50, Májusi járadék 97.60, Magyar koronajáradék —, Török sorsjegy 85.—, Német márka 117.80, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 542.—, Orosz érték 83.—, Keleti vasutak —, Skoda —.

Bécs, július 15. (Osztrák értékek zárlata.)

4.2 százalékos papír-járadék 97.35, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.50, 1860-as sorsjegy 149.25, Osztrák hitelsorsjegy 422.—, Angol osztrák bankrészvény 303.—, Bécsi Bankverein 536.30, Osztrák-magyar bank 1815.—, Déli vasut 145.50, Dunagözhajózási társaság 1000.—, Dohány részvény 422.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.80, Osztrák Lloyd 454.—, 4.2 százal. ezüst járadék 97.45—97.60, Osztrák koronajáradék 97.60, 1864-es sorsjegy 250.—, Osztrák hitelintézeti részvény 654.25, Union-Bank 542.50, Osztrák Ländlerbank 432.50, Osztrák-magyar államvasut 661.—, Elbevolgyi vasut 423.—, Alpési részvény 595.—, 20 frankos 19.15, Londoni váltóár 240.87, Lipótkohó —, Töröksorsjegy 183.—, szilárd.

Bécs, július 15. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 111.10, Tiszai és szeg. köles. sorsjegy —, Magyar hitelbank részvény 758.75, Magyar leszámítoló és váltó részvény 491.—, Rimamurányi 542.50, Magyar czukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 423.—, Magyar koronajáradék 93.25, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 92.10, Magyar nyer.-k. sorsjegy 188.50, Kassa-Oderberg vasut részvény —, Magyar jelzálogbank —, M. keresk. bank 482.50.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, július 15. (Tőzsdejelentés.) A tegnapielőtti new-yorki tőzsde szilárd zárlatának hatása alatt ma megnyitáskor a hangulat valamivel barátságosabb volt. Baltimore és Kanada-értékek emelkedése kedvezően hatott az üzletre. Bankértékekben is jobb kereslet tapasztalható, főleg német és orosz bank örvendett barátságos megítélésnek. Bányarészek közül kohók 1/2—1%-ig terjedő emelkedéseket tüntettek fel. Gelsenkircheniek visszavásárlásokra emelkedtek. Hazai járadékok csendesekek, 902-es japániai valamivel javultak. Hajózási értékek csökkentek. Osztrák vasutak bécsi hírekre szilárdabb irányzatot tüntettek fel. Meridional-vssut és Prinz Heinrich vasut gyöngült. A második tőzsdeidő elején az üzlet legnagyobb részét nominális árjegyzések mellett megakadt. A harmadik tőzsdeidőben a forgalmat kifejezett gyöngeség jellemezte. Utimóértékek részben a megnyitási árfolyam alá csökkentek. Az üzleti csőnd által gyakorolt nyomás az egész forgalomban igen érethető volt. 3 1/2%-os német birodalmi kölcsön és 3%-os konzolok 0.20, 3%-os kölcsön 0.10%-kal emelkedett. A készpénzpiac ipari értékeinek irányzata nem egységes, részben gyöngék. Napi pénz médióval összefüggésben 5%.

Zárlatok jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék —, osztrák hitelrészvény 205.— Déli vasut 28.80, orosz bankjegyek 214.80, 4 százalékos orosz kölcsön 70.—, Disconto Commandit —, Dinamit-truszt —, Harpeni 194.20, Unifikált török járadék 95.—, 4.2 százalékos ezüst-járadék 97.40, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.20, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 141.—, Bécsi váltóár 84.85, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 188.—, Gelsenkircheni 190.75, Laurakohó 217.50. Üzlet-telen.

Frankfurt, (Zárlat.) július 15. 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.05, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.40, Osztrák hitelintézeti részvény 205.20, Osztrák-magyar államvasut 140.80, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.35, Bécsi Bankverein 134.50, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar kölcsön 76.50, 4.2 százalékos ezüstjáradék —, Osztrák koronajáradék 97.35, Magyar koronajáradék 93.95, Osztrák-magyar bank 129.60, Déli vasut részvény 28.00, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 848.16, Párisi váltóár 813.—, Union bankrészvény —, Alpési bányarészvény 283.—, szilárd.

Reggelizés előtt fél pohár Schmidhauser-féle radio activ Igmandi keserűviz az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi Alde-gyomorbetegségek és székzsorulásban szenvedőknek. Kapható mindenütt kis és nagy üvegekben. Készítési Központja

marka
avölgyi
nyilt
759.—
mvasut

Hamburg, (Zárlat) július 15. 4-2 százalékos ezüstjárdék 98.20, 1860. sorsjegy 151.50, Déli vasut 28.70, 4 százalékos Aranyjárdék 97.90, Osztrák hitelrészvény 205.—, Osztrák-magyar államvasut 140.50, Olasz járdék 102.90, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 93.20. nyugodt.
London, július 15. Angol consol —.
Páris, július 15. Nemzeti ünnepe miatt zárva.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, július 15-én. (Hivatalos tudósítás.) Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónként 400 kilogrammon felül) fillér. Közép (párónként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz (párónként 320 kilogrammon felüli sulyban) 133—134 fillér. Fiatal közép (párónként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 136—137 fillér. Könnyű (párónként 250 kgr-ig) 137—138 fillér. Szerbiai: Nehéz (párónként 260 kg felüli sulyban) — fillér. Közép (párónként 240—260 kilogramm sulyban) — fillér. Könnyű (párónként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér.

Sertésleltétel: 1907. évi július 13. napján volt készlet 38363 drb., 1907 július hó 14-én felhajtott 248 darab, 1907 július 14. napján elszállított 131 darab, 1907 július 15. napjára maradt készletben 38480 drb. A hízott sertésleltétel irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, július 15. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 168 darab sertés, 57 darab süldő, — darab malacz, összesen — darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Mai napi felhajtás 849 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 1017 darab sertés, 57 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 865 darab sertés, 8 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 152 darab sertés, 49 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirtsertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül 104—110 fillér, II. rendű 280 kg-tól 350 kgr-ig 132—138 fillér, ételsulylevonással

— fillér, fiatal nehéz, 300 kg-on felül 104—110 fillérig, ételsulylevonással — fillérig, fiatal közép 220 kg-tól 300 kg-ig — fillérig, korona, ételsulylevonással — fillérig, könnyű 220 kg-ig — korona ételsulylevonással 130—138 fillérig. — Belföldi süldő —108 korona. Horvát süldő 92—112 korona. A vásár irányzata élénk, az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Július 14. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Keller Aladár mátészalkai állami polgári iskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, Weber Ferencz soproni állami polgári iskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, Mocsári Malvin és Török Ilona újpesti állami polgári iskolai helyettes tanítónak ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, Tanlos János pozsonyi állami polgári iskolai helyettes tanítót és Laban Melánia pozsonyi állami polgári iskolai helyettes tanítót ugyanazon iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, illetve segédtanítónak, Trozner József okleveles tanítót a királylehotai állami elemi népiskolához rendes tanítónak; a második főudvarmester Petrowsky Károly I. oszt. udvari szertartási fogalmazót udvari szertartási titkárrá; az igazságügyminiszter dr. Zakariás Andor orvostudort, kolozsvári lakost, a IX. fizetési osztályba való sorozás mellett, a szamosújvári királyi országos fegyintézethez, egyelőre ideiglenes minőségben, orvossá; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a körösi adóhivatalhoz Andrasics János zágrábi adóhivatali tisztet adóhivatali ellenőrré végleges minőségben, a zágrábi adóhivatalhoz Stein Antal eszéki adóhivatali gyakornokot adóhivatali ellenőrré, a petrinjai adóhivatalhoz Vojnovics Sándor glinai adóhivatali adóhivatali ellenőrré és a glinai adóhivatalhoz Jurjevics István károlyvárosi adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségben adóhivatali tisztet, a galántai adóhivatalhoz Schléssinger Mór alsólendvai adóhivatali segédé és az alsólendvai adóhivatalhoz Schmidt Arnold zombolyai adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségben adóhivatali tisztet, a földmívelésügyi miniszter a vezetése alatt álló minisztérium, valamint az alárendelt hatóságok és intézetek segédhivatali tisztai személyzetének egyesített létszámába Komócsy Andor budapesti lakost ideiglenes minőségű fizetéstelen irodasegédítésként és a dévai pénzügyigazgatóság Mihályi Béla szászvárosi lakost a szászvárosi adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Plauder János hőmezvársárhelyi állami polgári iskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében az alsó-lendvai állami polgári iskolához, Bozán Péter és neje Bozán Péterné Molnár Klára szászsebesi és Tolvaly Géza és neje Tolvalyné Farkas Gabriella alvinczboreki állami elemi iskolai tanítókat, illetve tanítónőket pedig kölcsönösen áthelyezte.

Pályázatok. Ujváson (Gömör-Kishontm.) és Drávafokon (Somogy.) postamesteri állásra 3 hét; — a nagybányai járásbírósnál albirói és a győri fővármihatalnál fővámszedői állásra 2 hét alatt adandók be a pályázati kérvények.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for dates (July 13, 15) and locations (Duna, Tisza, etc.) with corresponding water level measurements in meters.

Felelős szerkesztő: PURJESZ LAJOS. Kiadótulajdonos: A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság. Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Table of market prices for various goods including wheat (Buza), other grains (Egyéb gabonaművek), Burgonya, and Faj, with prices listed in Pénz and Aru.

Table of market prices for various goods including bank shares (Bankok részvényei), Takarékpénztárak, Biztosító-társaságok, and Gőzmalmok, with prices listed in Pénz and Aru.

Table of market prices for various goods including bonds (Kassza-odert), Sorsjegyek, and Pénzmekek és váltók, with prices listed in Pénz and Aru.

Szerkesztői üzenetek.

Vidéki előfizető. Természetesen tartjuk, hogy féltve őrzi cremonai hegedűjét, s hogy azt idegen kezre bízni nem meri. Viszont bajos lesz azt eladni, ha sajnálja a felutazás költségeit, minthogy látatlanban senki se lesz hajlandó megvenni. Mégis csak el kell szánnia magát az ideutazásra. Azt tanácsoljuk, menjen el a Nemzeti Zenedébe, mutassa meg hegedűjét Jobbi Alajos igazgatónak, aki, mint elsőrendű szakértő, szívesen megbecsüli és az értékesítés körül is készséggel jár kezére.

Hazdasszony. A papagály halló- és beszélőszerve az összes állatok között az egyedüli, amely az emberi nyelvet utánozni képes. Ez érdekes dologra vonatkozó olyan kutatások eddig még nem történtek, melyektől elvárhatnánk annak precíz kimutatását, vajon milyen anatómiai elemek kívánatnak hát meg a beszélőképeség lényegéhez. A bajor tudományos akadémia végre megbízta dr. Denker erlangenit egyetemi tanárt, hogy vizsgálja meg alaposan a papagály halló- és beszélőszerveit. A híres tanár odanyilatkozik, hogy miután a papagály füle nem mutat nagyobb eltérést a többi madarakéhoz képest, beszélőképesége inkább nyelvének tulajdonítható, amely sokkal fejlettebb és szelesebb, mint a többi madaré. Nagy előnye még a papagálynak az is, hogy szájürege olyan mély és széles, hogy úgy a magán-, mint mássalhangzókat könnyen kiejtheti.

K. I. K—L. Mind a két esetben a harmadiknak van igaza.

K. L. Köves-kál. Kérdéseire a tényállás alapos ismerete híján nem adhatunk megbízható választ. Leghelyesebb most már a jövő év januárját bevárni, amikor elől, vajjon az új fizetési törvény kedvezményes hatályát élvezni fogja-e? A leghitelesebb értesítést addig is a kultuszminisztériumtól nyerhetné.

L. G. Boros. Állami ménesek: a) kisbéri állami ménes, b) bábolnai állami ménes, c) mezőhegyesi állami ménes, d) fogarasi állami ménes. Méntelepek: a) székesfehérvári méntelep, öt teleposztálylyal (ezek: 1. a székesfehérvári, 2. a bábolnai, 3. a nyitrai, 4. a nagyatádi, 5. a palinói); b) nagykőrösi méntelep öt teleposztálylyal (ezek: 1. a nagykőrösi, 2. a verseczi, 3. a békéscsabai, 4. a bajai, 5. a dorozsmai); c) debreczeni méntelep hat teleposztálylyal (ezek: 1. az eperjesi, 2. a debreczeni, 3. a turjaremetei, 4. a rimaszombati, 5. a szatmárnémeti, 6. a jászberényi); d) sepsiszentgyörgyi méntelep 3 teleposztálylyal (ezek: 1. a homoródi, 2. a sepsiszentgyörgyi, 3. a deési). A köznevelésre szolgáló, magántulajdonú képező ménnek vizsgálata országosan szabályozva van.

H. Sándorné, G-falu. A csalánkiütés nemcsak a hal élvezetétől származik, hanem ideges eredetű baj lévén, igen gyakran más élvezeti cikktől (savanyu étel, gyümölcs), valamint lelki izgalomtól is származhatik. A már kifejlődött kiütések olmos vizes borogatásokra, menthólos, gyenge karbolos vizes mosásokra, hirtő por használatára megszűnnek. A megelőzés igen nehéz, mert sokféle az ok. Edző, erősítő életrend, a test lemosásai, uszás, esetleg valamilyen vasas arzénes víz (parádi) használata jót fog tenni.

S. B. Lajosfalva. Ingyen csemeték a földmívelési miniszter kopár s vízmosásos területek erdősítésére adományoz. A csemeték adományozása iránt a folyamodványokat minden év december hó 15-ig kell a földmívelésügyi miniszterhez czimezve mindig az illető kerületi kir. erdőfelügyelőséghez benyújtani, amely hivatra van az igényjogosultságot igazolni s a folyamodványt illetékes helyre felterjeszteni. (Az ország husz erdőfelügyelőségi kerületre van beosztva. Bihar-megyéből a nagyváradi erdőfelügyelőséghez kell fordulni.) Az egykoronás bélyeggel ellátott folyamodványban meg kell jelölni a beerdősítendő terület helyét (község, dűlő), minőségét (kopár, vízmosásos, fűtő homok, erdővágás, tisztás), kiterjedését (k. hold), továbbá a szükséges csemeték fajtát, korát és mennyiségét, az elültetés idejét, (tavasz vagy őszi) s a folyamodó vagy megbizottjának teljes címét. A csemeték, amennyiben az illetékes kir. erdőfelügyelő igazolja, hogy a folyamodót a csemeték kiszedésével, csomagolásával és szállításával járó költségek anyagi erejéhez képest aránytalanul megterhelnek, az illető birtokoshoz eső legközelebbi vasúti állomásra teljesen díjtalanul szállíthatnak.

Petőfi. A Magyar Könyvterjesztő Vállalat a Petőfi Társasággal kötött megállapodás alapján minden megrendelés után hat koronát fizet a Petőfi-ház alapra. Eddig is több ezer korona folyt be, amely összeget hirlapilag nyugtáznak. Visszaélésről meggyőződésünk szerint tehát nincs szó. Vajon a nevezett urak tényleg mozdonyvezető egyesületi tagok-e, vagy nem, nem tudjuk, a szándékuk azonban félrevezetés éppenséggel nem lehetetlen. Kérjük a hazafias cél érdekében való szives közreműködésüket továbbra is. A 84 koronáért megkapják Petőfi összes költeményeinek selyemkötésű díszkiadását.

Menyasszony. Tirol egynemely vidékein a fiatal leány, mikor szíve választottjával az oltár elé megy, finom csipkekendő tart a kezében, hogy vele azokat a könyveket, melyeket szeméből esketés közben az öröm és a meghatottság kisajtol, letörülje. Esküvő után ezt a kendőt nem mossák ki, hanem úgy, ahogy van, elteszik a fehérneműs szekrénybe és olt őrzik. Csak amikor a parasztasszony örökre lehunyja a szemét, veszi elő egy szerető kéz a szekrényből a kendőt, hogy vele a halott homlokáról a verítéket letörülje. Ezzel a csipkekendővel, melyben még benne vannak a könyvek, miket egykor a boldog menyasszony ontott az oltárnál, terítik le a halott arcát és így bocsátják le a sírgödörbe.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1907. július 15-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban hűvös, a keleti hegyes vidékek kivételével többnyire esős és helyenkint szeles idő uralkodott. Nagymennyiségű eső esett (20 és 70 mm. között) csaknem az egész északi Felföldön, meg a Dunántul északi nagyobb felén (Aranyosmaróton 5—, Modoron 64—, Selmeczbányán 65 mm.). A hőmérséklet országsszerte átlag 7 fokkal alacsonyabb a normálisnál; a maximum: Orsován 28 C° és a minimum: Arvaváralján meg Nagyszébenben 6 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változékony és hűvös idő várható sok helyütt — főleg az ország keleti felében zivattal.

Állomás	Légnemesség mm. 700 +	A hőmérséklet Celsiususban azelőtt	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérséklet	
						max.	min.
A.-Szlátina	60.6	13.6	E	8	2	20	9
Úngvár	60.6	15.9	SE	8	0	ny	18
Kősmárk	57.9	10.8	E	2	0	10	18
Losoncz	60.3	11.8	Z	2	0	4	18
Óvalla	55.4	12.1	W	3	0	32	14
Budapest	59.3	13.6	NE	1	4	21	18
Herény	57.7	14.4	NE	2	2	17	18
Kosztály	57.7	17.4	NW	1	1	14	11
Pécs	59.0	14.4	NW	4	2	6	20
Zágráb	59.3	16.3	SW	1	4	1	21
Fiume	69.4	17.5		1	4	6	28
Szeged	58.8	13.9	SE	2	0	0	21
Temesvár	69.9	14.6	S	3	4	—	24
Nagyvárad	59.4	13.8	S	3	—	—	24
Kolozsvár	60.7	11.9	S	1	—	—	24
Nagyszében	60.4	11.7	SSE	1	1	—	17
Szatmár	—	14.0	SE	1	4	ny	18
Ezer	—	12.6	SW	4	4	27	17
Arvaváralja	—	9.8	N	4	4	40	11
Selmeczbánya	—	9.4	S	2	1	65	10
Komárom	—	13.6	NW	3	0	25	18
Magyar-Óvár	—	13.8	NW	2	4	39	12
Sopron	—	12.5	N	3	8	33	14
Eszék	—	14.6	NW	1	4	—	28
Ukrvenca	—	15.1		3	0	2	20
Dobreczen	—	12.7	S	5	4	11	22
Kocskomét	—	15.4	SN	—	—	—	—
Orosháza	—	—	—	—	—	—	—
Arad	—	15.0	SE	5	0	—	28
Zombolya	—	13.7	SSW	2	0	8	24
Veresce	—	—	—	—	—	—	—
Drenkova	—	—	—	—	—	—	—

Titkos betegségek

biztos és lelkismeretes meggyógyításra 24 óvi szakorvosi óriási tapasztalata folytán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvostudor specialista.

Igen rövid idő alatt alapos sikerrel gyógyít: Húgyvesztést, megfolyást, hólyagbajt, fekélyeket, epyblit, férfi elgyengülést, énterfogat, hátereno- és ideghajt, bőrkórt és minden női betegséget biztos módszerrel.

Budapest, 19., Károly-körút 10. I. emelet

Rendel. ó. e. 10-4 és este 6-8 óráig.

Vidékieket levél útján is biztos eredménnyel kezel és gyógyszerrel gondoskodik.

Munkáikat teljesen ingyen adományozással kezel.

Két vegyész vélemény!

I. Bizonyítvány.

Ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla budapesti gyógyszerész ur által forgalomba hozott DIANA sósborszeszt megvizsgáltam és megállapítottam, hogy az az egészségre ártalmas alkatrészeket nem tartalmaz. A vegyi összetétel szerint, vízzel hígítva belsőleg és változatlan alakban külsőleg, a legjobb hatású gyógy sósborszesznek jelentem ki.

Budapest, 1907. március hó 12.

Dr. Telbisz János

kir. kereskedelmi törvényszéki hites vegyész.

II. Bizonyítvány.

Alolított ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla gyógyszerész ur, budapesti lakostól eredeti palackban bemutatott Diana-sósborszeszt megvizsgálva, azt kellemes illatú, ártalmatlan, éterikus testekkel kevert, bor-szeszes sóoldatnak találtam, amely kisebb mennyiségben (cseppekben) avagy vízzel hígítva belső, továbbá változatlan alakban külső használatkor ártalmas vagy mérges, anyagokat nem tartalmaz, miért is úgy belsőleg mint külsőleg alkalmazható sósborszesznek minősítendő és így mint háziszser, annak forgalombahozatala kifogás alá nem esik.

Budapest, 1907. III. 15.

Nyilvános vegyikísérleti állomás

Dr. Neumann Zsigmond m. p.

kir. keresk. és váltótörvényszéki hites vegyész

Esténként

miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósborszeszt

minden házbán?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, festileg és szellemileg meg van erőtelve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól masszírozza be magát a

DIANA sósborszeszszel

Mert erősíti és edzi a testet.
Mert erősíti és edzi a csontokat.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.
Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek mindáltal felfrissül az egész szervezet.
Mert a nyomott kedélyhangulatra nagyon kellemesen hat.
Mert az általános gyengeséget rögtön megszünteti.
Mert a has masszírozása által a széklet teljesen rendbe jön.
Mert bágyadság a homlok bedörzsölése által végképen elmúlik.

Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak; rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel

mely a fájdalmat már a masszírozás alatt szünteti meg

Egyedüli készítő:

ERÉNYI BÉLA gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.)

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg Diana sósborszesz	Egy nagy üveg Diana sósborszesz	Egytárgy.üveg Diana sósborszesz
40	1.—	2.—
fillér	korona	korona

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, amely üvegen látható felülően a két szó

DIANA-SÓSBORSZESZ.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mese.

És ment a lány. Ment a világ zajába,
Elkábította őt a pompa, fény...
Hiába könyörgött a fiu néki:
Nem győzött a lány jéghideg szívéen.
Aztán levelet küldött a leánynak:
— Ha tudnád, érted, mennyit szenvedek...
Ó, lesz idő, hogy eszedbe jutok még...
„Még visszasírsz, még vissza engemet...”

Multak az évek. Egyszer nagysokára
— Virághervasztó ősznek alkonyán
Az utcán szembe kerültek egymással:
Egy halvány férfi meg egy cizra lány...
Egymásra néztek. Elfordultak némán.
Szemökben fájo könyocsepp reszketett.
Valami régi dal tévedt eszükbe:
„Hiába sírsz már vissza engemet...”

Vékony Pál.

(Mesterséges gyöngykészítés.) A kínaiak voltak az elsők, akik a mesterséges gyöngykészítéssel foglalkoztak. Természetesen nem csináltak igazi, tökéletes gyöngyöket, hanem csak úgynevezett félgöngyöket, melyeket a következő módon állítottak elő: Apró szilárd testeket, ólomból öntött parányi Buddhaszobrocskákat nyomtak be óvatosan a kagylóállat köpenye és a héja közé. Az állat, amelyet az idegen test nyomása izgat, kinjában erősen a héj falához szorítja azt, minél fogva ez helyén még jobban megszilárdul s lassanként a héjba teljesen belenyomódik. Idő multával aztán az így rászédett kagylókat összegyűjtik, kinyitják s az akkorra gyöngyházanyaggal már teljesen bevonódott testecskéket késsel kifeszégetik belőle. Az így nyert félgöngyök fényben és tisztaságban annyira megközelítik az igaziakat, hogy ékszerül nagyon jól alkalmazhatók. Filippi és Küchenmeister természetűdösök, az elődsiedeknek a kagylóba való mesterséges bevezetésével kísérleteztek s ajánlották ezt az eljárást a termelőknél; azonban ez a módszer sem bizonyult sikerre vivőnek. 1849-ben és 1858-ban két francia tudós, Moquin-Taudon és Cloquet a Linné-féle módszer nyomán tovább kísérletek, azonban szintén sikertelenül. 1885-ben Tahiti szí-

getének környékén végeztek ilyesféle kísérleteket. Bouchon-Brandely, az ottani kísérletek intézője, apró üveg- és kőgolyócskákat csuszított egy külön e célra furt nyíláson a kagyló belsejébe. A furás külső nyílását elzárta egy fadugóval, hogy az állat a betölt idegen tárgyat ugyanegy uton megint ki ne lökhesse. S valóban négy hét elmultával a golyók közül néhány már be volt vonva gyöngyházréteggel, a gyöngy képződése tehát megkezdődött. Legtovább azonban eddig egy Bouton nevű francia tudós haladt a gyöngy csinálásban. Roscoffban, a Bretagne partjain levő tengeri laboratóriumban végezte kísérleteit és pedig egy új kagylófajtán, az úgynevezett *Haliois tuberculata*-n, mely héja belső részének különös ragyogása s könnyű tenyészhetősége miatt különösen alkalmas kísérletezésekre. Bouton az átfurt héjon keresztül már nem valami teljesen idegen testet, hanem egy gyöngyház darabkát tölt be s nem mint elődjei, a héj és a köpeny közé, hanem beljebb az állat lélekző üregébe, melynek természetes nyílásain keresztül huzott finom fonalakkal a betölt gyöngyház darabkát úgy megszilárdította, hogy az állat nem vethette ki magából. Három-négy hónap mulva csakugyan keletkeztek is a kagylóban gyöngyszerű képződmények, melyek az igazi gyöngyökhöz teljesen hasonlóak. Bouton felesége már visel is egy gyűrűt, melynek két ilyen mesterséges gyöngy a mindenki által megcsodált ékessége.

(A napsugarak ereje.) A napsugarak erejéről azt állítják, hogy harmincz négyszögletű területre eső sugarak ereje egy lóerővel egyenlő. Az összes napfény ehhez képest óriási, csaknem megmérhetetlen. Ha lehetséges volna a földtől a napig, tehát mintegy huszmillió mérföld magasságban, egy 3600 méter átmérőjű jégoszlopot létesíteni és a nap összes melegét arra irányozni, az óriási oszlop egy másodperc alatt vízzé lenne és csak két másodperc volna szükséges, hogy a víz gőzzé alakuljon át. Ehhez képest legnagyobb kánikulai melegünk valóságos sarki hideg.

(Valparaiso kutyája.) Valparaiso lakossága bizonyos büszkeséggel mutogatja az idegennek egyik különlegességét: a város kutyáját. Quatre Remosnak nevezik ezt az állatot, amelynek okosságáról csodadolgokat mesélnek, csak akadjon, aki mindent elhiszi. Tény azonban, hogy Quatre Remos nem közönséges kutya. Pompásan kifejldött,

büszke tartású állat, amelynek legnagyobb szenvedélye a tüzoltás körüli segédkezés. Ha valahol tüzet jelentenek és a vészharang megkondul, a derék kutya nyilsebesen vágat a városi fecskendőállomás elé, követi a tüzoltócsapatot és a tüz színhelyén a legnagyobb füstben is behatol az égő házba, meggyőződést szerzendő az iránt, vajjon nem maradt-e élő lény a veszedelem tanyáján. Ha nem, akkor egyes tárgyakat hoz ki szájában és addig kerül, fordul a házba, míg csak a behatolás lehetséges. A tüz színhelyén összeverődő tömeg rendszeren viharos tapsokkal kíséri a bátor mentő tevékenységét és szinte ugylátszik, mintha az elismerésnek ez a jele fokozottabb buzgóságra serkentené ezt az állatot. Egyébként koldulni is szeret. Az emberek ismerik már ezt a szokását és egy-egy pénzdarabot helyeznek szájába. Ezzel a pénzdarabbal a mézáróshoz, vagy a pékhez siet és annak rendje, módja szerint megfizet az elfogyasztott táplálékért. Ha olyankor kap pénzt, amikor nem éhes, egyszerűen elássa azt és csak később, mikor „vásárlási hajlamai” támadnak, nyul a kincséhez. És csak rézpénzt fogad el, az ezüstpénz értékével nincs tisztában, azt egyszerűen elveti. A kutyának egyébként az egész vidéken nagy hire van és angol hajósok többször el akarták lopni, de a város közönsége ügyel rá, hogy kedvencének semmi baja ne essék.

(Beöltött fegyverek.) Ilyen is van a világon, legalább az afrikai damarák hite szerint. A dolog magyarázata ez: Afrikának délnyugati részében, a mely a németek birtoka, a császári kormányzó elrendelte, hogy a fegyvereket le kell bélyegezni. A hontottak között azonban nem ment könnyen a bélyegzés, mert a bennszülöttek azt hitték, hogy el akarják venni fegyvereiket. Északon, a damarák országában azonban a legszebb rendben bélyegeztették le a fegyvereket. A bennszülöttek készségesen hozták el fegyvereiket és örültek is a bélyegzésnek. Ezt pedig egy hadnagy találékonyaságának lehet köszönni, aki így nyugtatta meg a damarákat:

— Ugye emlékeztek arra, hogy amikor barmaitok között kiűtött a dögvész, beöltöttük a barmokat és a dögvész megszűnt. Akkor ugye jó volt a beoltás? Most a fegyvereiteket fogjuk beoltani, hogy jobban tudjatok lönni. Ezt a magyarázatot megértették és elhitték a jó damarák, nyakra-főre hordták fegyvereiket lebélyegezni s most szentül hiszik, hogy ők beöltött puskákkal lövöldöznek.

FEKETE PÉNTEK.

— AMERIKAI REGÉNY. —

Írta: THOMAS W. LAWSON.

27

— Beulah, te tudod, hogy nem csalnálak meg, ha ezáltal testemet a tűzhaláltól, lelkemet az örökös kárhozattól menteném is. És megígérem neked, ha meggyőződtem róla, hogy olyasvalamit tettem, amit te vagy az atyád igaztalan dolognak tart — akkor bűnhődni fogok úgy, ahogy te akarod.

Keze közé vette Beulah fejét és gyöngédén, áhitatosan érintette ajkával a leány csillogó, aranyos haját; aztán elment.

Sands Beulah odafordult hozzám:

— Kérem, mr. Randolph, menjen Ön utána — nincsen teljesen nyugodt hangulatban. Sohasem tudhatni, hogy egy szomorú, lesújtott szív mire ösztönzi a tulajdonosát. Éjszakákon át, midőn a lázas aggodalomtól atyám helyzete miatt nem tudtam nyugodni — nekem is kellett a kísértést leküzdenem. Az ördög szolgál felkeresik olyankor a boldogtalan szerencsétleneket, midőn kedvesei közül egyik sincs az oldala mellett.

Oh, hányszor elgondoltam már, hogy hány rettenetes tragédiát lehetett volna megakadályozni, ha a szerencsétlennek a végzetes pillanatban egy hűséges, jó barát áll az oldala mellett és akkor, midőn az élet a legelviselhetetlenebb, megmutatja neki a napsugaras eget.

Kérem, kövesse mr. Brownleyt, hogy ott legyen mellette, ha az elkövetett tett elviselhetetlenné lesz neki.

Mondja meg neki, hogy a rettegett „holnap” sohasem olyan rettenetes, mint ahogy azt előre elképzeljük.

Éppen az iroda előtt értem utól Bobot. Nem szólítottam meg, mert láttam, hogy nem őrzi szükségét a társaságnak. Azzal az elhatá-

rozással követtem, hogy nem tévesztem el szem elől. Már majdnem egy óra volt.

— Randolph Jim, beadtam a Wallstreetnek egy adag mérget a sajátjából, még pedig alapos adagot! Az emberi szívek és lelkek újabb aratását tervezték, most azonban a hausse által, hogy pénteknek, a 13-ikának újabb jelentőséget adjanak! A tradíció péntek 13-ikát baisse szentté avatta. Azt hiszem, hogy öreg tradíciókat meg kell tartani és azért arattam le én az ő szíveiket, csakhogy megfordítva.

— Majd később elmondok neked mindent, most azonban Sands Beulahhoz kell mennem. Jim, megmentettem őt is, és az atyját is.

Éppen kerek három milliót nyertem az ő részükre és jó hét milliót a magam részére.

Szinte kikialtotta ezeket a szavakat és el-sietett. Elkábulva, megrendülve maradtam ott vissza. De csak egy pillanatig. Valami belső ösztönzés arra sarkalt, hogy őt kövessem.

HATODIK FEJEZET.

Amikor öt percczel később átmentem az irodámon, Sands Beulah szobájából kihallatszott Bob hangja. Szenvedélyesen és rébeszélőleg hangzott:

— Igen Beulah, én magam tettem. Cammermeyert, „Standard Oil” és a szindikátust, akik néhány hét előtt engem főnkre tettek most én feszítettem őket keresztre.

Neked három millió jutott, nekem van hét millióm. Most aztán haza megy édes atyádhhoz és aztán vissza kell térned hozzám. Hozzám vissza Beulah, én hozzá, hogy a hitvesemmé légy!

Itt elhallgatott.

De nem kapott rá választ.

— Vártam — és aztán ijedten léptem Sands Beulah szobájába.

Megálltam az ajtóban.

Bob ott állt előttem a küszöbön; ahol el-ujásgolta nekem a jó hírt. Beulah felemelkedett az asztala mellől és kétségbeesetten meredt rá.

Bob ettől a pillantástól olyan volt, mint aki kővé vált, de a szerelmi kiűrés vad ekstázisa még ott csillogott a szemében. Éppen amikor beléptem, így szólt:

— Bob, az irgalmas Isten nevére mondd meg, becsületesen, tisztességesen jutottál ehhez a pénzhez?!

Most első ízben jutott Bob tudatára cselekedetének.

Nem felelt mindjárt, csak a leány szemébe nézett mereven. Beulah most már ott állott mellette.

— Bob, te teljesen kimerültél, az idegeid elgyöngültek, te iszonyu megpróbáltatáson mentél keresztül. Egy óráig olvastam a bankok és tröst-társaságok bukásáról, akik mind csődbe jutottak. Azt olvastam, hogy te vagy a bűnös, te nyertél milliókat — és én tudtam, hogy én-érem, az atyámért tetted ezt! Az örömem, a hálám, a szerelmem — igen Bob nagyon szerettek — szakította félbe magát szenvedélyesen — én azt hiszem, jobban szeretlek, mint amennyit egy emberi szív elbirhat. Én azt hiszem, hogy mosolyogva tűrnék el minden fájdalmat, nyomorúságot, örökös kinszenvedést azért, hogy egy pillanatig a tied lehessenek. Igen Bob, azért a jogért, hogy töled halljam, hogy a tied vagyok! Ezért mindenre képes volnék, mindenre Bob — ami nem becstelenség!

Egészen az arczához vonta Bob fejét. Nagy kék szemével fürkészve kereste az övét, mintha csak lelkébe szeretett volna elmerülni.

Olyan volt, mint egy gyermek, bájos, érzékeny szívvvel, melylyel Bob szívét kereste és benné a rosszat még csak nem is sejtette. Mialatt kutatólag nézett a szemébe, kezével, azokkal a szép kezekkel végig simogatta Bob arczát, mint egy anya, ki beteg gyermekét deldelgeti.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK

Kedden, 1907. július 16-án.

Nemzeti Színház

Zárva

M. kir. Operaház

Zárva

Vígyszínház

Zárva

Répszínház

Zárva

Főv. Nyári Színház

János vitéz.

Daljáték 8 felvonásban. Irta Bakonyi Károly. Zenéjét Helta Jenő versére szerzte: Kacsich Pongrácz

Kezdete fél 8 óraker

Műsor.

Szarda: Gül Baba. Cafförök: Az ember tragédiája. Fentak: Az ember tragédiája. Szombat: Gül Baba. Vasárnap: a. u. Rip van Winkle. Este: Gül Baba.

Uránia Színház

Zárva

Magyar Színház

Zárva.

Királyszínház

Zárva

Városligeti Nyári Színház.

A bus özvegy,

Paradiszi kus bohózat 8 felvonásban Irta: Feld Mátyás. Zenéjét: Faragó Jenő verszővegeire szerzte: Barna Izsó.

Széphgyi Róza Láng Etel Ferenczy K. Dosztalek Dandiló. Turcsányi O. Vig Mici Virágh Jenő Lelár Ferencza Bihari Béla Pisztolj Balambér Dobsa M. Egy tisztességes nő Dobsa M. Szép Tóni Vándori E. Pinka Dani Szabó Lajos

Kezdete fél 8 óraker

Apollo színház

Telefon 88-89.

A gonosztevő. Fekete kéz. Egy történet a lovagkorból. A balek-fogók kelepében. A királykirály. A mágneses ember. Nagy katonai gyakorlatok a Dunán. 1907 július 4-én. Az Apollo színház fölvétele. Magyar kerekpáros de-by. 1907 július 7-én a millenaris versenypályán. Az Apollo színház fölvétele

A két vetélytárs.

Kezdete 8 óraker

Vétel- és kölcsön, új és egykor használt

gabona- kasz- burgonya- repce- faszép- behordal- gyapjú- rostalaj- waggon-

Zsák

Ponyva

Kötelek, zsák-zsinagék, lópokróczok. «HUNGÁRIA» kettős kézi kővökötelek fűvelgel. NAGEL ADOLF BUDAPEST, Arany János-utca 10. Értékpapír: NAGELA Budapest. Vidéki telefon: 31-22

ZEPHIR BLOUSE 3.- 350 és 4.- frtért mérték után is megrendelhető Redlich J. Lipót urt és női-divat áruházában VI., Andrassy-ut 58. Zephir mintákat vidékre bérmentve küldök.

Veszek zálogcédulákat

elzálogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltók és teljes értékét kifizetem

DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDŐ BUDAPEST, Király-utca 34. Petöfi-utca sarok

A legújabb rendszerű Hangszer-Hitelosztály megnyílt, mely minden hitelképes vevőnek alkalmas a kölcsönzésben zongorát részletfizetésre venni, mert a zongorát egy előkelő bank kifizeti és a vevő a banknak marad adós, anélkül, hogy a részletfizetéseknél szokásos 60-80%-os árfelemelést volna kénytelen fizetni, mert ugyanazon árban kapja az árú, mintha készpénzzel fizetné. A zongorát nemcsak zongorát vagy pianót, de harmoniumot, cimbalmot, hegedűt, vagy bármely hangszert. Reményi Mihály általános a legszolidabb kiszolgálásról elismert magyar hangszertelepe Budapest, Király-utca 58. szám. Telefon 87-84. Árjegyzék minden hangszerről külön-külön kérendő.

Egész finom uri öltönyök és felöltők elsőrangú hazai és külföldi kolmekből mérték után 40 és 50 koronáért Mechlovits és Fái törv. bej. cég. Budapest, V., Váci-körut 76 szám. Pontos kiszolgálás - Kitűnő szabás - Saját mőhely. - Vevőink ruháitát egész évben rendben tartjuk.

Előre haladt idény folytán folyó hó 11-től 20-ig 15000 mtr legújabb divatu delainek mtr.-kint 32 kr. 18000 < szintartó zefirek < 34 < 18000 < batistok < 42 < 500 darab himzet bluz darabja 1 forint 55 krajczár. Mosó és szövetmaradékok igen jutányos árban kaphatók ROSENBERG ÉS QUITT női divat vászon- és szőnyeg-áruházában BUDAPEST, VI. ker., Király-utca 32. sz. Alapítattott 1895. Telefon 528.

WEIGL-FÉLE KIRÁLY GYÖNGYE kapható minden elsőrangú kávéházban és k. színóban. WEIGL JÓZSEF bornagykereskedő és termelő Budapest-Bst-Endre. Iroda és vezérképviselőség: KALLAI JENŐ Budapest, Dávid-utca 1. sz.

Vadászok figyelmébe! Tulhalmozott raktár miatt 20% engedmény. 1 kétesövű lancattos, kakas között kulcsal, azelőtt 50 K, most 40 K. 1 kétesövű lancattos, kakas között kulcsal, ezüst botéttal, kis alsó kulcsal, levehető előagglyal, azelőtt 70 K, most 50 K. 1 buldog revolver azelőtt 7 K, most 6 K. Szállítások csakis utánvétellel kapható. Budapest, Földesi L. Rákoczi-ut 6. sz.

Jól lát? Ha nem, akkor forduljon bizalommal HATSCHEK optikushoz, csak Király-körut 6. sz. ahol szemüvegek és látésvetélis legelőszőbban kaphatók. Ingyen Árjegyzék bérmentve.

Zongorák és PIANINOK a világ első gyáraiból, valamint saját közkedvelt gyártmányok, legszolidabban vásárolhatók és bérlehetők Keresztély hírneves zongoratermében Budapest, Váci-körut 21. sz.

Ingóságokat, bútorokat beraktározunk, kívánatra azokra előnyös feltételek mellett pénzelőleget adunk, ugyanintén mindennemű költözéstet jutányosan elvállalunk. Ifj. Braun Testvérek. József-körut 78. Telefon 86-19.

Benoid-gáz világító készülékek és motorgenerátorok legújabb kor nagyfotosságu találmánya, egyformán alkalmazható világításra, fűtésre és erőátvitelre. Kisebb telepek létesítésére ép oly alkalmas, mint az acetylen, csak hogy ennek robbanó veszélye, bűze és más kellemtelenségei nélkül. Bárhol (hatósági engedély nélkül) felállíthatók és bárki által kezelhetők. - Generator-készülékek, ugy világításra, mint erőátviteli célokra többféle nagyságban készülnek. Magyar Benoidgáz Részv.-társ. Arad. Raktár és iroda: Budapest, VI., Andrassy-ut 17. szám.

ZÉRO Tisztaság, egészség! Szab. higiénikus klozetvatta. Végbél Aranyér Cukorbetegnek Gyermekekgyasoknak Csecsemőknek nélkülözhetetlen. Meggátol minden horzsolást és infektót. Használatban olcsóbb a papírnál! Kapható mindenütt: Zéró szab. vattaárugyár Bpest. TELEFON 87-22.

ŐS-BUDAVARA Friedmann Adolf igazgató. Ma kedden, július 16-án. A nagy variété színpadon először lépnek fel: Berthy de l'Hespele francia ekszen-trikusok Burton és Mayer. JOHNSON és DEAN Four Harway's Great Weiland, Mr. Doherty, Paul Sándor, The Cubaus. PARISIANA. Henry Lavedan szenzációs műve Az ágy. Moulin Rouge. Uj Monte Carlo. Párizsi hypodrom. Kinematograf stb. Belépődíj este 9 óráig 60 fillér, azontul 1 korona. Kedvezményes jegyek a tőzsdékben kaphatók.

Előzetes jelentés! A „Chikágó“ mozgó fényképszínház „István-ut 39. (Aréna-ut mellett) „ folyó hóban megnyílik.

Nászajándékok jubileumra díszítárvak, évő-eszközök, müipari cikkek részletfizetésre is kaphatók jutányos áron POLGÁR KÁLMÁN műőrás ékszertelepe Budapest, Erzsébet-körut 29. I. em. Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

Kedd, Klimati gyogygy Ig G a legző emphysen tegségl, jo Eusan illu köszéggel megrendelés Fog S M M Bu A tesítésre Nevezete előirányz 1. vállalkoz 2. tesen te 3. egységár emelést 4. később fürdő fe 5. figyel 6. 1907. év hivatal nyiben kir. föld szerződ 7. az ajánlat és pénztár 8. hogy az másik 9. ződés t a vizak 2-6 6 10 s rende B

Klimatikus
gyógyhely.**GLEICHENBERG**
(Stajermark.)Nyári időny
máj. — okt.

Igen kedvező, fél-alpesi jellegű klimatikus viszonyokkal.

GYÓGYIAVALLAT:

a légző szervek (hurut, asthma, emphysema) és emésztő szervek betegségei, szivizom-elfajulás, ideg-bajok, lábbadozás stb.

Dusán illusztrált, kimerítő prospektust kérésre küld, valamint lakás és konyha-megrendeléseket elfogad a fűrdőigazgatóság.

GYÓGYESZKÖZÖK:

Inhalációs- és pneumotheraphia, szénsavas fürdők, hidegvízgyógyintézet, gyógytorna, napfürdők stb.

GYÓGYFORRÁSOK:

Konstantin-, Emma-, János- és Kolos források.

Fogkefék rendkívül jó minőségűek nagy és olcsó választék.

MÜLLER J. L.-féle

Szalicil-szájvíz és fogpor

használatát eltávolít minden fogfájdalmat, biztosan megszünteti a fogak romlását s a kellemetlen szájízét. — Egy üveg szájvíz ára 40 krajczár, 80 krajczár, nagyobb üveg 1 forint 80 krajczár és 3 forint

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpor

szaliczil vízzel használva nemcsak hófehérvé teszi a fogakat, hanem a már létező fogbetegségeket tovább terjedését is megakadályozza. Doboz 80 krajczár és 1 frt 20 krajczár.

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpép

darabja 80 krajczár. Ugyanazon hatással bír, mint a fogpor. Minden főt elsorolt készítmények orvosi utasítás után készülnek.

MÜLLER J. L.

sz. és kir. udvari illatszerész és pipere-szappan gyárosnál.

Budapest, IV., Koronaheczeg-ut. 2. Az országban mindenütt kapható.

Árlejtési hirdetmény.

A vizaknai állami sósógyógyfürdő telepén a következő épületek létesítésére, az alatti feltételek mellett nyilvános árlejtést hirdetek.

Nevezetesen: a) Zenepavillon	2152 K 30 f.
b) Parkórlakás	3284 > 27 >
c) Hideg és melegház	6501 > 92 >
d) Kertészlak kibővítése	5584 > 46 >
összesen:	17522 K. 95 f.

előirányzati összegben.

1. Az árlejtésben résztvehetnek mindazon szakértő hazai iparosok vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Az ajánlat külön-külön vagy esetleg az összes építkezésekre együttesen tehető.

3. Az ajánlattevők tartoznak ajánlataikban az eredeti költségvetés egységárából tett százalékos árengedmény vagy a kért százalékos árfel-emelést egy számszeggel, mint betűkkel kiírni.

4. Az egy koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1907. évi július 29-én délelőtti 10 óráig a vizaknai állami sósógyógyfürdő felügyelőségénél nyújtandók be.

5. Később érkezett, távirati uton küldött vagy pedig utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

6. A beadott ajánlatok a vizaknai kincstári gyógyfürdő irodájában 1907. évi július 29-én délelőtti 11 órakor a m. kir. gazdasági műszaki hivatal kiküldöttjének jelenlétében fognak nyilvánosan felbontatni s a menyében az ajánlat az előirányzat keretén belül marad, a munka a m. kir. földmívelésügyi ministerium jóváhagyásának fentartása mellett kötbendő szerződés mellett azonnal átadatik.

7. Tartoznak az ajánlattevők az általános feltételek 6. §-ában előírt az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzt az ott körülírt módozat és kikötések mellett bármely kir. adóhivatali vagy a vizaknai sósóány-pénztárnál befizetni s erről szóló letéti nyugtát az ajánlathoz csatolni.

8. Fentartja magának a m. kir. földmívelésügyi ministerium a jogot, hogy az ajánlattevők közül szabadon választhat s esetleg egyik vagy másik munkát teljesen visszavonhassa.

9. A munkára vonatkozó általános- és részletes feltételek a szerződés tervezet, valamint az eredeti és jóváhagyott terv és költségvetések a vizaknai kincstári fürdőfelügyelőség irodájában délelőt 8—12 és délőt 2—6 óra között megtekinthetők.

10. Az összes munkák 1907. évi november 30-ig teljesen befejezendők s rendelgetésüknek átadandók.

Budapest, 1907 évi július hó 6-án.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Tan- és nevelő-intézet

NYILVANOSSÁGI JOGGAL

Budapesten, V. ker., Hold-utcza 19. szám.

Az intézet 30 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelő-intézetében amely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember elsején kezdődnek, azonban már most is lehet előjegyezni.

A növendékek lehetnek belakók, félkosztosok és bejárók.

Értesítővel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.

Dr. László Mihály

igazgató.

A butorvásárló közönség figyelmébe!

Kizárólag jobb minőségű urasági és polgári berendezések,

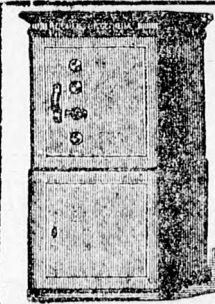
Asztalos és kárpitozott butorokból

Teljes mennyasszonyi kelengyék és lakásberendezések a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig minden nemű fanemből nagy választékban találhatók, valamint rajz és terv szerint elkészítetnek

PATYI TESTVÉREK asztalos és kárpitozott butorokból

Rákóczi-ut 7. (Kerepesi-ut) a Pannónia szálloda mellett.

Kérjük czégünkre és czimünkre figyelni mert fióküzletünk nincsen és hasznos hangzású firmával össze nem tévesztendő.

Pénzszekrények

egy darabból álló köpennyel legelőnyösebben beszeresethetők.

BECHER ÉS HILDESHEIM

cég pénzszekrényárait és trezorépítéseinél magyarországi vezérközpontotól

NEY és EPSTEIN céggel, BUDAPEST, VI., Podmaniczky-ut. 4.

Képviselek minden városban keresetnek.

ARJEGYZÉK ÉS TERVEK DÍJMENTESEN. Régi szerkezeteket cseréképen átviszünk.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED cég

fénykép- és optikai osztálya

Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 30. szám.

V. SZÁMU KÜLÖN MINTA.

A létező legkisebb méretű kamara.

9x12 cm-es lemez vagy 8x10 cm-es filmcsomag felvételeire.

Méretje: 14,5 x 11,5 x 3 cm.

Súlyja: kb. 750 gr.

Ezen kamara megfelel minden igénynek, amelyet egy modern fényképkészítőként támasztanak. A készülék először négy irányban eltolható. Elhajlítható brilláns kereső és visszafelé fordított kibumát úgy, hogy a ható lencse egymagában is kitűnő eredményt hozhat. Legnagyobb kivétel, a miniatűr fodólap, amelyen a kétes kibumát van elhelyezve. Valódi bőrfalak, eldörögő marokquindör-átvezető, finoman nikkelozott fémrészek, Bausch és Lomb-féle, 1/100 m. percre szabályozható gép, mely hosszú és rövid időfelvételekre is alkalmas. A készülék zárt alakban kényelmesen a zsebben hordozható.

Ára, beleértve 8 db fémkeretét, 150 K, havi részlet 7.50 K.

Finom Bismarck-féle asztigmával F: 8

180,— kor.,

havi részlet

9.—korona.

Képes árjegyzék fényképkészítők v. kifund látcsövekről ingyen és bérmentve.

Előnyös alkalom
!! Harisnya bevásárlásra !!

Tisztelettel értesítem tisztelt vevőimot és a nagyérdemű közönséget, hogy harisnyraktáramat, mely kizárólag elsőrendű gyártmányokból áll, a ház lerombolása miatt felszólítom és rendkívül leszállított áron kiárúsítom. Ajánlom ezen előnyös alkalmai harisnyvásárlásukra felhasználni.

Kiváló tisztelettel

Bérczi D. Sándor
 női kézimunka nagyiparos
 Budapest, VI., ker., Király-utca 4. szám,
 Vidékre kivásárlásra is küldök.

Előre haladt idény

folytán színes mosó szöveteket, leszállított és kész blouzokat, himzett vászon ruhákat leszállított áron o o árusítunk. o o

KOLLARITS JOZS. és FIAI
 Váci-utca 32. szám.

DÓSA KÁROLY
 első budapesti ablak és lakástisztítási vállalata

Budapest, VII., István-tér 16. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkákat, ugymint padlóbeesztést, ablaktisztítást, fémrengesítést stb. a legolcsóbban és teljesen megbízható eredménnyel.

Nyugdíjasok és állami tisztviselők
Pénzkölcsönt

legsolidabb alapon, rövid idő alatt minden előleges költségek nélkül kaphatnak, állami, megyei, városi tisztviselők és bármely állásban volt nyugdíjasok 5-40 évig terjedő időre.

FISCHER SÁNDOR
 bankbizományos
 Budapest, VII., ker. Rákóczi-ut 80 szám.

BETEGEK FIGYELMÉBE

Sok ezer reményvesztett beteg termet és nőnek adta vissza megfongált egészségét és állította helyre testi és lelkierejét — speciális gyógymódunk. Orvosi sikereket ért el gyógymódunk egész Európában, amit az intézet hiteltel iratokkal bárkinek bebizonyíthat. A gyógykezeléshez tartozó speciális szerek és alkalmazásuk tökéletessége, valamint a betegek iránt tanúsított lelkiismeretesség, gondos figyelem és a legalapossabb vizsgálati módszerek, mind hozzá járultak az elért kiváló eredményekhez. Blijrásunk oly nyílt és őszinte, hogy a betegség alapos megvizsgálása után csak azokat fogadjuk el gyógykezelésre, akiket biztosan meggyógyíthatunk.

Ha valakinek lehetetlen volna megjelenni, akkor csak írja le azonnal a baját, amelynek pontos áttanulmányozása után megkapja az utasítást és a megfelelő speciális gyógyszereket is — a legnagyobb titoktartás mellett. Levébe válaszolhatunk mellékkel. A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyítja már sok éve dr. Palócz az 6 speciális gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bajakörös sebeket, húgycső- hólyag-, ideg és hátgerinc-bajokat, sérveket az onfartózás és szifilisz utóhatjait, magömlést, elgyengült félfierőt (impotentiát), kezdődő elmezavart, aranyerőt, vérébajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségét, valamint mindezen felsorolt bajokkal összefüggő betegségeket. Nők részére külön intézetet, külön váróterem és külön kijárat van. A rendelést dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 5 óráig (vasárnap déli 12 óráig).

Cím: Dr. Palócz speciálista, volt kórház orvos
 Budapest, VII., Rákóczi- (Kerepesi-ut) 10.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalata alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bajakörös osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban, emerit. kórházi orvos,

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és mákacs **titkos betegséget** (húgycsőfolyást sebeket, syphilist stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség) még idősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető. Lovelokre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszerek.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.
 Budapest, Erzsébet-körút 12. szám.

Félemlét. — Bejárát a léposónál. — Külön váróterem.

BIZTOS
 gyógyulást keresőknek

nik bármily **nemi betegségben szenvednek**

mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkítések, vizelet zárok, aljoli magömlések, sebek és bajakörös bántalmak (syphilis), az onfertőzés utóhatjait, feltűző idegbajok, korai férfi erő elgyengülés, bármely bőrkütségek stb. nőknél fehérleányos méh bajok, alapos, gyors és gyökeres gyógyításra szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymódjával fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. ca. és kir. országy orvos országos hírt és a legregibb 82 évo fennálló rendelő intézetét

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgycső és hólyag bajok vizsgálatá villamos húgycsőtükrök segítségével. Vidékiek levelekre kimerítő választ és eszközüri tanácsot nyernek, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

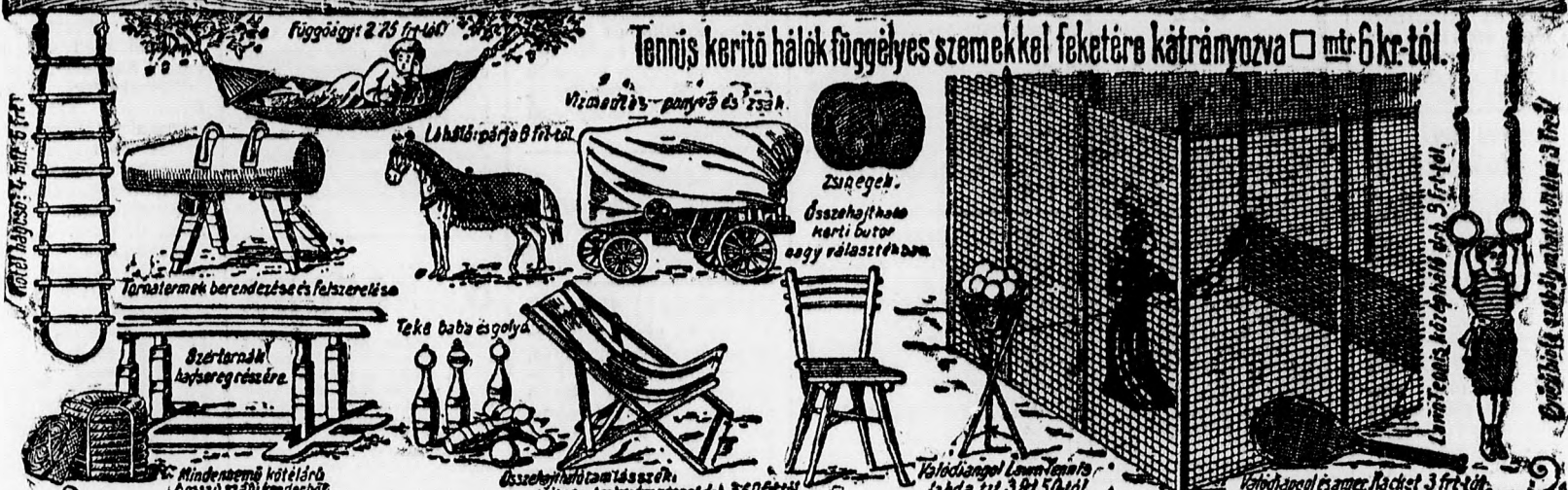
Nőknek külön váróterem.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

Budapest kel. p. u. — Szolnok között közlekedő személyszállító vonatok menetrendje. (Érvényes 1907 május hó 1-től.)

Budapest kel. p. u. — Szolnok											Szolnok — Budapest kel. p. u.														
Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások	Állomások					
904	608	506*	619	602	604	510	593	1708*	514	502	603	645	1707	607*	507	501	599	639	601	503	506**	605	603	547	
I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	
725	800	900	1220	200	235	240	545	705	825	915	1015	ind.	500	545	610	720	750	850	1225	110	125	640	720	925	1025
737	810	910	1230		247	250	550	710	830	920	1020	ind.	505	550	615	725	755	855	1230			645	725	930	1030
745	817	917	1237	210	247	250	550	710	830	920	1020	ind.	505	550	615	725	755	855	1230			645	725	930	1030
	825	925	1243			255	555	715	835	925	1025	ind.	510	555	620	730	760	860	1235			650	730	935	1035
	835	935	1253			260	560	720	840	930	1030	ind.	515	560	625	735	765	865	1240			655	735	940	1040
	845	945	1263			265	565	725	845	935	1035	ind.	520	565	630	740	770	870	1245			660	740	945	1045
	855	955	1273			270	570	730	850	940	1040	ind.	525	570	635	745	775	875	1250			665	745	950	1050
	865	965	1283			275	575	735	855	945	1045	ind.	530	575	640	750	780	880	1255			670	750	955	1055
	875	975	1293			280	580	740	860	950	1050	ind.	535	580	645	755	785	885	1260			675	755	960	1060
	885	985	1303			285	585	745	865	955	1055	ind.	540	585	650	760	790	890	1265			680	760	965	1065
	895	995	1313			290	590	750	870	960	1060	ind.	545	590	655	765	795	895	1270			685	765	970	1070
	905	1000	1323			295	595	755	875	965	1065	ind.	550	595	660	770	800	900	1275			690	770	975	1075
	915	1010	1333			300	600	760	880	970	1070	ind.	555	600	665	775	805	905	1280			695	775	980	1080
	925	1020	1343			305	605	765	885	975	1075	ind.	560	605	670	780	810	910	1285			700	780	985	1085
	935	1030	1353			310	610	770	890	980	1080	ind.	565	610	675	785	815	915	1290			705	785	990	1090
	945	1040	1363			315	615	775	895	985	1085	ind.	570	615	680	790	820	920	1295			710	790	995	1095
	955	1050	1373			320	620	780	900	990	1090	ind.	575	620	685	795	825	925	1300			715	795	1000	1100
	965	1060	1383			325	625	785	905	995	1095	ind.	580	625	690	800	830	930	1305			720	800	1005	1105
	975	1070	1393			330	630	790	910	1000	1100	ind.	585	630	695	805	835	935	1310			725	805	1010	1110
	985	1080	1403			335	635	795	915	1005	1105	ind.	590	635	700	810	840	940	1315			730	810	1015	1115
	995	1090	1413			340	640	800	920	1010	1110	ind.	595	640	705	815	845	945	1320			735	815	1020	1120
	1005	1100	1423			345	645	805	925	1015	1115	ind.	600	645	710	820	850	950	1325			740	820	1025	1125
	1015	1110	1433			350	650	810	930	1020	1120	ind.	605	650	715	825	855	955	1330			745	825	1030	1130
	1025	1120	1443			355	655	815	935	1025	1125	ind.	610	655	720	830	860	960	1335			750	830	1035	1135
	1035	1130	1453			360	660	820	940	1030	1130	ind.	615	660	725	835	865	965	1340			755	835	1040	1140
	1045	1140	1463			365	665	825	945	1035	1135	ind.	620	665	730	840	870	970	1345			760	840	1045	1145
	1055	1150	1473			370	670	830	950	1040	1140	ind.	625	670	735	845	875	975	1350			765	845	1050	1150
	1065	1160	1483			375	675	835	955	1045	1145	ind.	630	675	740	850	880	980	1355			770	850	1055	1155
	1075	1170	1493			380	680	840	960	1050	1150	ind.	635	680	745	855	885	985	1360			775	855	1060	1160
	1085	1180	1503			385	685	845	965	1055	1155	ind.	640	685	750	860	890	990	1365			780	860	1065	1165
	1095	1190	1513			390	690	850	970	1060	1160	ind.	645	690	755	865	895	995	1370			785	865	1070	1170
	1105	1200	1523			395	695	855	975	1065	1165	ind.	650	695	760	870	900	1000	1375			790	870	1075	1175
	1115	1210	1533			400	700	860	980	1070	1170	ind.	655	700	765	875	905	1005	1380			795	875	1080	1180
	1125	1220	1543			405	705	865	985	1075	1175	ind.	660	705	770	880	910	1010	1385			800	880	1085	1185
	1135	1230	1553			410	710	870	990	1080	1180	ind.	665	710	775	885	915	1015	1390			805	885	1090	1190
	1145	1240	1563			415	715	875	995	1085	1185	ind.	670	715	780	890	920	1020	1395			810	890	1095	1195
	1155	1250	1573			420	720	880	1000	1090	1190	ind.	675	720	785	895	925	1025	1400			815	895	1100	1200
	1165	1260	1583			425	725	885	1005	1095	1195	ind.	680	725	790	900	930	1030	1405			820	900	1105	1205
	1175	1270	1593			430	730	890	1010	1100	1200	ind.	685	730	795	905	935	1035	1410			825	905	1110	1210
	1185	1280	1603			435	735	895	1015	1105	1205	ind.	690	735	800	910	940	1040	1415			830	910	1115	1215
	1195	1290	1613			440	740	900	1020	1110	1210	ind.	695	740	805	915	945	1045	1420			835	915		

Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK ÉS KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE BUDAPEST, IV., KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZE VÁROSRÁZ ÉPÜLETÉ)

TELEFON: 15-56. (Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pontosan foganatosítanak.) ALAPÍTOTT: 1878.

1000 korona jutalom

szakálnékiülőknek és kopaszoknak

Szakál és haj 8 nap alatt lényeg előidéztedik, a valódi dán „Moh-Balzsam” által. Öreg vagy fiatal, ur vagy hölgy csakis „Moh-Balzsam”-ot használnak szakál, eszemöldök és haj előidézésére, miután be van bizonyítva, hogy a „Moh-Balzsam” a modern tudomány egyedüli szere, mely 8-14 napon belül, a hajpajlikra való hatása által, a haját arzon-nali növekedésre hozza.

Ha ez nem való, akkor fizetek 1000 koronát készpénzben

mindazon szakál- és hajnékiül, vagy gyérhajjnak, aki a „Moh-Balzsam”-ot hat héten át eredmény nélkül használta. Megj: Mi vagyunk az egyedüli cég, mely ilyen módú garanciát nyújt. Orvosi leírások és ajánlatok. Utánközlő óvakodjunk.

Moh-Balzsammal való kísérletre vonatkozólag közöl-hetem Onnel, hogy a balzsammal teljesen meg vagyok elő-gedve. Már nyolcz nap múlva mutatkozott látható hajnöves és dacára annak, hogy a haj világos és vékony volt, mégis igen erősnök mutatkozott. Két hét múlva a szakál lassanközt természetes színű kaptam és akkor (mint fel balzsamnak rendk. vli előnyös hatása. Köszönettel maradok L. C., Dr. Tverg, Kopenhága.

En, alulról mindenkinek ajánlom, a valódi dán Moh-Balzsamot, mint biztos szer, új hajak előidézésére. Soká szenvedtem hajhullásban, úgy, hogy már egész kopasz helyek mutatkoztak a fejen. Miután három héten át Moh-Balzsamot használtam, kezdett a hajam újra nőni és sűrű, nehéz lett. M. C. Andersen k. a. ny. Vestergade 5., Kopenhága.

1 csomag Moh 5 ft. Discr. esomazolás. Kapható előfizetés vagy utánvétellel. Ilyen a világ legnagyobb különlegességi üzletébe:

Mos-Magasinet, Copenhagen K. 339. Dánországn. Levelezőlapok 10 fillérrel, levelek 25 fillérrel bérmentesítendők.

KÉZIMUNKÁ

ES HARISNYA

vételo előtt hozassa meg nagy képes árjegyzék-mel, mely 286 oldalon 2670 részletesen körülírt rajskban sorolja fel a női kézimunka összes anyagait és teljes útmutatót nyújt arra férfie-knek, akik megrendeléseket személyesen nem esz-közölhetik. Vételle bérmentve és ingyen.

Alapított 1883.

BÉRCZI D. SANDOR női kézimunka „nagyiparos” - Budapest, Király-utca 4. szám.

D. M. C. Encyklopédia 610 oldalú és 830 ábrájú reagyar tankönyv, melynek segítségével az összes kézimunkákat elcsajítani és tanítani lehet. Angorvászón diszkósában 2 korona.

Alánlja a m. kir. közoktatásügyi miniszterium 20575 sz.

Fiainknak

nyaralásra nélkülöz-hetetlen a Koch-féle nyári csoport.

Egy elszakthatatlan nadrág.

Egy színtartó trikó.

Egy mosható sapka.

Egy mosható nadrág-tartó.

Mind együtt **2 kor.**

9-14 éveskerig 60 fill. több.

Osakia 8344

KOCH legnagyobb fér-fia- és gyermek-ruha-áruház 26. Károly-körút

SZABADALMAKAT

védjegyeket és mintaoltalmat megszeres a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat PÁSZTOR (bej. czég) BUDAPEST, VII. kerület, Erzsébet-körút 17. szám. Fővilágosítás díjtalan. 25376 TELEFON 24-20.

A legpiszkosabb ivóvíz kris-tály tisztára „Delfin”-vyszűrő

Állal. - A cs. és kir. hadseregűnő, hadtáborgerészetnő, királyi vár-palotában és kórházakban használjákban.

Elsőrangú kiltatolások. • A legököltezőbb vyszűrő. Magyar Szűrővállalat Budapest, VII., Róssa-utca 3. Telefon 95-82

Képes árjegyzék bérmentve.

5421/1907. ügyszám. v. t.

Hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. város tanácsai közhírré teszi, hogy a Vallás és Közoktatásügyi m. kir. miniszter uró Excellentiájának 54372/1907. rendeletével, Maros-Vásárhelyen felállítani engedélyezett községi felsőkereskedelmi iskola elsőosztálya f. 1907. szeptember hó 1-én megnyílik, illetőleg abban a tanítás a jelzett időben kezdetét veszi.

Beiratási díj 10 K. és az évi tandíj 100 K. Az intézet mellé a jövő 1908/9. tanévben internatus fogétesített.

Az iskola megnyitására, illetve az intézetbe való felvételre vonatkozó kérdésekre addig is, a mig az igazgatói állás betöltetnék, a v. tanács ad felvilágosítást.

Maros-Vásárhely sz. kir. város tanácsának, 1907. évi június hó 25-én tartott üléséből.

Dr. Bernády György s. k. polgármester.

„AZ ANKER”

Élet- és járadék biztosító társaság

Magyarországi vezérképviselőség:

BUDAPEST, IV., DEAK-TÉR 6. SZ. (ANKER-UDVAR.)

Az 1907. évtől kezdve új, a felekre nézve nagyon kedvező biztosítási feltételek léptek — díjmelés nélkül — érvénybe.

1907-ben B) osztalékterv szerint a befizetett díjak arányában az évi díj 31.72%-ig emelkedő nyeresémosztalék fizettetett ki készpénzben.

Társasági vagyon 171 millió korona, melyből Magyarországnban 28.000.000 van elhelyezve.

Díjkönyvecskék kívánatra ingyen.

E hirdetés rovátban minden szövegszerű beiktatása közönséges betűtípusból 4 fillérrel, kompakt betűtípusból 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovátban minden szövegszerű beiktatása közönséges betűtípusból 4 fillérrel, kompakt betűtípusból 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 286

Idegés és gyengegyógyítás
gyermeknevelés szakaszerű oktatást és teljes ellátást nyerne. Kelemen Ignác gyógygyógyász, A szünidőben aug. 10-ig Temesvár, Kém-utca 22. sz. 26431

Polgári, gimnáziumi
kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözőzetre és érettségire előkészít Kerekes Almásy-ter 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszlevelet kérek. 25465

Legszebb
és legfrissebb virágok és dísznövények a legnagyobb választékban, a legegységesebb, lakodalmi, névnap, szüneti csokrok, a legmodernebb babér-pálma és virágkoszorúk, valamint virágkosarak, asztal, és egyéb virágdíszek, legutóbbiban Goldberger Ernő szüneti Nagymező-utca 58. kaphatók.

Női alkalom
nagyobb szabású, jól menő, nagyobb vidéki városban, szabadkézből, betegség miatt eladó. Megtudható: Izabella-utca 29 II. em. 21.

Társat keresek.
Lehet nő is töképpé, nagy jövedelmű biztos válathoz, a pénz nincs kockázattal. Cím: a kiadóhivatalban. 5398

Vidéken
egy kintű forgalomnak örvendő korlátlan jogú ital-mérési üzlet eladó. Bővebbet szívesen fogadja Várady Lajos, Orosháza.

Kajszinbarack
spanyol meggy, óriáskörte, deszert alma, ringlószilvát szállít 3 koronáért Wellisz, Csongrád.

Borbély- és fodrászsegéd
elsőrendű erő, egy előkelő fodrász-üzletben azonnali alkalmazást keres (csak fix fizetéssel). Cím: Pánya Mihály, Rózsa-utca 24. sz. I. emelet 16.

Polgári iskolai
reáliskolai és gimnázium vizsgákra legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel előkészít „Tanár” Budapest Csömör-ut 8. I. em. 3. 26332

Modern lakberendezésekhez
szükséges fa és kárpitozott butorok izléses jó kivitelben olcsón kaphatók Markovics B. és Társai Budapest, VI., Teréz-körút 25. szám. 26696

Balaton Berényben,
„Magyar-Tenger” szállodában penzió fürdővel 6 korona naponként. Családoknak nagyobb ármérséklet. Gallóvich.

Pénzkölcsönt
kiszakított 60 évig köztisztviselőknél, katonatisztoknál és nyugdíjasoknál a legtöbb esetben kezes nélkül. Ha mégis kezes kellene, díjtalanul gondoskodunk kezesekről. Továbbá kizárólagunk váltókölcsönt 500 koronától minden hitelkepes egyéneknek 1-2 kezesel. Értékpapírok, sorsjegyek, vidéki bankok részvényeire az érték 90%-ig folyósítunk kölcsönöket. Bővebb felvilágosítást levélben válaszbelég ellenében díjtalanul nyújt Gerő Testvérek, törvényszéki legbejegyzett hitelintézet, Budapest, Kerepes-ut 30. Telefon 16-42. Ugyanitt 20 filléért kapható a Pénzügyi Tanácsadó, melyben minden kölcsönre néző tájékoztató foglaltatik. 25122

Zálogcédulákat,
brilliantokat aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron veszek. Brillantokért többet fizetek, mint ujonnan kerültek. SINGER JAKAB ékszerkereskedő, Budapest, Király-utca 91. Izabella-n. sarkán.

Zálogcédulákat,
brilliantokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron veszek. Brillantokért többet fizetek, mint ujonnan kerültek. SCHILLER IDOR, Sip-utca 8. 26316

Stenográfia
Díjtalan gyorsírás tanfolyam Julius havában díjtalanul tanulhat Gabelberger rendszerű magyar és német gyorsírást, ugyszintén gépirást az összes rendszerű írógépeken az okleveles gyorsírótanároktól vezetett Stenográfia országos Gabelberger gyorsíró és gépiróiskolában. Levelező és vitairás tanfolyamok. Tanítás reggel 7-től este 9-ig. Beiratások egész napon át az intézet helyiségeiben VII., Kazinczy-utca 8. I. 30. Össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolce-rendszerű iskolával.

Alkalmi vétel.
Butorok, visszamaradt szönyvek, kényesített körülmények miatt eladók: mahagóni hálószoza 180 ft., íróasztal könyvszekrény, nyel, olajfestmények 2 ft., nagy perzsaszönyvek, lámpák, 3 áru villany 14 ft. Árverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utcai sarokpince. 26616

Aki pályáján
boldogulni akar és ebben iskolai képzettség hiánya akadályozza, forduljon bizalommal hozzám, ki fényes sikerrel előkészítem érettségi, önkéntesi és bármely osztályvizsgára. GOITEL KALMÁN, Mátyás-ter 17. sz. 276

BUTOR
Fa, vas, réz és kárpitozott butorok, valamint legszebb és villanyos csillárok, legjobban minőségben, rendkívül olcsó áron készpénzért vagy részletfizetésre kaphatók. Basch Soma butorraktára, 733 Budapest, VI., Kerécs-ut. 50. sz. (Király-utca sarok). TELEFON 14-09

Csemege-juhturó.
Mindenkinek kereskedő, aki még nem vezette be a mi valódi, friss juhturókat, próba-rendelést tegyen. 5 kilós bödön 6 kor. bérmentve. Nagyobb vételnél külön árajánlat. Felső magyarországi hegyi juhturógyár, Nagy-Szlabos (Gömör-megye). 5373.

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 26703

Építkezéseket!
Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes feltételekkel. Építési tanácsokkal szolgál. Borsody-építési iroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 782

Kajszinbarack
nagy ananászfajok, befőzésre vagy lekvárnak 3-20, zöldringlő 3-4, spanyol-meggy nagyszemű, ananászfaj 3-80, cseresznye nagyszemű, ropogós, fekete 4-4, cseresznye nagyszemű, piros vagy fehér 3-50, nagyszemű, pöszmété 2-2, szép ribizli 2-60, zölddió 2-60, rétesalmát 3-50 koronáért ötkilós postakosaraként, csukordinye, ananászfaj 2-40, preszotucukordinye 2-40 koronáért kilónként szállít utánvétellel Zeller Borbála, Törökállinton, Pest-megye. 26728

The Berlitz School
nyelviskola, Erzsébet-körút 15. St.-Louis 1904. és Lütich 1905. Grand Prix. Francia, angol, olasz, orosz, német, magyar, szerb, horvát és román nyelvek tanítása felnőtteknek (urak és hölgyek, hölgyek külön is) az illető nemzetiségi tanárok által. Berlitz módszere szerint az első leckétől fogva a tanulóval csupán a megtanulandó nyelven beszélnek és csak azt hallja. Más tanítók, vagy intézetekkel semminemű összeköttetésben nem állunk. Prospektusok ingyen és bérmentve, beiratás minden időben. Fordítások eszközöltetnek. 133

Ki a YES-OUI-SI
ezt a lapot megrendeli, látáza minden megrendelés nélkül és díjtalanul angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatja. Előfizetési ár negyedévenként minden kiadásra 8 korona. Megrendeléseket elfogad és mutatványsszámokat küld a kiadóhivatal Budapest, Andrassy-ut 92. szám.

BUTOR
új és használt modern háló-, ebédlő-, uriszoba és szalonberendezéseket, perzsaszönyveket veszünk és eladunk. GROSZ SÁNDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-ter 11, ezclótt Gyár-utca 2. Az orsz. zeneakadémiával szembe. TELEFON 14-09

Butor:
Urasági lakberendezések háló-, ebédlő- és szalonberendezések, kiváló minőségben olcsón kaphatók Földes B. butortelepén, Kertész-ut. 43. Király-utcai sarokházban. 970

Rekedtség
biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle czukorka, 60 filléért mindenütt kapható 721k

Gyorsírás!! Gépirás
Magyar és német kereskedelmi levelező gyorsírás, parlamenti gyorsírás. Előkészítő gyorsírás tanári államvizsgára, helyesírás, könyvvitel, kereskedelmi levelező tanfolyamok. Gépirás az összes használatban levő írógéprendszerben. — A tanfolyamok vizsgálatát a parlamenti gyorsíró főnököknek elnökök alatt, parlamenti gyorsírótanárok bizottsága előtt tartatnak meg és közérve-nnyességgel bíró oklevéllel kapcsolatosak. Az egyesület végzett növendékeit díjtalanul helyezi el. Beiratkozni és telefonon kérdészködni lehet az „Országos Női Gyorsíróegyesület elnökségénél VII., Kazinczy-utca 3. sz. I. em. Telefon 24-47.

Polgári árák!
Pontos kiszolgálás!
Kitűnő szabás!
Videkre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.
Zeliszka János angol úri szabóterem BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em. Allandó választék a legdivatosabb angol és bel-töldi szövetekből.

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések réz- és mahagóni butorok, szönyvek és függönyök valódi angol börgarnitúrák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265
Kazinczy-utca sarok.

15 korona
3 maradék férfiruha szövet, szürke, barna és drapp, a maradékok 3 métersek 3 férfuruhára elegendő, szétküldi utánvétellel. Az Orsz. Postaközl. Áruház. Budapest, Rottenbiller-ut. 4. sz. Minták nem küldetnek. 26618

Kajszinbarack
válogatott legszebb példányokban befőzésre, vagy csemegézni, szép meggyet, cseresznyét, ribizkét 5 kilónként 3 koronáért, ringlőt, zöld diót, rétesalmát, egrest és zöldbabot pedig 2 koronáért szállít Rottmann és Keller szőlőtelege és kertészete Kiskunhalas.

8 korona
előre küldve, díjmentesen küld teljesen kész, kézi himzőgépet selyem-, plüsch-, szelvény- és szmyrna himzéseket előállításra 3 évi jótállás mellett, egy díszes, könnyen kioldozható mintával együtt. Bárki is tanulás nélkül azonnal himzőgépet. Himzőanyagok legújatosabb gyári áron. Egész világon legjobbnak elismert kézi himző gépeket mindenki megrendelhet előny árban.
Szabadalmazott kézi himzőgépárban Bpest VII., Kolombus-ut. 28/I

Urasági
butorokat, szönyveket, csillárokat és legelősebb berendezéseket (gyárakat és üzemeket is) veszek és eladok. Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stílusos matt és fényezett mahagóni pliszander vagy másfajta háló, ebédlő, uriszoba és szalonbutorokban. Rézhálószoza, börgarnitúrák és kárpitosfélekben Perzsa, szmyrna és más szönyvekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból gáz, villamos stb.-hez. 26597

3 uj szó...
Altwater Gessler Budapest
TELEFON: 82-45.
X., Felső va spályautca-33.

Urasági butor
Eladok és veszek; mahagóni hálószoza, ebédlőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmyrna szönyveket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.
Nagy és Fia Allandó nagy lakberendezési kiállítás! IV., Semmelweis-(Ujvilág)-utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77. Fióküzlet nincs n. 26618

Pénzkölcsönök
megszerzésére legjobban ajánlható Barabásy Lajos kölcsönkivitel cég Budapest Rottenbiller-utca 4. (Válaszbélyeg). Kívüli tisztviselői személy és tárca hitelt, állami, közigazgatási és magán tisztviselőknél, kereskedők és önálló iparosoknak előlegeket értékpapírokra, betétkönyvekre, betétkönyvekre II. III.-ik helyre és nyugdíjakra valamint lakbérkölcsönöket, továbbá zálogcédulákra is stb.

PENZ
Kölcsön sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre!
Erzsébet sorsjegye 8 K
Jószív " 8
Magy. v. f. " 24
Bazilika " 20
Olasz v. f. " 40
Olasz v. f. " 40
Háza " 120
Conv. Jelsz. " 240
Háza sorsjegye K 120
Konvertált Jelsz. K 240
A kölcsön 2 koronánál kezdődő apró részletekben törleszthető. Ha sorsjegyet már szolgálatban vannak, egy a letegy beküldése ellenében a kölcsönt a fontl összegre felemeljük. Azonnali elintézés és legelősebb kamattal.
BEIFELD BANKHÁZ BUDAPEST, Károly-körút I. sz. Alapítótól 1874-ben.

Börszékikar
Börsajtolás és böriaragás
KENDI ANTAL Budapest, IV., Károly-utca 2
az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi börszékek és karosszékekben, jóval olcsóbb áron, mint eddig.
Használt székek átalakítása börszékékre olcsó árakban. Legelősebb börszékék és állványok.

ANYAK TANÁCSADÓJA
és utmutatója gyermekek ápolásánál
Irta Braidwood Murray P. — Fordította az angol eredeti után dr. Eröss Gyula
Ára csinos egész vázonnakötésben . . . 2 korona.
Kapható az Athenaeum r.-társulat kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 54., valamint minden hazai könyvkereskedésben.

A mely bajuszkötőről hiányzik a „Gáspár” név, az silány utánzat.

Nyomatott „GLOBUS” műintézet és hirtelkiadóvállalat részvényláráság körforgógepein. Budapest, Aradi-utczám. 8.